

AC Spółka Akcyjna
ul. 42 Pułku Piechoty 50, 15-181 Białystok

Sprawozdanie Zarządu
z działalności AC S.A. za 2019 rok

Białystok, marzec 2020

Spis treści

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O SPÓŁCE AC S.A.	4
2. DZIAŁALNOŚĆ AC S.A.	6
2.1. Podstawowe produkty	6
2.2. Rynki zbytu i źródła zaopatrzenia.....	7
2.3. Strategia Spółki	9
2.4. Czynniki istotne dla rozwoju Spółki	10
2.5. Umowy znaczące dla działalności Spółki, kredyty i pożyczki oraz poręczenia i gwarancje	11
2.6. Powiązania organizacyjne i kapitałowe	12
2.7. Badania i rozwój.....	12
2.8. Postępowania sądowe.....	14
3. OMÓWIENIE SYTUACJI FINANSOWEJ.....	15
3.1. Sytuacja finansowa Spółki i omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych wraz z opisem czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na działalność i sprawozdanie finansowe Spółki.....	15
3.2. Przewidywana sytuacja finansowa, ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych oraz perspektywy rozwoju działalności Spółki.....	19
4. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ	20
5. ŁĄD KORPORACYJNY	28
5.1. Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego.....	28
5.2. Prowadzona polityka z zakresu działalności sponsoringowej, charytatywnej i innej o zbliżonym charakterze ..	32
5.3. System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych.....	33
5.4. Kapitał zakładowy, akcjonariat i notowania akcji AC S.A.	33
5.5. Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych	36
5.6. Zarząd i Rada Nadzorcza AC S.A.	36
5.7. Zasady zmiany statutu.....	42
5.8. Walne Zgromadzenie	42
5.9. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Spółki	43
5.10. Audytor	43
5.11. Opis polityki różnorodności.....	43
6. OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH ZA 2019 R.....	45
6.1. Wprowadzenie.....	45
6.2. Obszar zarządczy (G).....	45
6.2.1. Opis modelu biznesowego i strategicznych kierunków rozwoju [G1]	45
6.2.2. Ład zarządczy [G2].....	45
6.2.3. Zarządzanie ryzykiem społecznym i środowiskowym [G3].....	46
6.2.4. Zarządzanie etyką [G4]	47
6.3. Obszar środowiskowy (E).....	48
6.3.1. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: surowce i minerały [E1].....	49
6.3.2. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: paliwa i energia [E2].....	50
6.3.3. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: woda [E3].....	51
6.3.4. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: bioróżnorodność [E4]	51
6.3.5. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: emisje do atmosfery [E5]	51
6.3.6. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: odpady i ścieki [E6]	52
6.3.7. Pozostałe aspekty bezpośredniego i pośredniego oddziaływania na środowisko [E7]	52
6.3.8. Rozszerzona odpowiedzialność środowiskowa: produkty i usługi [E8]	53
6.4. Obszar społeczny i pracowniczy (S).....	53
6.4.1. Korzystanie z pomocy publicznej i zlecenia publiczne [S1].....	53
6.4.2. Poziom zatrudnienia i poziom wynagrodzeń [S2].....	53
6.4.3. Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania [S3]	57
6.4.4. Bezpieczeństwo i higiena pracy [S4].....	58
6.4.5. Rozwój i edukacja [S5]	61
6.4.6. Zarządzanie różnorodnością [S6].....	62
6.4.7. Prawa człowieka [S7]	62

6.4.8. Praca dzieci i praca przymusowa [S8].....	64
6.4.9. Społeczności lokalne i zaangażowanie społeczne [S9].....	65
6.4.10. Przeciwdziałanie korupcji [S10].....	66
6.4.11. Bezpieczeństwo produktów i konsumentów [S11].....	67
6.4.12. Komunikacja marketingowa [S12].....	68
6.4.13. Ochrona prywatności [S13].....	68
6.4.14. Oznakowanie produktów [S14].....	69
6.4.15. Pozostałe kwestie społeczne i rynkowe [S15].....	69

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O SPÓŁCE AC S.A.

AC S.A. powstała w wyniku przekształcenia spółki AC Wytwórnia Części Samochodowych sp. z o.o. w spółkę akcyjną. Przekształcenie zostało zarejestrowane przez Sąd Rejonowy w Białymstoku w dniu 17 grudnia 2007 roku. Czas trwania Spółki jest nieoznaczony. Akcje Spółki są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych od 11 sierpnia 2011 roku na rynku podstawowym w systemie notowań ciągłych.

Spółka projektuje i produkuje wysoce zaawansowane, o wysokiej jakości użytkowej komponenty i kompletne systemy konwersji aut benzynowych i diesla na gaz LPG, CNG i LNG, z zastosowaniem produkowanych we własnym zakresie najważniejszych elementów tego systemu do samochodów osobowych, średnich i dużych ciężarowych. Oszczędność kosztów paliwa (paliwa alternatywne LPG, CNG i LNG są średnio o połowę tańsze od paliw konwencjonalnych) i korzyści środowiskowe (aby sprostać wyzwaniom globalnej zmiany klimatu), sprzyjają rosnącym ilościom pojazdów napędzanych autogazem i prowadzą do przekonania, że paliwa gazowe pozostają powszechnie dostępną, alternatywną i ekologiczną opcją wobec pojazdów napędzanych dieslem i benzyną.

AC jest również producentem elektroniki i wiązek elektrycznych na rynek motoryzacyjny, w tym zestawów do haków holowniczych i AGD. Firma jest także w niewielkim zakresie dystrybutorem części i akcesoriów samochodowych (głównie produkcji włoskiej).

Głównym przedmiotem działalności Spółki jest:

- produkcja i sprzedaż zestawów i podzespołów samochodowych instalacji gazowych (wyroby własne LPG, CNG i LNG),
- produkcja i dystrybucja elektroniki samochodowej i wiązek elektrycznych (wyroby własne automotive),
- dystrybucja części samochodowych (towary – handel).

Historia firmy rozpoczęła się w 1986 roku od produkcji podgrzewaczy oleju napędowego do silników diesla. Z biegiem czasu była poszerzana o inne wyroby elektrotechniki samochodowej: przerywacze, przełączniki, regulatory napięcia, czy też wiązki elektryczne. W połowie lat 90-tych AC podjęła współpracę z niemiecką firmą, dostarczając wiązki elektryczne do haków holowniczych, która stale się rozwija i poszerza o nowe zestawy wiązek z modułem elektronicznym.

W roku 1999 rozpoczęto produkcję elektronicznych systemów sterowania wtryskiem gazu do samochodowych instalacji gazowych na rynek krajowy. Efektem dokonanego wyboru kierunku rozwoju było opracowanie sterowników STAG, które szybko podbiły rynek krajowy i zyskały uznanie na rynkach eksportowych. Wybrana specjalizacja jest rozwijana do chwili obecnej. O jakości wyrobów Spółki świadczy duży międzynarodowy zasięg i rozległa sieć dystrybucji, klienci w ponad 50 krajach na świecie i wiodąca pozycja na rynku polskim.

Podstawowe dane finansowe AC S.A. w mln zł:

	2015	2016	2017	2018	2019
Przychody	166,7	184,9	194,4	237,4	222,7
EBITDA	41,7	44,5	47,3	58,9	57,7
EBIT	35,2	37,4	39,4	49,6	46,3
Zysk netto	28,6	30,2	30,7	39,0	38,2

	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
Majątek trwały	67,8	71,8	73,8	89,9	101,6
Majątek obrotowy	70,7	59,3	76,3	76,5	73,2
Kapitał własny	105,2	89,9	96,4	111,8	114,7
Zobowiązania	33,2	41,2	53,7	54,6	60,1
Aktywa / Pasywa	138,5	131,1	150,1	166,4	174,8

Spółka wchodzi w skład indeksu sWIG80, WIG- Motoryzacja i WIGdiv - spółek dywidendowych skupiającego w swoim portfelu firmy regularnie dzielące się zyskiem z akcjonariuszami. Od debiutu giełdowego (sierpień 2011 r.) AC co roku wypłaca dywidendę swoim akcjonariuszom. Łączna wartość wypłaconych dywidend w tym okresie wyniosła 23,22 zł na jedną akcję. Wskaźnik wypłaty dywidendy w 2019 roku wyniósł 100% historycznie wysokiego zysku netto zrealizowanego w 2018 r. Dywidenda wypłacona w ostatnich latach przedstawia się następująco:

Rok obrotowy, za który wypłacono dywidendę	Wypłacona dywidenda łącznie (w zł)	Dywidenda na akcję (w zł)	Wskaźnik wypłaty dywidendy	Stopa dywidendy*	Dzień dywidendy	Dzień wypłaty dywidendy
2018	38.922.405,02 zł	3,94 zł	100,0%	6,97%	17.06.2019 r.	27.06.2019 r.
2017	24.490.332,50 zł	2,50 zł	79,9%	5,95%	18.06.2018 r.	29.06.2018 r.
2016	26.236.259,10 zł	2,70 zł	86,9%	6,14%	14.08.2017 r.	05.09.2017 r.
wypłata zysków z lat ubiegłych	24.228.262,50 zł	2,50 zł	-	-	12.12.2016 r.	28.12.2016 r.
2015	24.228.262,50 zł	2,50 zł	84,7%	6,5%	05.05.2016 r.	19.05.2016 r.
2014	22.204.775 zł	2,30 zł	87,4%	7,3%	07.07.2015 r.	22.07.2015 r.
2013	22.036.645 zł	2,30 zł	82,4%	6,1%	16.06.2014 r.	01.07.2014 r.
2012	20.120.415 zł	2,10 zł	80,3%	6,0%	17.06.2013 r.	02.07.2013 r.
2011	22.498.497 zł	2,38 zł	99,6%	10,9%	13.04.2012 r.	27.04.2012 r.

* wg kursu zamknięcia z dnia odcięcia prawa do dywidendy

W dniu 10 marca 2020 r. Zarząd AC zarekomendował Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy AC S.A. przeznaczenie części zysku netto za 2019 rok na wypłatę dywidendy w wysokości 2,80 zł na jedną akcję, a pozostałą część zysku na kapitał zapasowy. Rekomendacja Zarządu Spółki zostanie zaopiniowana przez Radę Nadzorczą Spółki. Ostateczną decyzję w przedmiocie podziału zysku netto Spółki za 2019 rok podejmie Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy AC S.A.

AC plasuje się w czołówce firm giełdowych pod względem stopy dywidendy.

2. DZIAŁALNOŚĆ AC S.A.

2.1. Podstawowe produkty

Przychody AC opierają się przede wszystkim na sprzedaży samochodowych instalacji gazowych.

Podstawowe elementy instalacji gazowej to:

- obszar elektroniki: sterownik systemu autogaz, wiązka elektryczna, czujniki i przełączniki i
- obszar mechaniki: reduktor, listwa wtryskowa, wielozawór i zbiornik.

Spółka jest producentem kompletnych systemów instalacji gazowej tzw. front kit, z wyłączeniem zbiornika. Dotychczas Spółka osiągnęła bardzo silną pozycję w kraju i na świecie w sterownikach marki STAG – kluczowym elemencie elektroniki każdej instalacji. Własne oprogramowanie, pozwalające na adaptację do różnych rodzajów silnika, przetwarza odpowiednie sygnały pochodzące z układu benzynowego i steruje ilością gazu, zapewniając prawidłową pracę silnika w każdych warunkach. Spółka posiada w swojej ofercie systemy do samochodów benzynowych z pośrednim i bezpośrednim wtryskiem benzyny oraz do samochodów z silnikiem diesla. AC produkuje także wiązki elektryczne oraz większość elementów elektronicznych konfekcji niezbędnych do montażu instalacji gazowych, a spośród kluczowych elementów mechanicznych instalacji gazowej produkuje własnej konstrukcji reduktory oraz listwy wtryskowe LPG/CNG.

Sprzedaż systemów autogaz obejmuje w szczególności:

- sekwencyjne systemy wtrysku gazu pod marką STAG, które jako nowoczesne rozwiązania technologiczne są sprzedawane z wyższą marżą, ich sprzedaż odbywa się w różnych konfiguracjach: w zestawach elektroniki lub w tzw. minikitach wraz z modułem mechanicznym – w 2019 r. wartość sprzedaży tej kategorii spadła o 5,6% w porównaniu do historycznie wysokiego 2018 r., przy czym wzrosła o 17,7% w stosunku do 2017 r.;
- podciśnieniowe systemy LPG (zasysają gaz bez ingerencji w sterownik), które jako starsze rozwiązania są sprzedawane z niższą marżą i mają niewielką wartość w obrotach spółki – ok. 2% udziału w strukturze sprzedaży;
- towary, w skład których wchodzi m.in. części i akcesoria motoryzacyjne, komponenty instalacji gazowych LPG i CNG których spółka nie jest producentem (mechanika i inne akcesoria), a sprzedaje je jako uzupełnienie kompleksowej oferty dla dystrybutorów. Spadek sprzedaży w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego to głównie efekt zastępowania towarów własnymi produktami. Konkurencyjny rynek nie pozwala na realizację wysokich marż w tym obszarze sprzedaży.

Warto przy tym podkreślić, iż o ile na rynku polskim sprzedawane są wyłącznie instalacje gazowe LPG, to w sprzedaży eksportowej instalacje gazowe CNG zyskują na popularności.

Eksport produkowanych przez Spółkę zestawów do haków holowniczych (wiązki elektryczne wraz z modułami elektronicznymi dla poszczególnych marek samochodów), sprzedawanych na kraje Europy Zachodniej poprzez niemieckiego partnera, po bardzo wysokim wzroście w 2018 r. o blisko 34% co przełożyło się na wysokie stany magazynowe u klienta, w 2019 r. spadł o 8,3% przy symptomach lekkiego spowolnienia na rynku motoryzacyjnym.

Asortymentowa struktura sprzedaży AC [tys. zł]

Rodzaj	2017	2018	2019	dynamika		struktura		
				2019/2018	2019/2017	2017	2018	2019
Sekwencyjne systemy wtrysku gazu	148 699	185 263	174 973	94,4%	117,7%	76,5%	78,0%	78,6%
Podciśnieniowe systemy LPG	4 667	4 196	3 856	91,9%	82,6%	2,4%	1,8%	1,7%
Zestawy do haków holowniczych	17 859	23 894	21 922	91,7%	122,8%	9,2%	10,1%	9,8%
Pozostałe wyroby	7 453	8 701	6 692	76,9%	89,8%	3,8%	3,7%	3,0%
Usługi	2 560	2 193	2 775	126,5%	108,4%	1,3%	0,9%	1,2%
Towary	13 194	13 179	12 464	94,6%	94,5%	6,8%	5,6%	5,6%
Razem	194 414	237 426	222 682	93,8%	114,5%	100,0%	100,0%	100,0%

Sprzedaż pozostałych wyrobów, obejmujących głównie produkcję wiązek elektrycznych i elektroniki na potrzeby przemysłu automotive i AGD spadła w stosunku do porównywalnego okresu 2018 r. w wyniku zakończenia współpracy z odbiorcą wiązek elektrycznych, który uruchomił produkcję w powiązanej ze sobą spółce, a

ostatecznie zamknął projekt produkcji samochodu elektrycznego. Spółka prowadzi zaawansowane negocjacje z nowymi klientami w zakresie rozwoju tego obszaru działalności.

Wzrost sprzedaży usług wynika ze wzrostu przychodów własnego warsztatu firmowego oraz wynajmu nieruchomości, której sprzedaż została sfinalizowana na początku 2020 r.

Ze względu na bardzo liczne i różnorodne konfiguracje sprzedawanych wyrobów podawanie ilości wyrobów w poszczególnych grupach asortymentowych nie obrazowałoby w sposób wiarygodny struktury i zmian zachodzących w sprzedaży produktów. Stąd też powyżej podano wartościową strukturę asortymentową sprzedaży.

2.2. Rynki zbytu i źródła zaopatrzenia

Dzięki wysokiej jakości i niezawodności, nasze produkty z coraz większym powodzeniem sprzedajemy nie tylko w Polsce, ale także i na rynkach zagranicznych. Zmniejszenie sprzedaży do klientów w Polsce w 2019 r. było spowodowane głównie spadkiem sprzedaży w zakresie pozostałych wyrobów. Sprzedaż eksportowa stanowi ok. 2/3 obrotu Spółki. Najwyższą wartość sprzedaży systemów instalacji gazowych Spółka realizuje w Europie, w tym w Rosji i na Ukrainie. Coraz większe znaczenie dla wyników spółki ma wzrost sprzedaży w Ameryce Łacińskiej i rozpoczynający się wzrost w Afryce. Spółka pracuje by systematycznie umacniać i zwiększać swoją sprzedaż na wszystkich kierunkach eksportowych. Zawirowania polityczne i gospodarcze (np. Algieria) i pogorszenie relacji cen autogazu do paliw konwencjonalnych (Kazachstan, Brazylia), czy też przejściowo samej jakości gazu (Kazachstan) na niektórych rynkach eksportowych ograniczyły sprzedaż eksportową. Na spadek sprzedaży eksportowej w 2019 r. w stosunku do 2018 r. miał wpływ również spadek sprzedaży do Rosji w wyniku wprowadzenia w 2019 r. nowych regulacji w zakresie badań dopuszczających do ruchu i rejestracji pojazdów z instalacją gazową, do których rynek i administracja rosyjska nie były przygotowane. Obowiązywanie nowego prawa zostało w lipcu 2019 r. odroczone na rok, a rynek aktywnie przygotowuje się do planowanych zmian. Systematyczne poszerzenie asortymentu o własnej produkcji komponenty mechaniczne umożliwia większą sprzedaż kompletnych systemów, jak też zastępowanie towarów importowanych własnymi produktami.

Sprzedaży systemów autogaz sprzyja korzystna relacja cen autogazu i paliw konwencjonalnych (pomimo niższych poziomów cen ropy naftowej) na większości rynków sprzedaży oraz akcentowany coraz mocniej na świecie ekologiczny aspekt napędzania samochodów paliwami alternatywnymi, w tym gazem CNG i LPG. Systematyczne poszerzenie asortymentu o własnej produkcji komponenty mechaniczne umożliwia większą sprzedaż kompletnych systemów, jak też zastępowanie towarów importowanych własnymi produktami.

Geograficzna struktura sprzedaży AC [tys. zł]

Kierunek	2017	2018	2019	dynamika 2019/2018	dynamika 2019/2017	struktura	struktura	struktura
						2017	2018	2019
Polska	78 397	81 548	80 605	98,8%	102,8%	40,3%	34,3%	36,2%
Eksport	116 017	155 878	142 077	91,1%	122,5%	59,7%	65,7%	63,8%
Razem	194 414	237 426	222 682	93,8%	114,5%	100,0%	100,0%	100,0%

w tym:

Kierunek	2017	2018	2019	dynamika 2019/2018	dynamika 2019/2017	struktura	struktura	struktura
						2017	2018	2019
Europa bez PL	71 489	99 139	88 389	89,2%	123,6%	61,6%	63,6%	62,2%
Azja	35 315	42 291	31 912	75,5%	90,4%	30,4%	27,1%	22,5%
Ameryki i pozostałe	9 213	14 448	21 776	150,7%	236,4%	8,0%	9,3%	15,3%
Razem	116 017	155 878	142 077	91,1%	122,5%	100,0%	100,0%	100,0%

Sprzedaż wyrobów i towarów handlowych prowadzona jest przede wszystkim za pośrednictwem dystrybutorów części i podzespołów samochodowych.

W przypadku samochodowych instalacji gazowych i elementów składowych do takich instalacji, w większości

przypadków pośrednicy oferują je następnie warsztatom montującym. W Polsce jest to kilkunastu głównych odbiorców – zarówno niewyspecjalizowanych dystrybutorów części i podzespołów samochodowych, jak i specjalistycznych przedsiębiorstw zajmujących się dystrybucją, montażem i serwisem samochodowych instalacji gazowych oraz ich podzespołów. Na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców oraz informacji rynkowych szacujemy iż udział Spółki w rynku polskim przekracza 50%. Na potrzeby rynku krajowego i zagranicznego funkcjonuje sieć Doradców Techniczno-Handlowych, do których zadań należy monitorowanie rynku, w tym współpraca z siecią dystrybutorów w zakresie możliwości pozyskania nowych klientów, pomoc techniczna oraz szkolenie pracowników dystrybutorów i warsztatów. Sprzedaż zagraniczna prowadzona była w oparciu o umowy z lokalnymi, sprawnymi dystrybutorami którzy dobrze znają lokalny rynek oraz spółkę zależną w Peru. Obecnie Spółka dociera ze swoją ofertą do ponad 50 krajów.

Prowadzony jest także program współpracy dla warsztatów montażowych w Polsce, oferując trzy kategorie kooperacji i wsparcia marketingowego przez AC: autoryzowane serwisy STAG, warsztaty rekomendowane oraz warsztaty z homologacją AC. Działanie to jest ukierunkowane na ustabilizowanie krajowej struktury odbiorców, a z drugiej strony także na budowanie asocjacji jakości z markami STAG i AC wśród klientów końcowych poprzez monitorowanie fachowego przygotowania i profesjonalizmu usług świadczonych przez warsztaty montażowe.

Natomiast dystrybucja hurtowa pozostałych produktów dla przemysłu motoryzacyjnego, nadzorowana przez wydelegowanych przedstawicieli handlowych, prowadzona jest w formie sprzedaży: wyrobów gotowych bezpośrednio do producentów z branży motoryzacyjnej, do dystrybutorów, wyrobów na zlecenie firm zewnętrznych (w tym zestawy do haków holowniczych).

Co do istoty, Spółka realizuje swoją sprzedaż poprzez stałych partnerów handlowych.

Duża dywersyfikacja odbiorców uniezależnia od któregośkolwiek partnera handlowego w Polsce, z kolei coraz większa liczba rynków zagranicznych, na których prowadzona jest sprzedaż, zmniejsza uzależnienie od któregośkolwiek z kierunków eksportowych. W 2019 roku, na pierwszych dziesięciu największych odbiorców AC przypadło 62% sprzedaży. Wśród kierunków eksportowych największe wartości sprzedaży zostały odnotowane w Europie i Azji, przy czym do pierwszej dziesiątki rynków eksportowych w raportowanym okresie należał Meksyk i Peru. W 2019 roku sprzedaż powyżej 100 tys. zł została zrealizowana do 37 krajów, a pośród nich do 15 na kwotę powyżej 1 mln zł. Spółka zrealizowała w raportowanym okresie istotną sprzedaż na podstawie umów określających ramy dystrybucji zawartych z firmami Gaspart z Rosji (11,5% udziału w sprzedaży), Auto Gas Global Trading Ukraina (10,3%), Rameder Anhängerkupplungen & Autoteile GmbH Niemcy (9,8%). Nie istnieją żadne formalne powiązania między stronami umów.

Źródła zaopatrzenia

Towary handlowe i materiały do produkcji kupujemy zarówno u krajowych jak i zagranicznych dostawców. Dodatkowo w przypadku zakupów od dostawców krajowych dywersyfikujemy walutę fakturowania (PLN, EUR, USD). Sprzyja to naturalnemu równoważeniu pozycji walutowej Spółki w związku ze sprzedażą eksportową.

Geograficzna struktura zaopatrzenia AC [%]

Kierunek zaopatrzenia	2017	2018	2019
Kraj	53,6%	57,7%	65,3%
Zagranica	46,4%	42,3%	34,7%
Razem	100,0%	100,0%	100,0%

Asortymentowa struktura zaopatrzenia AC [%]

Grupa	2017	2018	2019
Podzespoły i komponenty samochodowej instalacji gazowej:			
<i>Wtryskiwacze, reduktory i elektrozapory</i>	5,1%	4,6%	3,2%
<i>Wielozapory, zapory, manometry i zbiorniki</i>	1,4%	1,8%	2,3%
<i>Rurki, węże, złączki, filtry i akcesoria</i>	2,5%	2,6%	3,2%

Elementy elektroniczne

<i>układy scalone/procesory</i>	20,5%	19,7%	19,4%
<i>płytki drukowane</i>	1,8%	2,2%	2,2%
<i>pozostałe elementy elektroniczne</i>	13,1%	14,7%	13,8%
Wiązki elektryczne:			
<i>Przewody</i>	11,2%	10,5%	9,7%
<i>Elementy wiązek</i>	12,4%	12,6%	11,4%
Wyroby metalowe			
<i>ze stopów aluminium</i>	3,0%	3,7%	4,2%
<i>ze stopów miedzi</i>	7,8%	7,5%	7,5%
<i>stalowe i pozostałe</i>	8,3%	7,2%	8,8%
Wyroby z tektury, papieru i tworzyw sztucznych			
<i>Granulaty</i>	2,1%	2,6%	2,6%
<i>Wyroby z tworzyw sztucznych</i>	3,0%	3,7%	4,1%
<i>Wyroby z papieru i tektury</i>	1,6%	1,6%	1,9%
Towary handlowe	3,0%	2,1%	2,4%
Pozostałe	3,3%	2,9%	3,2%
	100,0%	100,0%	100,0%

Wzrost udziału polskich dostawców w strukturze zaopatrzenia wynika głównie z ograniczenia zakupów importowych gotowych mechanicznych podzespołów samochodowej instalacji gazowej na korzyść wyrobów własnych Spółki, a także z przeniesienia części zakupów komponentów elektronicznych do polskich dystrybutorów, którzy zapewnili w ubiegłym roku bardziej konkurencyjne warunki handlowe.

Polityka zaopatrzeniowa Spółki sprowadza się z jednej strony do dywersyfikowania dostawców w celu uniezależnienia się od któregośkolwiek z nich, a z drugiej strony do ograniczania liczby dostawców w obrębie danej grupy komponentów w celu optymalizacji kosztów zaopatrzenia i negocjowania korzystnych cen w związku z dużymi zamówieniami. W 2019 roku, na pierwszych dziesięciu największych dostawców przypadło 51,7% wartości naszych zakupów, prawie wszystkie zamówienia zrealizowaliśmy we współpracy ze stałymi kooperantami. Obroty z żadnym z dostawców nie przekroczyły 10% wartości sprzedaży ogółem.

2.3. Strategia Spółki

W związku z obserwowanymi na świecie wyraźnymi ekonomicznymi i ekologicznymi (niższe emisje spalin) korzyściami z użytkowania samochodów napędzanych LPG, CNG i LNG, szybkim wzrostem liczby takich samochodów oraz względnie większymi rezerwami złóż gazu ziemnego niż ropy naftowej, co potwierdza bardzo obiecujące perspektywy rozwoju rynku samochodowych instalacji gazowych, Spółka realizuje strategię opartą przede wszystkim na rozwoju tego obszaru działalności dzięki:

- zwiększaniu wartości sprzedaży na rynkach, na których jest już obecna,
- wchodzeniu na nowe zagraniczne rynki zbytu,
- stałemu unowocześnianiu i poszerzaniu portfela produktowego,
- wdrażaniu własnej produkcji podzespołów modułu mechanicznego instalacji gazowej (uniezależnianie się od dostawców specyficznych komponentów i przygotowanie kompletnego systemu autogaz pochodzącego z własnych zakładów z wyłączeniem zbiorników),
- dostosowywanie zdolności produkcyjnych do możliwości sprzedażowych.

Opracowana strategia AC kładzie nacisk na rozwój produktu i opanowanie rynków sprzedaży tak, by maksymalnie wykorzystać rysujący się przed Spółką potencjał zysków.

Jako producent, Spółka koncentruje się zatem na następujących celach:

- wprowadzenie na rynek własnej, kompletnej instalacji gazowej o wysokiej jakości użytkowej z zastosowaniem produkowanych we własnym zakresie najważniejszych elementów instalacji gazowej,
- osiągnięcie kompatybilności własnych instalacji gazowych ze wszystkimi powszechnie stosowanymi rozwiązaniami silnikowymi, co ułatwiają przeprowadzone inwestycje w budowę własnego Centrum Badawczo – Rozwojowego oraz stałe doposażanie procesów produkcyjnych, narzędziowni i laboratorium,
- przygotowanie się do ekspansji eksportowej poprzez dostosowanie produktu do warunków i potrzeb klientów na poszczególnych rynkach eksportowych,
- ciągłe doskonalenie produktu, m.in. zwiększenie kosztowej efektywności eksploatacyjnej wytwarzanych przez nas instalacji gazowych (poprzez zmniejszanie kosztów wytworzenia, wdrożenie rozwiązań zmniejszających zużycie autogazu i zwiększających żywotność silnika, a także wydłużających sprawność działania komponentów instalacji) oraz czystości spalania LPG, CNG i LNG,
- nawiązanie współpracy z producentami i dealerami pojazdów z silnikami spalinowymi w celu montażu naszych instalacji w nowych samochodach.

W obszarze handlowym, za najważniejsze elementy strategii Spółka uznaje:

- utrzymanie lub zdobycie pozycji lidera albo co najmniej silnej obecności na wszystkich perspektywicznych oraz zaawansowanych rynkach zagranicznych,
- atrakcyjne plasowanie cenowe produktu optymalnie łączące wysoką jakość z dobrą ceną (z jednej strony stały monitoring rynku, a z drugiej strony poszukiwanie przez dział badawczo-rozwojowy efektywniejszych kosztowo rozwiązań produkcyjnych bez utraty pożądanych właściwości eksploatacyjnych),
- intensyfikację działań marketingowych – wzmocnienie wizerunku marki, przygotowanie programów lojalnościowych, rozszerzenie opieki technicznej dla warsztatów montujących i serwisujących instalacje oraz rozwój sieci Autoryzowanych Serwisów i Rekomendowanych Warsztatów Serwisowych pod marką STAG,
- organizowanie sieci powiązań różnych grup klientów/kanałów dystrybucji produkowanych wyrobów.

Jako firma specjalizująca się dotychczas w instalacjach autogazowych wykorzystujących alternatywny napęd pojazdów, w związku z upowszechnianiem pojazdów wykorzystujących energię elektryczną, rozpoczęto w 2018 r. projekt badawczo – rozwojowy systemu zarządzania baterią (BMS) w pojazdach hybrydowych i elektrycznych, jak również w innego rodzaju urządzeniach przemysłowych zasilanych bateryjnie np. urządzeniach ogrodowych, motorówkach czy wózkach widłowych. Spółka zamierza rozwijać ten kierunek dywersyfikacji działalności, który jest zgodny z jej kompetencjami inżynierskimi i produkcyjnymi.

Za kierunek uzupełniający i dywersyfikujący działalność Spółka traktuje wykorzystywanie nadarzających się okazji do rentownej produkcji oraz sprzedaży produktów i towarów, w zakresie których posiada wiedzę i potencjał handlowy lub produkcyjny – pod warunkiem, że nie będzie to hamowało intensywnych działań firmy w obrębie podstawowych specjalizacji. W szczególności zamierza intensywnie rozwijać współpracę z niemiecką firmą, która wykorzystuje produkowane przez AC zestawy elektryczne w hakach holowniczych sprzedawanych w Niemczech i innych krajach Europy Zachodniej oraz obszar produkcji wiązek elektrycznych i elektroniki na potrzeby przemysłu motoryzacyjnego i AGD.

2.4. Czynniki istotne dla rozwoju Spółki

Istnieje szereg czynników, które mogą wywrzeć wpływ na działalność operacyjną AC S.A. w najbliższym okresie, z widocznymi symptomami spowolnienia gospodarczego. Są one na bieżąco monitorowane przez Spółkę.

Za kluczowe uznawane są następujące czynniki:

- kształtowanie się otoczenia makroekonomicznego, w szczególności w zakresie: cen ropy naftowej i relacji cen paliw konwencjonalnych w stosunku do autogazu na poszczególnych rynkach działania, poziomu kursów walut w Polsce i na poszczególnych rynkach zbytu, aktywności konsumentów i konkurentów, cen surowców produkcyjnych oraz polityki fiskalnej wobec autogazu na istotnych dla spółki rynkach,
- ceny autogazu LPG, CNG i LNG na poszczególnych rynkach i ich różnicę w stosunku do paliw tradycyjnych,

- upowszechnienie LPG, CNG i LNG jako paliwa ekologicznego,
- konflikt polityczny i problemy gospodarcze na niektórych rynkach zbytu, w tym na Wschodzie, osłabienie lokalnych walut wobec walut stosowanych w rozliczeniach z klientami EUR i USD,
- kształtowanie się popytu na wyroby Spółki na rynkach, na których AC działa,
- poziom konkurencji na ważnych rynkach dla Spółki,
- poziom nasycenia infrastrukturą stacji paliwowych o możliwość tankowania LPG/CNG/LNG oraz liczby warsztatów wykonujących usługę montażu instalacji LPG/CNG/LNG w państwach będących obecnymi lub potencjalnymi rynkami zbytu;
- tendencje w zakresie zmian technologii napędzania pojazdów, w tym upowszechnianie elektromobilności;
- sprawną komercjalizację nowych wyrobów spółki,
- inwestycje sprzedażowe w umocnienie pozycji rynkowej Spółki oraz świadomości marki STAG na rynku,
- poprawę efektywności kosztowej,
- podaż pracowników i presja płacowa na rynku pracy,
- realizację rozpoczętych projektów badawczo – rozwojowych nad nowymi produktami oraz przygotowanie ich procesów produkcyjnych.

2.5. Umowy znaczące dla działalności Spółki, kredyty i pożyczki oraz poręczenia i gwarancje

Umowy znaczące dla działalności Spółki

W dniu 24.11.2017 r. zawarto z Rameder Anhangerkupplungen & Autoteile GmbH z siedzibą w Munschwitz (Niemcy) znaczącą Umowę generalną opisaną raportem bieżącym nr 22/2017. Umowa ustala warunki, na jakich Spółka będzie wytwarzała i dostarczała Zamawiającemu zestawy elektryczne do samochodowych haków holowniczych na każdorazowe zamówienie Zamawiającego, a Zamawiający płać za nie uzgodnioną cenę i je odbierał.

Zgodnie z postanowieniami Umowy obie strony będą dążyły do tego, aby bieżący obrót roczny osiągał nie mniej niż 4.500.000 mln EUR i nie był niższy niż w poprzednim roku kalendarzowym.

Wysokość wynagrodzenia przysługującego Spółce jest uzależniona od ilości i rodzaju zestawów elektrycznych dostarczanych Zamawiającemu i została określona w cenniku stanowiącym załącznik do Umowy, z zastrzeżeniem iż Spółka może zmieniać ceny wyrobów na warunkach wskazanych w Umowie.

Na czas trwania Umowy i dalszych 12 miesięcy po jej zakończeniu Spółka zobowiązuje się bez wiedzy Zamawiającego nie sprzedawać zestawów elektrycznych do samochodowych haków holowniczych oraz elementów tych zestawów innym partnerom, nie czynić ich przedmiotem akwizycji, względnie oferować osobom trzecim w inny sposób, pod rygorem kary umownej, za wyjątkiem przypadku, kiedy to Zamawiający wypowie niniejszą umowę lub zaprzestanie jej realizacji. Porozumienie w sprawie wyłączności wygasa, jeśli Zamawiający nie osiągnie obrotu rocznego na poziomie 2.500.000 EUR.

Umowa obowiązuje od 01.12.2017 r. do 31.12.2021 r., zaś po upływie tego okresu może ulec przedłużeniu na uzgodnionych warunkach. Umowa ta została zawarta w trakcie obowiązywania poprzedniej umowy o zawarciu której Spółka informowała raportem bieżącym nr 34/2014, a która pierwotnie miała obowiązywać także w roku 2018.

Spółce nie są znane, znaczące dla jej działalności, umowy zawarte pomiędzy Akcjonariuszami.

Umowy ubezpieczenia

W 2019 r. Spółka zawarła umowy ubezpieczenia:

- z AXA Ubezpieczenia TUIR S.A., której przedmiotem jest ubezpieczenie OC z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej z rozszerzeniem za produkt, w tym w związku z posiadaniem mieniem wykorzystywanym w tej działalności,
- z Generali TU S.A. oraz AXA Ubezpieczenia TUIR S.A., której przedmiotem jest ubezpieczenie mienia, sprzętu elektronicznego oraz awarii maszyn i urządzeń przedsiębiorstwa,
- z Generali TU S.A., której przedmiotem jest ubezpieczenie mienia w transporcie,
- z Chubb European Group Limited sp. z o.o. Oddział w Polsce, której przedmiotem jest ubezpieczenie

szkód powstałych w następstwie roszczeń z tytułu odpowiedzialności członków organów Spółki

- z Unią TU S.A. w zakresie ubezpieczenia floty samochodowej.

Ww. umowy zostały zawarte na czas określony, obejmujący okres 2020 r.

Kredyty i pożyczki

W dniu 19.06.2019 r. Spółka zawarła Umowę nr 19MW1962KRB Kredytu w Rachunku Bieżącym z Bankiem Pekao S.A., na mocy której Bank udzielił Spółce odnawialnego kredytu w rachunku bieżącym do wysokości 20.000.000,- zł, do wykorzystania w PLN, EUR i USD, na okres od 19 czerwca 2019 r. do 18 czerwca 2020 r. Oprocentowanie kredytu jest zmienne, ustalane odpowiednio na bazie stawki odpowiednio: WIBOR 1M, EURIBOR 1M, LIBOR 1M powiększone o marżę banku.

Zabezpieczenie wiarytelności banku stanowią:

- weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową,
- pełnomocnictwo do rachunków prowadzonych w banku,
- zastaw rejestrowy na zapasach magazynowych o wartości min. 120% kwoty kredytu, wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej,
- przelew wiarytelności z umowy z Pekao Faktoring Sp. z o.o. w przypadku skorzystania z finansowania w Pekao Faktoring Sp. z o.o.

Poręczenia i gwarancje

Spółka nie udzielała, ani nie otrzymała poręczeń w raportowanym okresie.

Spółka nie udzieliła ani nie otrzymała gwarancji w raportowanym okresie.

2.6. Powiązania organizacyjne i kapitałowe

W 2019 r. AC posiadała:

- 99,77% akcji w założonej w lutym 2014 r. spółce AC.STAG S.A.C. w Limie (Peru). Spółka ta prowadzi działalność operacyjną polegającą na dystrybucji wyrobów AC na terenie Peru.

- 82,50% udziałów w spółce Auto Team Service sp. z o.o. w likwidacji z siedzibą w Białymstoku. Spółka została zarejestrowana w I 2015 r. W dniu 10.09.2019 r. spółka została wykreślona z rejestru przedsiębiorców KRS, a wpis o wykreśleniu uprawomocnił się 05.10.2019 r.

- 90% udziałów w spółce AC Italy s.r.l. in liquidazione w Thiene (Włochy). Głównym celem działania „AC Italy in liquidazione” była sprzedaż wyrobów AC oraz działalność badawczo – rozwojowa. W związku z zakończeniem prowadzonych projektów badawczo – rozwojowych Zgromadzenie Wspólników tej spółki podjęło decyzję o rozwiązaniu spółki i postawieniu w stan likwidacji. W dniu 18 lutego 2019 r. AC Italy srl została wykreślona z rejestru. Sprzedaż wyrobów AC do Włoch jest prowadzona bezpośrednio z Polski.

Ze względu na nieistotne parametry finansowe spółki te, na podstawie art. 58 ust. 1 Ustawy o rachunkowości z dnia 29.09.1994 r. z późn. zmianami, nie podlegały konsolidacji w sprawozdaniu finansowym.

Spółka i jednostki od niej zależne, nie zawierały w raportowanym okresie transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe. Szczegółowe informacje na temat transakcji z jednostkami powiązanymi podane są w sprawozdaniu finansowym w nocy 45.

Na dzień 31.12.2019 r. AC posiadała:

- 99,77% akcji w spółce AC.STAG S.A.C. w Limie (Peru).

2.7. Badania i rozwój

Spółka prowadzi działalność na konkurencyjnym, stymulowanym innowacjami technologicznymi rynku motoryzacyjnym, stąd też niezbędne jest prowadzenie własnej działalności badawczo – rozwojowej. O innowacyjność wyrobów AC dba wysoko wykwalifikowany i doświadczony zespół ponad 50 inżynierów z dziedziny elektroniki, automatyki, mechaniki i informatyki. Dzięki nim systematycznie wprowadzamy na rynek nowe wyroby o innowacyjnych rozwiązaniach technologicznych. Obecnie znajdujemy się w gronie światowych liderów w dziedzinie nowoczesnych technologii i wytwarzania zaawansowanych technicznie produktów na rynek autogazu. Wdrażane przez Spółkę urządzenia, spełniają światowe standardy w zakresie jakości i bezpieczeństwa potwierdzone przez międzynarodowe instytucje homologujące, są zgodne z obowiązującymi

normami technicznymi i ochrony środowiska. Każdego roku w Pionie Badań i Rozwoju prowadzonych jest kilkadziesiąt projektów badawczo - rozwojowych, z czego zdecydowana większość trafia do seryjnej produkcji i sprzedaży i znajduje uznanie nie tylko na rynku krajowym ale też na ponad 50 rynkach świata.

Nasza strategia badawczo-rozwojowa od początku działalności oparta jest na dążeniu do tego, by nasze produkty zawsze kojarzyły się z nowoczesnymi rozwiązaniami inżynierskimi, których sprawność, funkcjonalność i niezawodność służą naszym klientom. Prace badawczo-rozwojowe, prowadzone przez naszą Spółkę, mają również na celu udoskonalanie aktualnie produkowanych wyrobów, dostosowywanie ich do zmian zachodzących w konstrukcjach samochodów oraz konstruowanie nowych produktów, dzięki którym możemy utrzymywać się w gronie liderów rynku.

Prace badawczo-rozwojowe w naszej Spółce realizowane są od stycznia 2012 r. w nowoczesnie wyposażonym własnym Centrum Badawczo – Rozwojowym, na którego budowę i wyposażenie otrzymaliśmy dofinansowanie z funduszy unijnych.

Działy techniczne zajmują się w szczególności:

- konstruowaniem podzespołów i urządzeń elektronicznych, wiązek elektrycznych oraz komponentów mechanicznych, wchodzących w skład produkowanych wyrobów,
- wykonywaniem prac badawczo-rozwojowych związanych z konstruowanymi urządzeniami w celu dokładnego poznania, zbadania i zasymulowania zjawisk zachodzących w projektowanych urządzeniach w ich docelowym środowisku użytkowania,
- konstruowaniem narzędzi, oprzyrządowania i stanowisk kontrolno-badawczych do automatyzacji, testowania i kontroli jakości wykorzystywanych w procesie konstrukcji i produkcji wyrobów,
- opracowywaniem dokumentacji technicznej wyrobu potrzebnej do jego produkcji i użytkowania,
- tworzeniem oprogramowania diagnostycznego służącego do wizualizacji i konfiguracji parametrów produkowanych wyrobów według indywidualnych potrzeb docelowego użytkownika,
- utrzymaniem i modernizacją wyrobów wdrożonych do produkcji,
- bieżącą analizą trendów rynkowych i rozwiązań konkurencyjnych,
- uzyskaniem certyfikatów i homologacji umożliwiających sprzedaż produkowanych wyrobów na poszczególnych rynkach.

W 2019 r. koszty działalności badawczo – rozwojowej, w tym wytworzenie form, narzędzi i testerów wyniosły 9,1 mln zł, co stanowi 4,1% obrotów Spółki. Na koszty prowadzonych prac badawczo-rozwojowych w największym stopniu wpływają wynagrodzenia pracowników oraz koszty utrzymania infrastruktury oraz materiałów i podzespołów wykorzystywanych w trakcie badań.

Prace działów konstrukcyjnych w 2019 r. w głównym stopniu koncentrowały się wokół następujących wyrobów:

- Nowe wersje oraz rozbudowa funkcjonalności mikroprocesorowych sterowników sekwencyjnego wtrysku gazu pod marką STAG, w tym: do silników z pośrednim wtryskiem benzyny, do silników z bezpośrednim wtryskiem benzyny, w technologii dotrysku gazu do silników diesla, dostosowanie funkcjonalności do potrzeb poszczególnych rynków lub klientów oraz OEM,
- Nowe wersje oraz automatyzacja produkcji komponentów mechanicznych instalacji autogaz, w tym: reduktory ciśnienia LPG, cewki wtryskiwaczy, listwy wtryskowe LPG/CNG, wtryskiwacze sekcyjne LPG/CNG,
- Nowe produkty mechaniczne: wielozawór, elektrozawór, wtryskiwacz o zwiększonym przepływie do silników dużej mocy, małogabarytowy wtryskiwacz cztero i jednosekcyjny wraz z oprzyrządowaniem do montażu i automatyzacji produkcji,
- Nowe wersje detali mechanicznych typu: obudowy, ścianki przednie, króćce, zaślepki, kolanka itp.
- Nowe zestawy haków holowniczych,
- System konwersji na autogaz silników z bezpośrednim wtryskiem benzyny z wykorzystaniem fazy ciekłej gazu,
- System konwersji na autogaz silników PFDI (Port Fuel Direct Injection) z systemem dwóch wtryskiwaczy na cylinder będącego połączeniem pośredniego i bezpośredniego wtrysku benzyny,
- Rozwój aplikacji mobilnych i diagnostycznych,
- Rozwój zestawu usług serwerowych i klienckich dla urządzeń marki STAG,
- Rozwój modułu telemetrycznego GSM,

- Nowe wersje oraz modernizacje sterowników świateł przyczep serii Fault Tollerant CAN, High Speed CAN oraz Single Wier CAN,
- Elektronika oraz wiązki elektryczne dla motoryzacji i przemysłu AGD,
- Modernizacje zintegrowanego systemu pomiarowego ciśnienia i temperatury,
- Koordynacja prac nad homologacjami EKG ONZ,
- Rozwój systemu zarządzania baterią BMS na potrzeby e-mobility,
- Nowy przełącznik LED RGB do sygnalizacji poziom paliwa oraz statusu pracy instalacji autogaz,
- Prototyp nowego mikroprocesorowego sterownika sekwencyjnego wtrysku gazu do silników diesla,
- Jednostopniowy reduktor CNG,
- Rozwój produktów peryferyjnych autogaz typu emulatory, konwertery, czujniki, wskaźniki interfejsy itp.,
- Unowocześnianie narzędzi i form produkcyjnych.

2.8. Postępowania sądowe

W raportowanym okresie AC S.A. nie była i nie jest aktualnie stroną istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących zobowiązań lub wierzytelności Spółki lub jednostki od niej zależnej, których łączna wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki.

3. OMÓWIENIE SYTUACJI FINANSOWEJ

3.1. Sytuacja finansowa Spółki i omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych wraz z opisem czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na działalność i sprawozdanie finansowe Spółki

Spółka nie opublikowała prognozy wyników finansowych.

Wyniki

Wybrane pozycje rachunku zysków i strat AC S.A.

	2017	2018	2019	Zmiana 2019/2018		Zmiana 2019/2017	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	194 414	237 426	222 682	93,8%	-14 744	114,5%	28 268
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	124 613	149 478	141 990	95,0%	-7 488	113,9%	17 377
Wynik brutto na sprzedaży	69 801	87 948	80 692	91,7%	-7 256	115,6%	10 891
Koszty sprzedaży	18 777	22 717	20 151	88,7%	-2 566	107,3%	1 374
Koszty ogólnego zarządu	13 396	15 738	16 409	104,3%	671	122,5%	3 013
Wynik na sprzedaży	37 628	49 493	44 132	89,2%	-5 361	117,3%	6 504
Saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	1 779	69	2 151	3117,4%	2 082	120,9%	372
Wynik z działalności operacyjnej (EBIT)	39 407	49 562	46 283	93,4%	-3 279	117,4%	6 876
Wynik na działalności operacyjnej + amortyzacja (EBITDA)	47 311	58 861	57 746	98,1%	-1 115	122,1%	10 435
Saldo przychodów i kosztów finansowych	-1 498	-1 132	171	-15,1%	1 303	-11,4%	1 669
Wynik brutto	37 909	48 430	46 454	95,9%	-1 976	122,5%	8 545
Podatek dochodowy	7 211	9 421	8 271	87,8%	-1 150	114,7%	1 060
Wynik netto	30 698	39 009	38 183	97,9%	-826	124,4%	7 485

W roku 2019 przychody ze sprzedaży wyniosły 222,7 mln zł i były niższe od przychodów osiągniętych w rekordowym 2018 r. o 6,2%, przy czym wyższe od przychodów zrealizowanych w 2017 r. o 14,5%. Szczegółowe informacje dotyczące przychodów opisano w pkt. 2.2. Zysk netto w 2019 r. osiągnął wartość 38,2 mln zł i był niższy od zysku netto 2018 r. o 0,8 mln zł, tj. o 2,1%. Na wartość sprzedaży eksportowej i realizowanej marży na sprzedaży w 2019 r. korzystny wpływ wywarło osłabienie PLN wobec USD i EUR – walut rozliczeniowych z klientami eksportowymi. W raportowanym okresie kontynuowano strategię wprowadzania na wszystkich rynkach sprzedaży pełnej kompleksowej oferty Spółki, w tym własnych wyrobów mechanicznych.

Wolniejszy spadek kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów (dynamika 95%), niż przychodów ze sprzedaży (dynamika 93,8%) to efekt kosztów stałych przy niższym poziomie sprzedaży. Miało to wpływ na spadek średniej marży brutto na sprzedaży z 37,04% w 2018 r. do 36,24% w 2019 r. Wzrost kosztów wynagrodzeń w 2019 r. został w znacznym stopniu pokryty obniżkami cen zakupu materiałów produkcyjnych.

W raportowanym okresie, wynik na sprzedaży spadł o 5.361 tys. zł w stosunku do roku ubiegłego. Widoczny spadek kosztów sprzedaży o 11,3% to głównie efekt spadku przychodów ze sprzedaży. Koszty ogólnego zarządu wzrosły w 2019 r. przede wszystkim w związku ze zwiększonymi nakładami na działalność badawczo – rozwojową. Prowadzone inwestycje i intensyfikacja działalności badawczo – rozwojowej skutkują wzrostem amortyzacji – w 2019 r. amortyzacja wzrosła o 2,2 mln zł w stosunku do 2018 r., co obniżyło zyski spółki.

Dodatni wynik na pozostałej działalności operacyjnej w raportowanym okresie to efekt rozliczenia otrzymanych dotacji (2,2 mln zł), jak też zmniejszenia wcześniej utworzonych odpisów aktualizujących na majątek w związku z ustaniem przyczyny utworzenia odpisu. W 2019 r. zysk operacyjny powiększony o amortyzację (EBITDA) wyniósł 57,75 mln zł i był niższy od wyniku osiągniętego w porównywalnym okresie 2018 r. o 1,12 mln zł.

Dodatknie saldo na działalności finansowej w wysokości 171 tys. zł powstało w wyniku odwrócenia odpisów aktualizujących na udziały w spółce zależnej AC.STAG Peru (która wypracowała wysokie dodatnie wyniki finansowe) w wysokości wyższej niż poniesione koszty finansowe, w tym odsetki od kredytów.

Majątek i kapitały

Wartość sumy bilansowej AC S.A. wyniosła na koniec 2019 roku 174.768 tys. zł, co oznacza jej wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 5%, tj. o 8.335 tys. zł na skutek wzrostu majątku trwałego, w szczególności rzeczowych aktywów trwałych. Wzrost stanu rzeczowych aktywów trwałych wynika głównie z nakładów na rozbudowę i modernizację zakładu oraz zakupu nowych maszyn i urządzeń oraz form produkcyjnych. Niewielki spadek aktywów obrotowych nastąpił w wyniku zmniejszenia salda należności i środków pieniężnych, przy odnotowanej w IV kw. 2019 r. niższej sprzedaży.

Struktura aktywów	31.12.2018		31.12.2019		zmiana	
	tys. zł	struktura	tys. zł	struktura	%	tys. zł
A. Aktywa trwałe	89 906	54,0%	101 585	58,1%	113,0%	11 679
I. Wartości niematerialne i prawne	5 426	3,3%	5 769	3,3%	106,3%	343
II. Rzeczowe aktywa trwałe	79 759	47,9%	92 037	52,7%	115,4%	12 278
III. Inwestycje długoterminowe	1 354	0,8%	1 450	0,8%	107,1%	96
IV. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3 367	2,0%	2 329	1,3%	69,2%	-1 038
B. Aktywa obrotowe	76 527	46,0%	73 183	41,9%	95,6%	-3 344
I. Zapasy	50 624	30,4%	50 778	29,1%	100,3%	154
II. Należności krótkoterminowe	18 003	10,8%	15 777	9,0%	87,6%	-2 226
III. Inwestycje krótkoterminowe	4 714	2,9%	2 354	1,4%	49,9%	-2 360
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3 186	1,9%	4 274	2,4%	134,1%	1 088
SUMA AKTYWÓW	166 433	100,0%	174 768	100,0%	105,0%	8 335

W 2019 r. nastąpił wzrost kapitałów własnych w wyniku realizacji programu motywacyjnego dla kadry menedżerskiej. Kapitał własny z nadwyżką pokrywa majątek trwały zapewniając bezpieczną strukturę finansowania w przedsiębiorstwie produkcyjnym. Wzrost zobowiązań krótkoterminowych nastąpił w wyniku wzrostu kredytów bankowych. Spadek zobowiązań z tytułu dostaw i usług ma charakter przejściowy i wynika z dostosowania zakupu materiałów do potrzeb produkcyjnych przy istniejącym na koniec roku stanie zapasów. Rozliczenia międzyokresowe przychodów dotyczą otrzymanych dotacji do programów inwestycyjnych, które będą rozliczane w czasie, proporcjonalnie do naliczanej amortyzacji tych dofinansowanych środków trwałych.

Struktura pasywów	31.12.2018		31.12.2019		zmiana	
	tys. zł	struktura	tys. zł	struktura	%	tys. zł
A. Kapitał własny	111 812	67,2%	114 691	65,6%	102,6%	2 879
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	54 621	32,8%	60 077	34,4%	110,0%	5 456
I. Rezerwy na zobowiązania	13 186	7,9%	9 852	5,6%	74,7%	-3 334
II. Zobowiązania długoterminowe	51	0,0%	-	-	0,0%	- 51
III. Zobowiązania krótkoterminowe	31 047	18,7%	40 892	23,4%	131,7%	9 845
w tym z tytułu dostaw i usług	14 380	8,6%	8 193	4,7%	57,0%	-6 187
kredyty i pożyczki	4 345	2,6%	21 747	12,4%	500,5%	17 402
IV. Rozliczenia międzyokresowe	10 337	6,2%	9 333	5,3%	90,3%	-1 004
SUMA PASYWÓW	166 433	100,0%	174 768	100,0%	105,0%	8 335

Kształtowanie się wartości podstawowych wskaźników w obszarach rentowności, płynności i zadłużenia przedstawia się następująco:

Rentowność	2017	2018	2019
Rentowność brutto na sprzedaży produktów	37,4%	38,3%	37,3%
Rentowność brutto na sprzedaży towarów i materiałów	14,8%	15,4%	18,1%
Rentowność brutto na sprzedaży	35,9%	37,0%	36,2%
Rentowność na sprzedaży	19,4%	20,8%	19,8%
Rentowność EBIT	20,3%	20,9%	20,8%
Rentowność netto	15,8%	16,4%	17,1%
ROA (stopa zwrotu z aktywów)	21,8%	24,6%	22,4%
ROE (stopa zwrotu z kapitału własnego)	33,0%	37,5%	33,7%

Zasady wyliczania wskaźników:

- wskaźniki rentowności – wartość odpowiednio zysku brutto ze sprzedaży, zysku ze sprzedaży, zysku operacyjnego, zysku brutto i zysku netto za dany okres odniesiona do wartości przychodów ze sprzedaży w okresie;
- stopy zwrotu ROA i ROE – wartość zysku netto odniesiona do średniego stanu odpowiednio aktywów ogółem i kapitałów własnych w danym okresie.

W raportowanym okresie Spółka osiągnęła wysoką zyskowność na wszystkich poziomach. Niższa wartość sprzedaży w 2019 r., a przez to wyższy jednostkowy koszt stały miała wpływ na obniżenie rentowności w stosunku do roku ubiegłego. Pomimo obecnej w branży autogazowej silnej konkurencji, przy osłabieniu PLN wobec USD i EUR i dzięki systematycznemu rozszerzaniu sprzedaży o nowe własne wyroby zarówno w obszarze elektroniki jak i mechaniki, rentowność brutto na sprzedaży produktów w 2019 r. wyniosła 37,3% i była porównywalna z marżą zrealizowaną w 2017 r. Ze względu na korzystne zmiany w strukturze asortymentowej nastąpił również wzrost rentowności na sprzedaży towarów. W wyniku tego rentowność brutto na sprzedaży wyniosła 36,2%, a rentowność netto sprzedaży 19,8%. Spółka osiągnęła wysoką rentowność na poziomie operacyjnym EBIT 20,8% porównywalną z poziomem z 2018 r. oraz rentowność netto na poziomie 17,1% wyższą od tej osiągniętej w 2018 r. W 2019 roku rentowność aktywów pozostaje na wysokim poziomie 22,4%, jednakże w związku z prowadzoną rozbudową zakładu i wyższą dynamiką wzrostu aktywów zmniejszyła się o 2,2 pkt% pozostając nadal na wyższym poziomie niż w 2017 r. Roczna stopa zwrotu z kapitału własnego na poziomie 33,7% wskazuje na bardzo wysoką atrakcyjność prowadzonego biznesu.

Płynność	2017	2018	2019
Wskaźnik płynności bieżącej (CR)	1,9	1,9	1,6
Wskaźnik płynności szybkiej (QR)	0,9	0,6	0,4

- wskaźnik bieżącej płynności – stan majątku obrotowego odniesiony do stanu zobowiązań bieżących i rezerw krótkoterminowych na koniec okresu; obrazuje zdolność do regulowania bieżących zobowiązań przy wykorzystaniu bieżących aktywów;
- wskaźnik płynności szybkiej – stan należności krótkoterminowych i inwestycji krótkoterminowych na koniec okresu odniesiony do stanu zobowiązań bieżących i rezerw krótkoterminowych na koniec okresu; obrazuje zdolność do zgromadzenia w krótkim czasie środków pieniężnych na pokrycie zobowiązań o wysokim stopniu płynności.

Spółka posiada zdolność do regulowania bieżących zobowiązań. Wskaźnik bieżącej płynności finansowej w 2019 r. wynosi 1,6 co oznacza że aktywa bieżące pokrywają z nadwyżką bieżące zobowiązania przedsiębiorstwa. Niższy wskaźnik płynności szybkiej wynika z potrzeby utrzymywania w firmie produkcyjnej wyższej wartości zapasów ze względu na długie czasy dostaw komponentów, brak możliwości szybkiego i elastycznego reagowania firm zaopatrzeniowych na zamówienia, jak też z sezonowości działania Spółki – IV kwartał to z reguły okres najniższej sprzedaży, stąd wysokie zapasy jako przygotowanie do rozpoczynającego się wzrostu sprzedaży w sezonie.

Wskaźniki cyklu rotacji [dni]

	2017	2018	2019
Cykl rotacji zapasów	67,3	65,7	83,1
Cykl rotacji należności z tytułu dostaw i usług	30,1	27,1	26,0
Cykl rotacji zobowiązań z tytułu dostaw i usług	25,3	25,3	29,0
Cykl konwersji gotówki	72,1	67,6	80,1

Zasady wyliczenia wskaźników:

- cykle rotacji zapasów i należności – stan odpowiednio średnich zapasów i należności z tytułu dostaw i usług odniesione do średniej sprzedaży dziennej w tym okresie (przychody ze sprzedaży w danym okresie podzielone przez liczbę dni w okresie),
- cykl rotacji zobowiązań – stan średnich zobowiązań z tytułu dostaw i usług odniesiony do średniego dziennego kosztu sprzedanych produktów, towarów i materiałów w tym okresie (koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów w danym okresie podzielony przez liczbę dni w okresie),
- cykl konwersji gotówki – łączny cykl rotacji zapasów i należności z tytułu dostaw i usług pomniejszony o cykl rotacji zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Wzrost cyklu konwersji gotówki w 2019 r. w stosunku do 2018 r. był spowodowany wydłużeniem cyklu rotacji zapasów.

Wskaźniki zadłużenia

	2017	2018	2019
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	0,36	0,33	0,34
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	0,56	0,49	0,52

Zasady wyliczenia wskaźników:

- wskaźnik ogólnego zadłużenia – stan zobowiązań i rezerw do aktywów ogółem na koniec okresu; obrazuje stopień sfinansowania majątku kapitałami obcymi;
- wskaźnik zobowiązań i rezerw do kapitału własnego – stan zobowiązań i rezerw do kapitału własnego na koniec okresu.

Wskaźniki zadłużenia w 2019 r. utrzymywały się na podobnym poziomie w stosunku do roku poprzedniego i wskazują na dominujący udział kapitału własnego w strukturze finansowania majątku. Taka sytuacja umożliwia w miarę potrzeb dodatkowy wzrost zaangażowania kapitałów obcych w finansowaniu majątku.

Bardzo dobra kondycja finansowa Spółki potwierdza pełną zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań wobec innych podmiotów.

Rachunek przepływów pieniężnych

W 2019 r. Spółka uzyskała dodatnie przepływy pieniężne z działalności operacyjnej o wartości 41.601 tys. zł, niższe o 9.089 tys. zł w porównaniu do dodatnich przepływów w ubiegłym roku. Na zmianę tę wpływ miał przede wszystkim spadek zobowiązań krótkoterminowych i rezerw przy spadku należności i wzroście amortyzacji. Przepływy z działalności inwestycyjnej w 2019 r. osiągnęły ujemną wartość równą 23.527 tys. zł głównie w związku z prowadzoną rozbudową zakładu i inwestycjami odtworzeniowymi w maszyny i urządzenia. Amortyzacja w 2019 r. wyniosła 11.463 tys. zł i była wyższa o 2.164 tys. zł w stosunku do 2018 r. Wpływy z dofinansowania unijnego pokryły 764 tys. zł inwestycji, a reszta została sfinansowana z własnych środków. W 2019 r. przepływy z działalności finansowej osiągnęły ujemną wartość wynoszącą 20.421 tys. zł i dotyczyły w głównej mierze wypłat na rzecz właścicieli (38.922 tys. zł) przy wzroście kredytów bankowych o 17.405 tys. zł.

Pozycja walutowa

W 2019 r. struktura walutowa przychodów i kosztów w Spółce kształtowała się następująco:

- 31,6% sprzedaży zostało zrealizowane w PLN,
- 52,6% stanowiła sprzedaż w EUR,
- pozostałe 15,8% stanowiła sprzedaż w USD.

Struktura walutowa zakupów materiałów i towarów kształtowała się następująco:

- 38% zakupów zostało zrealizowane w PLN,
- 49,6% stanowiły zakupy w EUR,
- pozostałe 12,4% stanowiły zakupy rozliczane w USD.

Dokonując transakcji eksportowych i importowych AC S.A. dąży do bilansowania wpływów i wydatków w poszczególnych walutach. Niemniej jednak sezonowo może zaistnieć nierównowaga w przepływach walut. Z reguły występuje nadwyżka walut, w szczególności na EUR, która jest wydawana na inwestycje w maszyny i urządzenia, a w miarę potrzeb podlega przewalutowaniu na PLN. Pomimo dużego udziału zakupów surowców do produkcji z importu to znaczny udział sprzedaży eksportowej powoduje że nasze marże eksportowe maleją, gdy złoty umacnia się, a rosną – gdy osłabia się. Osłabienie polskiej waluty, jakie miało miejsce w raportowanym okresie miało korzystny wpływ na wyniki Spółki.

3.2. Przewidywana sytuacja finansowa, ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych oraz perspektywy rozwoju działalności Spółki

Pomimo utrzymujących się niższych poziomów cen ropy naftowej, to korzystne relacje cen paliw autogazu do paliw konwencjonalnych na większości rynków, jak i akcentowany coraz mocniej ekologiczny aspekt napędzania samochodów gazem, w szczególności CNG, w kontekście spodziewanego spowolnienia w gospodarce większe zainteresowanie samochodami używanymi czy wydłużenie okresu użytkowania samochodu powinny przekładać się na utrzymanie zainteresowania montażem instalacji gazowych na wysokim poziomie, a w konsekwencji korzystnie wpływać na wartość przychodów ze sprzedaży Spółki w kolejnych okresach. Warto jednakże zauważyć, iż wciąż trwa konflikt polityczny między Rosją i Ukrainą, na największych i rosnących dla naszej Spółki rynkach eksportowych, a także trudno przewidzieć ostateczny wpływ epidemii koronawirusa na działalność Spółki, co może rodzić przejściowo dodatkowe trudności. Oczekujemy wzrostu przychodów z nowych projektów i rynków eksportowych w związku z prowadzoną ekspansją geograficzną, w szczególności w krajach Ameryki Łacińskiej i Afryki. Zwiększaniu przychodów ze sprzedaży na silnie konkurencyjnym rynku autogazu sprzyjać będzie także nasza kompleksowa oferta i strategia polegająca na stałym unowocześnianiu i poszerzaniu portfela produktowego. Będąc mocno zaawansowani w elektronice systemów autogaz systematycznie poszerzamy asortyment o własnej produkcji komponenty mechaniczne, co umożliwi nam sprzedaż kompletnych systemów pochodzących z naszych zakładów. Pomimo iż sprzedaż własnych wyrobów mechanicznych systematycznie rośnie, to istnieje jeszcze potencjał do wzrostów. W obszarze zestawów elektroniki do haków holowniczych, po niewielkim zmniejszeniu obrotów w 2019 r., oczekujemy dynamicznego wzrostu sprzedaży w 2020 r. wraz z postępującą ekspansją geograficzną naszego niemieckiego partnera i umacnianiem jego pozycji na dotychczasowych rynkach. Potwierdzają to już pierwsze miesiące 2020 r. i plany zamówień. Zamierzamy również rozwijać sprzedaż pozostałych wyrobów głównie na zlecenie innych firm produkcyjnych, przede wszystkim wiązki elektryczne i elektronikę na rynek motoryzacji i AGD. Dostrzegamy także trendy rozwoju elektromobilności stąd też przygotowaliśmy m.in. prototyp uniwersalnego systemu Altion - system zarządzania baterią (BMS), który jest obecnie testowany przez zainteresowanych partnerów. W pierwszym kwartale bieżącego roku produkt został rozbudowany i przystosowany do aplikacji przemysłowych jak np. roboty mobilne i wózki widłowe. Uruchomienie produkcji seryjnej jest wstępnie planowane na początek trzeciego kwartału

Rentowność sprzedaży uzależniona będzie od naszych możliwości poprawy kosztu wytworzenia poprzez poszukiwanie możliwości obniżenia kosztów zakupów materiałów i towarów, przy rosnących kosztach wynagrodzeń oraz zwiększenia w strukturze sprzedaży produktów o niższym koszcie wytworzenia, a także cenowej agresywności działań konkurencyjnych. Wprowadzamy nowe procesy technologiczne i stopniowo automatyzujemy produkcję by ograniczyć koszty wytworzenia i zwiększyć produktywność. Jeśli nastąpiłoby dalsze osłabienie PLN wobec EUR i USD będzie to korzystnie wpływać na naszą walutową sprzedaż i realizowaną marżę. W kolejnych okresach Spółka powinna generować znaczące przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, co przy wsparciu finansowaniem zewnętrznym umożliwi prowadzenie projektów inwestycyjnych, jak i dzielenie się w znacznym stopniu zyskiem z właścicielami.

Wraz z realizowanym i planowanym systematycznym wzrostem sprzedaży zaistniała potrzeba rozbudowy mocy produkcyjnych, którą rozpoczęliśmy w 2018 r. Z końcem marca 2019 r. oddała do użytku I etap inwestycji – nową halę wtrysku tworzyw sztucznych i narzędziowni, w kwietniu 2020 r. planujemy ostatecznie zakończyć i oddać do użytku inwestycję w modernizację i rozbudowę hal produkcyjnych, magazynu i części administracyjnej. Planujemy iż w 2020 r. inwestycje netto, w tym odtworzeniowe, jak też na zakup nowych maszyn i urządzeń oraz automatyzację (po uwzględnieniu wpływów z dotacji unijnych i sprzedaży środków trwałych, w tym zrealizowanej w I 2020 r. sprzedaży nieruchomości) wyniosą ok. 15,5 mln zł.

Na dzień publikacji sprawozdania występuje globalne istotne zagrożenie pandemią koronawirusa, która może wpłynąć negatywnie na przychody i wyniki finansowe Spółki. Perturbacje na rynku i niepewność w globalnej gospodarce mogą skutkować powstrzymaniem się klientów z decyzjami zakupowymi. Spadek cen ropy naftowej może zmniejszyć korzystną relację cen autogazu do benzyny i diesla, a przez to zmniejszyć opłacalność konwersji. Na dzień sprawozdania Spółka nie odczuwa istotnych negatywnych bezpośrednich skutków rozprzestrzeniania się wirusa. Istnieje jednak ryzyko zmniejszenia zamówień, ciągłości pracy, zaburzeń w łańcuchach dostaw, czasowego zamknięcia granic. Spółka podjęła wszystkie niezbędne działania mające na celu ochronę pracowników Spółki. Dochodzą informacje, iż epidemia w Chinach została już opanowana. Mamy jednak do czynienia z ograniczeniem popytu i podaży w globalnej gospodarce. Obecnie trudno jest przewidzieć zakres i czas trwania epidemii oraz wpływ na sytuację finansową Spółki w 2020 r.

4. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ

AC S.A. prowadzi działalność gospodarczą w otoczeniu i warunkach, które niosą ze sobą szereg ryzyk.

Można je ująć w dwóch obszarach:

- ryzyka makroekonomiczne i dotyczące branży oraz
- ryzyka związane z działalnością prowadzoną przez Spółkę, i podzielić na:
  - ryzyka o wyższym stopniu istotności lub prawdopodobieństwa wystąpienia oraz
  - ryzyka o mniejszym stopniu istotności lub prawdopodobieństwa wystąpienia

Do kluczowych zagrożeń wpływających na działalność Spółki w najbliższym okresie można zaliczyć ryzyko zmniejszenia popytu na wyroby Spółki w wyniku ogólnoświatowych zawirowań politycznych, gospodarczych i finansowych, ryzyko konkurencji technologicznej, ryzyko niekorzystnych cen autogazu wobec paliw konwencjonalnych oraz ryzyko pojawiania się konkurentów stosujących agresywną politykę cenową.

Dokonując sprzedaży i zakupów na rynkach zagranicznych Spółka narażona jest na ryzyko walutowe, które stara się ograniczać w sposób naturalny poprzez bilansowanie wpływów i wydatków w walutach.

Spółka identyfikuje i monitoruje w szczególności następujące ryzyka:

1. Ryzyka makroekonomiczne i dotyczące branży

Ryzyka o wyższym stopniu istotności lub prawdopodobieństwa wystąpienia

1.1. Ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną – w Polsce i na świecie

Istotne pogorszenie się sytuacji makroekonomicznej na którymkolwiek z naszych najważniejszych rynków może doprowadzić do poszukiwania oszczędności przez społeczności tych krajów, niechęć do jakichkolwiek inwestycji (w tym zakup naszych wyrobów) i ograniczenie wydatków na podróżowanie samochodami. Doprowadziłoby to do spadku popytu na nasze produkty i towary handlowe, a w efekcie pogorszyło nasze wyniki finansowe.

1.2. Ryzyko napięć politycznych i konfliktów zbrojnych w niektórych regionach świata

Nasze wyroby eksportujemy między innymi na Bałkany, Bliski Wschód oraz do krajów Pacyfiku. Ponadto, dużą część sprzedaży naszych produktów kierujemy na rynek Rosji i Ukrainy. Sprzedaż w tych rejonach czasami utrudniają oraz mogą utrudniać w przyszłości jakiegokolwiek napięcia polityczne, embarga handlowe lub konflikty zbrojne, co uszczupliłoby nasze przychody ze sprzedaży od kilku do kilkunastu procent rocznie – w zależności od skali problemu – i zmniejszyłoby wielkość osiąganego zysku.

1.3. Ryzyko niekorzystnych cen ropy naftowej i autogazu LPG i CNG w relacji do innych paliw w skali świata

Jakiegokolwiek problemy po stronie podaży w skali świata na rynku autogazu jako paliwa, wynikające m.in. z napięć lub konfliktów zbrojnych angażujących kraje będące dużymi producentami tego paliwa, mogłyby doprowadzić do wzrostu cen CNG i LPG i tym samym zredukować sprzedaż instalacji gazowych, co przełożyłoby się na pogorszenie naszych wyników finansowych. Zagrożenie dla elastycznego kształtowania podaży CNG i LPG stanowiłoby także jakiegokolwiek porozumienia o charakterze kartelowym dużych producentów gazu ziemnego, prowadzące do zacieśniania wielkości produkcji CNG i LPG, a także możliwe zacieśnianie produkcji ropy naftowej (LPG jako produkt uboczny) w ramach porozumienia OPEC. Istotne znaczenie dla kształtowania się cen LPG i CNG ma także zmienność ceny ropy naftowej, która przekłada się także na zmienność cen gazu ziemnego jako głównego substytutu dla ropy naftowej. Wysokie ceny ropy naftowej, a przez to wysokie ceny paliw konwencjonalnych sprzyjają zainteresowaniu konwersjami samochodów na autogaz.

1.4. Ryzyko zmian polityki podatkowej dla autogazu lub wzrostu stawki podatku akcyzowego

Zaostrzenie polityki podatkowej lub odejście od stosowania preferencji dla autogazu jako paliwa alternatywnego, w krajach które je stosują, mogłyby zmniejszyć opłacalność przerobienia pojazdów na gaz. Z kolei brak długofalowej przewidywalności takiej polityki wywoływałby niepewność co do całkowitej opłacalności przejścia na CNG lub LPG i destabilizowałby rozwój rynku instalacji. Jakiegokolwiek względne podwyżki akcyzy (czy też innych opłat lub tzw. „ukrytych” podatków) na LPG – czyli w relacji do stawki akcyzy na benzynę i olej napędowy – a tym

samym istotny względny wzrost ceny LPG dla odbiorców końcowych mogłyby negatywnie wpływać na popyt na LPG i na zapotrzebowanie rynku na montaż instalacji gazowych w pojazdach silnikowych, co mogłoby mieć istotny negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową i wyniki osiągane przez naszą Spółkę.

1.5. Ryzyko znaczącego wzrostu czynników produkcji: cen surowców, materiałów i energii, robocizny na potrzeby produkcyjne

Jeśli koszty wytworzenia, tj. ceny surowców i materiałów do produkcji (głównie podzespoły elektroniczne, przewody elektryczne, tworzywa sztuczne oraz metale), energii oraz koszty pracy ludzkiej wzrosną w taki sposób, że nie będziemy w stanie zrekompensować wzrostu kosztów w tym poprzez wyższe ceny, nasze marże ulegną pogorszeniu i wyniki finansowe obniżą się.

1.6. Ryzyko walutowe

Dokonując transakcji eksportowych i importowych AC S.A. dąży do ograniczania ryzyka walutowego w sposób naturalny poprzez bilansowanie wpływów i wypływów w euro i dolarze amerykańskim – walutach stosowanych przy eksporcie i imporcie. Niemniej jednak sezonowo może zaistnieć nierównowaga w przepływach walut, z reguły występuje nadwyżka walut, która w miarę potrzeb podlega przewalutowaniu na złote. Przy gwałtownej zmienności kursów walut ryzyko walutowe związane jest zatem z możliwością zaistnienia konieczności dokonania takiej operacji przy niekorzystnym kursie polskiego złotego oraz w zakresie różnic kursu pomiędzy datą wpływu waluty a datą transakcji sprzedaży. Pomimo dużego udziału zakupów surowców do produkcji z importu to znaczny udział sprzedaży eksportowej (ok. 60%) powoduje że nasze marże eksportowe maleją, gdy złoty umacnia się, a rosną – gdy osłabia się.

1.7. Ryzyko braku stabilności polskiego systemu prawnego i podatkowego

Bardzo liczne nowe regulacje, częste nowelizacje, niespójność oraz brak jednolitej interpretacji przepisów prawa, w szczególności prawa podatkowego, prawa pracy oraz ubezpieczeń społecznych, a także przepisów dotyczących prowadzenia działalności handlowej, pociągają za sobą istotne ryzyko związane z otoczeniem prawnym, w jakim nasza Spółka prowadzi działalność, polegającym np. na zwiększeniu obowiązków o charakterze administracyjnym lub zobowiązań związanych z ochroną środowiska naturalnego i pracy. W szczególności nie możemy wykluczyć ryzyka kwestionowania przez organy podatkowe dokonywanych przez nas rozliczeń podatkowych w związku z realizowanymi transakcjami. Biorąc pod uwagę długi okres przedawnienia zobowiązań podatkowych, oszacowanie ryzyka podatkowego jest szczególnie utrudnione, ponieważ ewentualna rozbieżność interpretacji przepisów przez aparat skarbowy i przez nas może skutkować znacznym powiększeniem zobowiązań naszej Spółki. W efekcie niekorzystne dla naszej Spółki zmiany przepisów bądź ich interpretacji mogą mieć negatywny wpływ na naszą przyszłą sytuację ekonomiczną.

1.8. Ryzyko konkurencyjnej technologii napędzania pojazdów, w tym upowszechnienia samochodów elektrycznych

Jeżeli zostanie wynaleziony i upowszechniony nowatorski, efektywny kosztowo i wykonalny produkcyjnie na masową skalę sposób napędzania pojazdów, który nie będzie bazował na technologii wytwarzania energii w procesie spalania, np. jeśli cena samochodów elektrycznych zrówna się z ceną samochodów spalinowych, zostanie zbudowana gęsta sieć infrastruktury do ładowania i nie będzie zakłóceń w dostępie do energii elektrycznej, dystans przejechany na jednym ładowaniu będzie podobny do dystansu przejechanego na jednym tankowaniu, czas ładowania będzie podobny do czasu tankowania, to w perspektywie kilkunastu lat, AC S.A. zmuszone byłoby niemal całkowicie przeprofilować swoją działalność produkcyjną, tj. z pomocą działu badawczo-rozwojowego opracować nowe produkty w oparciu o posiadane maszyny i urządzenia oraz hale produkcyjne, wprowadzić je do produkcji i znaleźć dla nich odbiorców bądź stopniowo całkowicie wygasić całą działalność w obszarze instalacji gazowych (obecnie ok. 80% biznesu) – poza produkcją wiązek elektrycznych i elektroniki oraz pozostałych wyrobów i usług (obecnie ok. 20% obrotów). Sytuacja taka mogłaby zmienić rozmiar potencjału zysków możliwych do wypracowania przez naszą Spółkę w oparciu o posiadane kompetencje w obszarze badań i rozwoju oraz istniejący i planowany park produkcyjny.

Ryzyka o mniejszym stopniu istotności lub prawdopodobieństwa wystąpienia

1.9. Ryzyko katastrof klimatycznych w niektórych regionach świata

Poszukując nowych rynków zbytu nawiązujemy i rozszerzamy kontakty handlowe z krajami Azji Południowo-

Wschodniej, Oceanii i Afryki. Regiony te są jednak zagrożone katastrofami klimatycznymi (m.in. tajfunami, tsunami, powodzią, trzęsieniami ziemi, suszami). Tragiczne zjawiska przyrodnicze mogą doprowadzać do przejściowych załamań sprzedaży w tym regionie, co zmniejszyłoby nasze przychody ze sprzedaży od kilku do kilkunastu procent rocznie i okresowo wpływałoby na pogorszenie wyników finansowych naszej Spółki. Z drugiej zaś strony, gdyby opisane wyżej okoliczności dotknęły fabryk naszych dostawców mogłyby zaistnieć problemy z realizacją dostaw. Ryzyko ich ewentualnego opóźnienia minimalizowane jest poprzez dywersyfikację dostawców oraz utrzymywanie stanu zapasów na poziomie umożliwiającym zachowanie ciągłości produkcji.

1.10. Ryzyko braku społecznej akceptacji dla samochodowych instalacji gazowych

Niezastosowanie się do wymogu odpowiedniego wyposażenia garaży dla pojazdów zasilanych gazem propan-butan przez właścicieli parkingów podziemnych, jak i naruszenie zakazu parkowania przez końcowych użytkowników może doprowadzić w skrajnym przypadku do wybuchu gazu (musiałoby to głównie wynikać z nieszczelności instalacji gazowej; przeciwdziała temu jednak specjalna rezerwa pojemności w zbiorniku zapobiegająca rozszczelnianiu się i praktycznie ograniczająca takie ryzyko nawet w garażach podziemnych wyposażonych jedynie w wentylację grawitacyjną). Eksplozja mogłaby wywołać panikę i lęk wobec takich instalacji, co z kolei mogłoby doprowadzić do spadku popytu na główny produkt naszej Spółki. Takie ryzyko nie występuje dla instalacji na gaz CNG.

1.11. Ryzyka związane z cyberbezpieczeństwem.

W dobie zwiększającej się automatyzacji, roboty, maszyny przemysłowe, są podatne na zagrożenia płynące z internetu. Każde takie urządzenie posiada system operacyjny i jest podłączone do Internetu i do sieci firmowej. Takie urządzenia są bardzo podatne na hakowanie, próby włamań. Ponadto istnieje również ryzyko związane z wykradnięciem lub wyciekami danych znajdujących się na dyskach podłączonych do firmowej sieci lub Internetu (również tych zawierających informacje objęte prawami własności intelektualnej), jak również utratą środków finansowych na skutek oszustw związanych np. z fałszowaniem faktur przesyłanych drogą elektroniczną. W celu eliminacji tych ryzyk Spółka stale monitoruje i reaguje na pojawiające się niebezpieczeństwa związane z IT, szyfruje niektóre dane przechowywane na serwerach i przesyłane pocztą e-mail, jak również podnosi świadomość pracowników poprzez okresowe szkolenia.

1.12. Ryzyko związane z wybuchem epidemii

Wybuch epidemii np. koronawirusa i czas jej trwania to czynnik ryzyka dla działalności Spółki, jej łańcucha dostaw, procesu produkcyjnego, kontaktów z klientami czy też spadku cen ropy naftowej, a przez to niższej różnicy między benzyną i dieslem a autogazem. Pomimo iż Spółka nie odczuwa obecnie bezpośrednich i istotnych zagrożeń związanych z koronawirusem, jego oddziaływanie może się nasilać w razie eskalacji rozprzestrzeniania się wirusa.

2. Czynniki ryzyka związane z działalnością prowadzoną przez AC S.A.

Ryzyka o wyższym stopniu istotności lub prawdopodobieństwa wystąpienia

2.1. Ryzyko konkurencji technologicznej

Segment instalacji gazowych do pojazdów silnikowych, tak jak cały rynek motoryzacyjny, jest stymulowany innowacjami technologicznymi. Jeśli w przyszłości nie będziemy w stanie wprowadzać do naszej oferty handlowej innowacyjnych i konkurencyjnych rozwiązań technologicznych, może zdarzyć się, że produkty konkurencji zaczną stopniowo wypierać naszą markę STAG z rynku. Tym samym pogorszyłyby się wyniki finansowe naszej Spółki.

2.2. Ryzyko powstania uzależnienia od dystrybutorów

Sprzedaż naszych wyrobów i towarów handlowych prowadzimy przede wszystkim za pośrednictwem kilkudziesięciu odbiorców, w tym autoryzowanych dystrybutorów części i podzespołów samochodowych. Duża dywersyfikacja naszych odbiorców uniezależnia nas od któregośkolwiek partnera handlowego w Polsce, z kolei coraz większa liczba rynków zagranicznych, na których prowadzimy sprzedaż, zmniejsza nasze uzależnienie od któregośkolwiek z kierunków eksportowych.

Niemniej jednak nie możemy wykluczyć, że:

- na rynku krajowym nie dojdzie do konsolidacji dystrybutorów instalacji gazowych (lub mniej prawdopodobne warsztatów montujących instalacje), co wzmocniłoby ich pozycję negocjacyjną w stosunkach z naszą Spółką, a tym samym prawdopodobnie wymusiło obniżenie marż handlowych,

- udział któregoś z kierunków eksportowych będzie na tyle duży w przychodach ze sprzedaży, a jednocześnie możliwość zastąpienia lokalnego dystrybutora innym tak znacznie ograniczona, że pozycja negocjacyjna danego pośrednika wzmacni się ponad proporcjonalnie w stosunku do osiąganego korzyści skali, czego skutkiem mogłoby być zmniejszenie zyskowności tej części sprzedaży eksportowej,
- kilku istotnych zagranicznych dystrybutorów zaprzestanie lub zerwie współpracę z nami, przez co zmalałyby przychody ze sprzedaży, wzrosły koszty jednostkowe produkcji (słabsze wykorzystanie mocy produkcyjnych), a w efekcie pogorszyły się wyniki operacyjne.

2.3. Ryzyko związane z podrabianiem produktów Spółki

Rozwiązania produktowe AC cieszą się na tyle dużym uznaniem i zainteresowaniem na świecie, że niestety odnotowujemy także próby kopiowania albo wręcz klonowania naszego asortymentu. Takie zjawiska występują zwłaszcza poza Unią Europejską, gdzie nie mamy silnej ochrony prawnej, ani instrumentów zabezpieczających nasze interesy. W takich sytuacjach działamy samodzielnie lub poprzez naszych lokalnych dystrybutorów, którzy we współpracy z nami wykorzystują wszelkie dostępne mechanizmy prawne w celu powstrzymania nieuczciwych praktyk. W Polsce także były podejmowane takie próby, a do walki z nimi często korzystaliśmy z pomocy policji oraz prokuratury, jak również międzynarodowych stowarzyszeń. Nie możemy także wykluczyć występowania takich praktyk w przyszłości, z czym mogą wiązać się mniejsze wpływy ze sprzedaży (przepadki potencjalnej sprzedaży na rzecz podróbek) lub koszty dodatkowych kroków obronnych.

2.4. Ryzyko kredytowe

AC narażona jest na ryzyko kredytowe, związane przede wszystkim z należnościami handlowymi. W swojej działalności prowadzi sprzedaż produktów i usług z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów.

W celu zminimalizowania ryzyka kredytowego, a także utrzymywania możliwie najniższego kapitału obrotowego, AC stosuje procedurę przyznawania kontrahentom limitu kredytu kupieckiego i określania co do zasady formy jego zabezpieczenia (w szczególności na rynku krajowym). Kontrahent kupujący z odroczonym terminem płatności jest indywidualnie oceniany pod kątem ryzyka kredytowego. Należności kontrahentów są regularnie monitorowane przez służby finansowe. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych następuje, zgodnie z obowiązującymi procedurami, wstrzymanie sprzedaży i uruchamianie zostają procedury windykacji. Dodatkowo spółka ubezpiecza część należności w ramach polis ubezpieczeniowych kredytu kupieckiego.

Ryzyko lokowania nadwyżek finansowych związane jest głównie z niskim poziomem stóp procentowych.

2.5. Ryzyko opóźnienia wdrożenia nowych produktów

Możliwość realizacji zakładanego przez Zarząd zwielokrotnienia przychodów wskutek wdrożenia nowych produktów w znacznym stopniu uzależnione od powodzenia prowadzonych badań nad opracowaniem nowych rozwiązań lub układów elektronicznych oraz podzespołów mechanicznych własnej konstrukcji (także tych które dotychczas sprowadzamy od kooperantów). Istnieje ryzyko, że testy zaprojektowanych rozwiązań, w tym testy homologacyjne wykażą potrzebę ich dopracowania, co może opóźnić uruchomienie własnej produkcji takich elementów na masową skalę. Tym samym występowałyby koszty utraconych możliwości (wyższe koszty rozwojowe, mniejsze przychody ze sprzedaży i tym samym niższe zyski) aż do czasu pomyślnego wyeliminowania obserwowanych w próbach problemów lub wypracowania innych, właściwych rozwiązań. Przedłużające się procesy homologacji naszych produktów na różnych rynkach, związane m.in. z biurokracją, szczególnymi wymaganiami, również mogą mieć wpływ na opóźnienie wdrożenia produktów na rynek.

2.6. Ryzyko braku dywersyfikacji asortymentowej przychodów ze sprzedaży

Będąc cenionym w świecie producentem systemów gazowych i dostrzegając znaczny potencjał rynku instalacji gazowych w skali świata, podjęliśmy strategiczną decyzję o skoncentrowaniu się na naszych kluczowych umiejętnościach. Oznacza to, że nasze wysiłki rozwojowe ogniskujemy wokół podstawowych produktów AC – systemów instalacji gazowych. Załamanie się popytu na instalacje gazowe na wszystkich naszych głównych rynkach jednocześnie, spowodowałoby brak możliwości wykorzystywania efektu skali i pogorszyłoby nasze wyniki finansowe. Pozostałe grupy asortymentowe przynoszą naszej Spółce ok. 20% przychodów ze sprzedaży, jednakże w przypadku załamania rynków instalacji gazowych nie mogą one jednakże stać się jeszcze alternatywą w krótkim, ani w średnim okresie.

Spółka stara się minimalizować to ryzyko rozszerzając swój portfel produktowy.

2.7. Ryzyko konkurencji cenowej (zmian w wysokości marż)

Nasilenie się konkurencji pomiędzy producentami instalacji gazowych na świecie do tego stopnia, że podaż przy racjonalnym poziomie wykorzystania mocy produkcyjnych znacznie przewyższałaby popyt na instalacje gazowe, mogłoby doprowadzić do konkurencji cenowej pomiędzy producentami i w efekcie pogorszyć marże handlowe, co niekorzystnie przełożyłoby się na nasze wyniki operacyjne.

Ryzyka o mniejszym stopniu istotności lub prawdopodobieństwa wystąpienia

2.8. Ryzyko związane z inwestycją w rozbudowę zakładu

Mając na uwadze ciągły rozwój Spółki, zarówno w zakresie zwiększenia zapotrzebowania na produkty, jak również rozszerzania ich asortymentu, Spółka stale rozbudowuje swoje moce produkcyjne oraz zwiększa liczbę zatrudnionych pracowników. Spółka nie może wykluczyć, iż poniesione nakłady i inwestycje nie znajdą odzwierciedlenia w zwiększonej ilości zamówień, co mogłoby doprowadzić do zwiększenia wydatków przy jednoczesnym braku zwiększenia dochodów, co w bezpośredni sposób wpłynęłoby na wynik finansowy Spółki. Spółka podjęła decyzję o rozbudowie budynku produkcyjnego, magazynu oraz biurowego oraz modernizacji części obecnego zakładu produkcyjnego. I etap inwestycji w postaci nowej hali wtrysku tworzyw sztucznych i narzędziowni został zamknięty w kwietniu 2019 r., zaś ostateczne oddanie inwestycji do użytkowania planowane jest na kwiecień 2020 r.

2.9. Ryzyka związane z akcjami Spółki

Z okolicznością, iż akcje Spółki są notowane na GPW w Warszawie wiąże się również szereg ryzyk. W pierwszej kolejności należy wskazać na możliwość wykluczenia tych akcji z obrotu na GPW lub zawieszenia obrotu nimi w ściśle określonych, wynikających z obowiązujących przepisów prawa, przypadkach. Co więcej, Spółka powinna się również liczyć z ryzykiem spadku ceny rynkowej akcji oraz obniżenia płynności akcji, co z kolei może wpłynąć negatywnie na interesy akcjonariuszy Spółki.

2.10. Ryzyko niezgodności Spółki z obowiązującymi przepisami prawnymi

Spółka podlega wielu regulacjom wynikającym zarówno z przedmiotu swojej działalności gospodarczej, jak również posiadanego statusu spółki publicznej. Obecnie obowiązujące, jak również nowo przyjmowane akty prawne (w tym przede wszystkim regulacje dot. podatków, obowiązków informacyjnych spółek publicznych, ochrony danych osobowych czy zagadnień antykorupcyjnych), nakładają na spółki liczne obowiązki obwarowane wysokimi sankcjami za ich nieprzestrzeganie, zarówno dla spółek, jak i członków zarządów i rad nadzorczych. Spółka działa w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawnymi oraz na bieżąco dostosowuje swoją działalność do tych nowych, w tym także korzystając z usług zewnętrznych doradców, niemniej jednak istnieje ryzyko powstania niezgodności w tym zakresie. Ewentualne wszczęcie postępowania przeciwko Spółce jak również członkom jej organów mogłoby skutkować nałożeniem kar finansowych, jak również nieść za sobą ryzyko wizerunkowe.

2.11. Ryzyko niższego poziomu opłacalności własnej produkcji nowych wyrobów niż w założeniach

Mając na uwadze ciągły rozwój Spółka stale opracowuje i wprowadza do produkcji nowe rozwiązania i produkty. Zgodnie z naszymi analizami i rozpoznaniem rynkowym, powinno to przyczynić się do zwiększenia potencjału zysków Spółki. Nie możemy jednakże wykluczyć, że w związku z nowymi rozwiązaniami i produktami dotychczas przez nas nie wytwarzanymi, nie pojawią się nieprzewidziane, złożone trudności, które doprowadzą do zrewidowania szacunków i zmniejszenia oczekiwanej stopy zwrotu z inwestycji.

2.12. Ryzyko konkurencji ze strony producentów motoryzacyjnych

Rosnąca popularność instalacji gazowych skłania producentów pojazdów (autobusów, ciężarówek, samochodów osobowych), jak również uznanych producentów komputerów samochodowych do opracowania instalacji gazowych na własną rękę i montowania ich fabrycznie na skalę masową. Tym samym ma to wpływ na zmniejszenie naszego rynku zbytu. Nie byłibyśmy w stanie początkowo zwiększać, a potem nawet utrzymywać przychodów ze sprzedaży w tym asortymencie na zakładanym poziomie i w efekcie nie uzyskiwalibyśmy spodziewanych wyników finansowych.

2.13. Ryzyko powstania uzależnienia od dostawców, ograniczeń lub braku ciągłości dostaw

Do produkcji instalacji gazowych i wiązek elektrycznych używamy kilku tysięcy różnego rodzaju materiałów, które

sprowadzamy z kraju i z zagranicy, z których część to elementy specyficzne (wykorzystywane w bardzo wąskim zakresie w sektorze motoryzacyjnym, często produkowane tylko przez jednego producenta). W przypadku pojawienia się trudności w zaopatrzeniu w te komponenty (braku dostaw w ogóle lub braku możliwości nieplanowanego, znacznego zwiększenia zamówień w krótkim okresie, a także wobec zerwania współpracy przez dostawców), nie byłibyśmy w stanie prowadzić sprzedaży naszych produktów na pożądaną skalę. Mogłoby to negatywnie wpłynąć na nasze wyniki finansowe. Niemniej jednak w naszej Spółce wprowadziliśmy własne elementy mechanicznych instalacji gazowych, tj. wtryskiwacze i reduktory, tak by uniezależnić się od poddostawców. Brak zbytu na te produkty może zmniejszyć szansę szybkiego zwiększania przychodów ze sprzedaży w przyszłości z uwagi na ograniczenia mocy produkcyjnych kooperantów i niemożność oferowania tak dużej liczby zestawów, jaką chcieliby zakupić nasi dystrybutorzy. Ponadto Spółka podpisuje umowy z dostawcami, zawierające m.in. zapisy dot. terminów dostaw czy planowanej ilości zamawianych komponentów, ograniczające takie ryzyka.

2.14. Ryzyko awarii przemysłowej lub wadliwego wykonania procesu produkcyjnego

Większość przychodów ze sprzedaży realizowanych jest na sprzedaży wyrobów gotowych Spółki – tj. podzespołów instalacji gazowych, układów elektronicznych oraz wiązek elektrycznych do pojazdów samochodowych. Produkty te są wytwarzane w oparciu o wysoce zautomatyzowane procesy produkcyjne. Awarie maszyn i urządzeń technicznych prowadzące do okresowych przestojów w halach produkcyjnych lub wadliwe wykonanie procesu produkcyjnego mogą pozbawić nas znacznej części przychodów ze sprzedaży wobec braku możliwości zaspokojenia popytu, a także w skrajnych sytuacjach grozić roszczeniami cywilnoprawnymi o odszkodowania w przypadku nieterminowej realizacji zamówienia. Takie zdarzenia odbiłyby się ujemnie na naszych wynikach finansowych.

Ryzyko strat z przestojów produkcyjnych ograniczamy poprzez utrzymywanie poziomu zapasów adekwatnego do spodziewanej wielkości zamówień.

2.15. Ryzyko wizerunkowe

W branży motoryzacyjnej renoma firmy odgrywa dużą rolę przy wyborze produktu przez końcowego użytkownika. Nasza Spółka sprzedaje produkty m.in. pod marką STAG, która jest wysoce rozpoznawalna i kojarzona z jakością w Polsce i wielu krajach na świecie. Utrata takiego postrzegania naszych produktów lub brak zdolności utrzymania pozytywnej asocjacji wywarłyby niekorzystny wpływ na zainteresowanie naszymi produktami.

Instalacje gazowe w niektórych krajach sprzedajemy pod logo naszego wyłącznego dystrybutora. W przypadku nadszarpięcia wizerunku dystrybutora przez niewłaściwy dobór innych produktów do jego oferty, moglibyśmy być zmuszeni do nawiązania współpracy z innym pośrednikiem, co oznaczałoby konieczność budowania rozpoznawalności marki STAG na danym rynku od podstaw i oznaczałoby przejściowo niższe przychody ze sprzedaży i dodatkowe koszty marketingowe.

Nasz wizerunek mógłby uciec także, gdyby dołączane do naszych zestawów montażowych komponenty mechaniczne od kooperantów albo nowe, własne rozwiązania, okazały się mniej niezawodne, niż wynika to z naszych wewnętrznych założeń lub testów dla tych komponentów.

2.16. Ryzyko związane z uzyskiwaniem homologacji

Zgodnie z przepisami Prawa o Ruchu Drogowym, producent lub importer wyposażenia bądź części zamiennych do pojazdów mechanicznych, zobowiązany jest do uzyskania świadectwa homologacji, które umożliwia wprowadzenie wyrobów do obrotu handlowego.

Świadectwo homologacji wydawane jest na wniosek producenta lub importera na podstawie wyników badań homologacyjnych, polegających na sprawdzeniu, czy dany typ pojazdu lub część jego wyposażenia spełniają warunki określone w przepisach Prawa o Ruchu Drogowym oraz w przepisach wykonawczych, a także w Regulaminach Europejskiej Komisji Gospodarczej.

Nasza Spółka, stosownie do ww. przepisów, jest zobowiązana do uzyskania świadectw homologacyjnych na swoje produkty przed ich wprowadzeniem do obrotu handlowego. Nie można wykluczyć ryzyka, że nie otrzymamy świadectwa homologacyjnego na określone produkty z uwagi na niespełnienie wymagań określonych w ww. przepisach, co uniemożliwi ich wprowadzenie na rynek. W przypadku odmowy udzielenia homologacji i konieczności dokonania w naszych produktach zmian umożliwiających uzyskanie świadectwa homologacyjnego, wprowadzenie naszych wyrobów na rynek może być znacznie opóźnione. Może mieć to negatywny wpływ na sytuację finansową oraz wyniki osiągnięte przez Spółkę.

Ponadto w celu wprowadzenia naszych produktów (w szczególności podzespołów do instalacji gazowych oraz

wiązek elektrycznych do haków holowniczych) do obrotu na rynkach zagranicznych, często nasza Spółka jest zobowiązana do uzyskania narodowych certyfikatów wydanych przez odpowiednie organy lub instytucje określonego państwa. Narzucenie niemożliwych lub szczególnie trudnych do spełnienia przez naszą Spółkę wymagań niezbędnych do uzyskania ww. narodowych certyfikatów, może uniemożliwić lub opóźnić wprowadzenie określonego produktu do obrotu w określonym państwie, a tym samym negatywnie wpłynąć na osiągnięte przez nas wyniki finansowe.

2.17. Ryzyko producenckie (odpowiedzialności za produkt) oraz z tytułu rękojmi za wady produktów

Produkując instalacje gazowe i inne wyroby, ponosimy odpowiedzialność za prawidłowe i bezpieczne działanie naszych produktów, które następnie wprowadzane są do powszechnego użytku, w tym z tytułu rękojmi za wady fizyczne oraz z tytułu gwarancji. Szczególnie w przypadku instalacji gazowych kontrola wykonania i jakości jest bardzo zaostrzona, a wszystkie wprowadzane do obrotu części i akcesoria posiadają wymagane przez odpowiednie przepisy prawa homologacje. Nie można jednak wykluczyć ryzyka związanego z odpowiedzialnością za wady tych produktów oraz odpowiedzialnością za ewentualne szkody wyrządzone przez te produkty, również w przypadku gdy w toku postępowań odszkodowawczych zostaną one uznane za produkty niebezpieczne w rozumieniu odpowiednich przepisów Kodeksu Cywilnego. Uwzględnienie tego rodzaju roszczeń może powodować konieczność poniesienia przez Spółkę kosztów związanych z usunięciem zgłaszanych przez klientów roszczeń, wypłaty stosownych odszkodowań, a także wycofania danego produktu z rynku, a nawet nieotrzymania pełnej należności z tytułu zrealizowanej dostawy konkretnych produktów, co w konsekwencji może mieć negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową oraz wyniki finansowe osiągnięte przez naszą Spółkę. Niemniej jednak, w ocenie Spółki, zarówno proces produkcyjny oferowanych produktów, jak i sposób wprowadzenia nowego produktu do sprzedaży przyczynia się do wyeliminowania prawdopodobieństwa wystąpienia takich zdarzeń. W celu ograniczenia ryzyka związanego z zapłatą odszkodowań Spółka corocznie zawiera umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za produkt.

2.18. Ryzyko niepożądanych lub nieuczciwych zachowań pracowników AC S.A. lub osób trzecich

Rynek instalacji gazowych cechuje się jednocześnie intensywną konkurencją. Przy takich uwarunkowaniach, nie możemy definitywnie zapewnić, że pomimo z jednej strony polityki kadrowej dążącej do naturalnego utożsamiania się pracowników z naszą Spółką, a z drugiej strony szeregu kontroli i zabezpieczeń dla zachowania w tajemnicy (ustrzeżenia się przed nielegalnym wykorzystaniem) naszej myśli technicznej i działań w sferze zarządczej i handlowej, nie dojdzie do naruszenia interesów AC S.A. przez pojedyncze osoby zatrudnione w firmie lub osoby trzecie pozostające w relacjach z AC S.A. Takie sytuacje mogłyby wyrządzić wymierne szkody finansowe naszej Spółce.

2.19. Ryzyko trudności w pozyskaniu pracowników, w tym wykwalifikowanej kadry pracowniczej oraz presja płacowa

Istotny w ostatnim czasie spadek bezrobocia i wzrost siły przetargowej pracowników powodują że coraz trudniej jest zrekrutować nowych pracowników. Z innej strony AC S.A. konkuruje w niszy rynku motoryzacyjnego, która tak jak cały rynek motoryzacyjny jest stymulowana innowacjami technologicznymi, a ponadto wiąże się z zaawansowanym technologicznie procesem produkcyjnym. Jeśli nie będziemy w stanie pozyskać zdolnych pracowników dla pionu produkcyjnego oraz wykwalifikowanych i pomysłowych osób do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych, możemy stracić w rywalizacji technologicznej z naszymi konkurentami, co w dłuższej perspektywie może doprowadzić do spadku zainteresowania naszymi produktami i ograniczyć przychody ze sprzedaży.

Rosnąca skala działalności oraz poszerzanie obecności rynkowej na niemalże wszystkie kontynenty wymaga także pozyskiwania utalentowanych osób do sfery zarządczo-organizacyjnej oraz handlowej naszej Spółki. Trudności w rekrutowaniu pracowników o takim profilu mogą prowadzić do niewykorzystywania w pełni potencjału Spółki, a dodatkowo przy istniejącej presji płacowej redukować nasze wyniki finansowe.

2.20. Ryzyko związane z możliwością uznania stosowania praktyk ograniczających konkurencję

Szacujemy, iż nasz udział w polskim rynku instalacji gazowych wynosi ponad 50%. Uzyskanie lub posiadanie przez AC pozycji dominującej (tj. udziału w rynku właściwym przekraczającym poziom 40%) może pociągać za sobą ściślejszy nadzór ze strony urzędów antymonopolowych – szczególnie w przypadku Polski przez Prezesa UOKiK w zakresie kontroli nadużywania pozycji dominującej lub stosowania praktyk ograniczających konkurencję. Nie można wykluczyć, że jeśli UOKiK przeprowadzi postępowanie, to w jego wyniku zostanie

stwierdzone, iż nasza Spółka dopuściła się jakiejś praktyki ograniczającej konkurencję (porozumienia ograniczającego konkurencję lub też nadużycia pozycji dominującej), a na skutek powyższego Prezes UOKiK nakaże zaniechania takich praktyk, jak również wymierzy kary pieniężne, co w konsekwencji mogłoby mieć negatywny wpływ na działalność lub wyniki finansowe AC S.A.

2.21. Ryzyko związane z cofnięciem lub utratą dotacji

Cofnięcie lub utrata dotacji na inwestycje i prace badawczo – rozwojowe prowadzone przez AC z powodów formalnych mogłoby przeciągnąć w czasie realizację planów rozwojowych Spółki oraz zwiększyć obciążenie wyników kosztami takich działań – z uwagi na konieczność sfinansowania inwestycji ze środków własnych lub przez zadłużenie. Niemniej jednak zebrane już doświadczenia w korzystaniu z takiej pomocy ograniczają takie ryzyko.

2.22. Ryzyko płynności

Część sprzedaży Spółki jest realizowana w kredycie kupieckim. Tym samym Spółka musi liczyć się z ryzykiem nieterminowego otrzymania płatności za sprzedany i dostarczony towar, co może doprowadzić do ograniczenia płynności finansowej, a w skrajnym przypadku doprowadzić do poniesienia strat finansowych. W celu ograniczenia tego ryzyka Spółka współpracuje tylko z wiarygodnymi partnerami oraz dokonuje ich weryfikacji już na wczesnym etapie współpracy. Ponadto, Spółka utrzymuje odpowiednią ilość środków pieniężnych, a także zawiera umowy z bankami o linie kredytowe.

5. ŁAD KORPORACYJNY

5.1. Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego

W 2019 r. AC S.A. stosowała zasady ładu korporacyjnego, zawarte w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” przyjętym w dniu 13 października 2015 r. przez Radę Nadzorczą Giełdy Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie uchwałą nr 26/1413/2015. Tekst zasad ładu korporacyjnego jest publicznie dostępny na stronie internetowej www.corp-gov.gpw.pl która jest oficjalną stroną Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie poświęconą zagadnieniom ładu korporacyjnego spółek notowanych.

Raport dotyczący zakresu stosowania „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016” przez AC S.A. jest dostępny na stronie www.ac.com.pl w części relacje inwestorskie.

AC S.A. nie stosuje zasad ładu korporacyjnego, wykraczających poza wymogi określone w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek notowanych na GPW 2016”.

AC jako spółka notowana na GPW przestrzegała w 2019 r. zasad ładu korporacyjnego zawartych w powyższym dokumencie z zastrzeżeniem, że odstąpiono od stosowania niektórych zasad, a część była stosowana z uwzględnieniem specyfiki działalności Spółki.

Wskazanie, w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego:

REKOMENDACJE

Walne zgromadzenie i relacje z inwestorami:

- **Rekomendacja IV.R.2.** „Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:

- 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,
- 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.”

Rekomendacja nie jest stosowana.

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania rekomendacji: Zgodnie z art. 406(5) k.s.h., udział w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej nie ma charakteru obowiązkowego, dotychczas Akcjonariusze Spółki nie zgłosili takich oczekiwań, zaś Statut AC S.A. nie przewiduje takiej możliwości. W opinii Emitenta, Statut Spółki, przepisy k.s.h. oraz obowiązujący w Spółce Regulamin Walnego Zgromadzenia regulują przebieg i udział w Walnych Zgromadzeniach w sposób kompleksowy i w pełni wystarczający. Emitent na chwilę obecną nie przewiduje prowadzenia obrad Walnego Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. W ocenie Zarządu Emitenta, wprowadzenie możliwości udziału w Walnych Zgromadzeniach we wskazanej formie nie jest jeszcze dostatecznie rozpowszechnione i przetestowane, a tym samym niesie za sobą liczne ryzyka natury organizacyjno-technicznej mogące mieć istotny wpływ na przebieg Walnego Zgromadzenia, np. związane z identyfikacją Akcjonariuszy. Jednocześnie Zarząd Emitenta nie wyklucza możliwości wprowadzenia tego rodzaju zmian w przyszłości, jeżeli taka będzie wola Akcjonariuszy Spółki.

ZASADY SZCZEGÓŁOWE

Polityka informacyjna i komunikacja z inwestorami

- **Zasada I.Z.1.3.** „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa schemat podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy członków zarządu, sporządzony zgodnie z zasadą II.Z.1.”

Zasada nie jest stosowana.

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: Zarząd Emitenta w 2019 r. jak też na dzień sprawozdania był wieloosobowy i sprawował swoje funkcje kolegalnie. Stosownie do postanowień Statutu i Regulaminu Zarządu, zasada kolegalności stanowi jedną z podstawowych zasad jego działania. W związku z powyższym, brak jest wyraźnego formalnego podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy poszczególnymi członkami Zarządu.

- **Zasada I.Z.1.19.** „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa pytania akcjonariuszy skierowane do zarządu w trybie art. 428 § 1 lub § 6 Kodeksu spółek handlowych, wraz z odpowiedziami zarządu na zadane pytania, bądź też szczegółowe wskazanie przyczyn nieudzielenia odpowiedzi, zgodnie z zasadą IV.Z.13.”

Zasada nie jest stosowana.

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: W Spółce nie jest prowadzony szczegółowy zapis przebiegu obrad Walnego Zgromadzenia, zawierający wszystkie wypowiedzi jego uczestników i zadawane przez nich pytania. O umieszczeniu poszczególnych kwestii w protokołach Walnego Zgromadzenia decyduje ich przewodniczący, kierując się przepisami prawa, wagą danej sprawy oraz uzasadnionymi żądaniami Akcjonariuszy. Realizacja tej zasady nastąpi zgodnie z poszanowaniem art. 428 k.s.h., ze szczególnym uwzględnieniem § 3 i 4 tego artykułu, oraz § 5 i 6 w związku z § 38 ust. 1 pkt 12 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, czyli pytania wraz z odpowiedziami zostaną umieszczone na stronie internetowej Spółki niezwłocznie po spełnieniu warunków określonych w przytoczonych przepisach.

- **Zasada I.Z.1.20.** „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo.”

Zasada nie jest stosowana.

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: Emitent prowadzi przejrzystą i efektywną politykę informacyjną zapewniającą odpowiednią komunikację z Inwestorami i Analitykami z wykorzystaniem tradycyjnych metod. Uchwały podjęte na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy są niezwłocznie publikowane przez Emitenta w postaci raportów bieżących oraz zamieszczane na jego stronie internetowej. W ocenie Emitenta, wykonywanie obowiązków informacyjnych dotyczących Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa zapewnia Akcjonariuszom dostęp do wszystkich istotnych informacji w sposób kompleksowy i w pełni wystarczający. Jednocześnie, Emitent nie wyklucza w przyszłości rejestrowania przebiegu obrad Walnego Zgromadzenia i upubliczniania ich zapisu na stronie internetowej Spółki w formie audio lub wideo, przy czym obecnie Spółce nie zostały zgłoszone oczekiwania Akcjonariuszy w tym zakresie.

Zarząd i Rada Nadzorcza

- **Zasada II.Z.1.** „Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności spółki pomiędzy członków zarządu powinien być sformułowany w sposób jednoznaczny i przejrzysty, a schemat podziału dostępny na stronie internetowej spółki.”

Zasada nie jest stosowana.

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: Zarząd Emitenta w 2019 r. jak też na dzień sprawozdania był wieloosobowy i sprawował swoje funkcje kolegalnie. Stosownie do postanowień Statutu i Regulaminu Zarządu, zasada kolegalności stanowi jedną z podstawowych zasad jego działania. W związku z powyższym, brak jest wyraźnego formalnego podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy poszczególnymi członkami Zarządu.

Systemy i funkcje wewnętrzne

- **Zasada III.Z.3.** „W odniesieniu do osoby kierującej funkcją audytu wewnętrznego i innych osób odpowiedzialnych za realizację jej zadań zastosowanie mają zasady niezależności określone w powszechnie uznanych, międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego. Zasada nie jest stosowana.

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: Emitent ze względu na rozmiar prowadzonej działalności, nie wyodrębnia w swojej strukturze odrębnych jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację zadań w poszczególnych systemach lub funkcjach, dlatego też stosowanie wskazanej zasady jest ograniczone.

Wynagrodzenia

- **Zasada VI.Z.4.** „Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń, zawierający co najmniej:

- 1) ogólną informację na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń,
- 2) informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, ze wskazaniem kluczowych parametrów ustalania zmiennych składników wynagrodzenia i zasad wypłaty odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze – oddzielnie dla spółki i każdej jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej,
- 3) informacje na temat przysługujących poszczególnym członkom zarządu i kluczowym menedżerom pozafinansowych składników wynagrodzenia,
- 4) wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń, lub informację o ich braku,
- 5) ocenę funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.”

Zasada nie jest stosowana.

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: Emitent stosuje powyższą zasadę w ograniczonym zakresie. W raporcie rocznym Emitent przekazuje do publicznej wiadomości wymagane przepisami prawa informacje dotyczące wynagrodzeń członków organów Emitenta. Spółka traktuje stosowaną politykę wynagrodzeń jako część tajemnicy przedsiębiorstwa. Emitent zgodnie z art. 36 Ustawy z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, planuje wprowadzić w wymaganym terminie stosowne regulacje prawne.

Wskazanie, w jakim zakresie Emitent stosuje zasady ładu korporacyjnego wyłącznie w zakresie uwzględniającym specyfikę działalność Spółki:

REKOMENDACJE

Systemy i funkcje wewnętrzne:

- **Rekomendacja III R.1.** „Spółka wyodrębnia w swojej strukturze jednostki odpowiedzialne za realizację zadań w poszczególnych systemach lub funkcjach, chyba że wyodrębnienie jednostek organizacyjnych nie jest uzasadnione z uwagi na rozmiar lub rodzaj działalności prowadzonej przez spółkę.”

Rekomendacja jest stosowana w zakresie uwzględniającym specyfikę działalności Spółki.

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent stosuje rekomendację wyłącznie w zakresie uwzględniającym specyfikę działalność Spółki: Emitent utrzymuje skuteczne systemy kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem oraz nadzoru zgodności działalności z prawem (compliance), a także skuteczną funkcję audytu wewnętrznego, jednakże z uwagi na wielkość Spółki oraz rodzaj i skalę prowadzonej przez nią działalności, nie ma potrzeby wyodrębniania w jej strukturze odrębnych jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację tych zadań.

Walne zgromadzenie i relacje z akcjonariuszami:

- **Rekomendacja IV.R.3.** „Spółka dąży do tego, aby w sytuacji gdy papiery wartościowe wyemitowane

przez spółkę są przedmiotem obrotu w różnych krajach (lub na różnych rynkach) i w ramach różnych systemów prawnych, realizacja zdarzeń korporacyjnych związanych z nabyciem praw po stronie akcjonariusza następowała w tych samych terminach we wszystkich krajach, w których są one notowane.”

Rekomendacja nie dotyczy spółki.

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania rekomendacji: Papiery wartościowe wyemitowane przez Spółkę nie są przedmiotem obrotu w innych krajach ani na innych rynkach czy też w ramach innych systemów prawnych.

Wynagrodzenia:

- **Rekomendacja VI.R.1.** „Wynagrodzenie członków organów spółki i kluczowych menedżerów powinno wynikać z przyjętej polityki wynagrodzeń.”

Rekomendacja jest stosowana w zakresie uwzględniającym specyfikę działalności Spółki.

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent stosuje rekomendację wyłącznie w zakresie uwzględniającym specyfikę działalność spółki: Wynagrodzenia członków organów zarządzających i nadzorujących Emitenta są określane odpowiednio przez Radę Nadzorczą dla Zarządu oraz przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy dla Rady Nadzorczej, adekwatnie do zakresu ich zadań, odpowiedzialności i pełnionej funkcji, wielkości Spółki oraz jej wyników finansowych. Znaczna część wynagrodzeń Zarządu i kluczowych menedżerów uzależniona jest od realizacji wyników ekonomicznych Spółki. Funkcjonująca w Spółce polityka w zakresie wynagrodzeń członków organów spółki i kluczowych menedżerów wynika z wielu różnych dokumentów wewnętrznych, w tym uchwał organów Spółki i programów motywacyjnych, jak również z wieloletniej praktyki funkcjonującej w Spółce. Emitent zgodnie z art. 36 Ustawy z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 90d ust.1 zmienianej Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, planuje wprowadzić w wymaganym terminie stosowne regulacje prawne.

- **Rekomendacja VI.R.2.** „Polityka wynagrodzeń powinna być ściśle powiązana ze strategią spółki, jej celami krótko- i długoterminowymi, długoterminowymi interesami i wynikami, a także powinna uwzględniać rozwiązania służące unikaniu dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn.”

Rekomendacja jest stosowana w zakresie uwzględniającym specyfikę działalności Spółki.

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent stosuje rekomendację wyłącznie w zakresie uwzględniającym specyfikę działalność spółki: Wynagrodzenia członków organów zarządzających i nadzorujących Emitenta są określane odpowiednio przez Radę Nadzorczą dla Zarządu oraz przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy dla Rady Nadzorczej, adekwatnie do zakresu ich zadań, odpowiedzialności i pełnionej funkcji, wielkości Spółki oraz jej wyników finansowych. Znaczna część wynagrodzeń Zarządu i kluczowych menedżerów uzależniona jest od realizacji wyników ekonomicznych Spółki.

- **Rekomendacja VI.R.3.** „Jeżeli w radzie nadzorczej funkcjonuje komitet do spraw wynagrodzeń, w zakresie jego funkcjonowania ma zastosowanie zasada II.Z.7.”

Rekomendacja nie dotyczy spółki.

Wyjaśnienia przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania rekomendacji: W Radzie Nadzorczej Emitenta obecnie nie funkcjonuje komitet do spraw wynagrodzeń, dlatego też niniejsza zasada nie znajduje zastosowania.

ZASADY SZCZEGÓŁOWE

Polityka informacyjna i komunikacja z inwestorami

- **Zasada I.Z.1.10.** „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa prognozy finansowe – jeżeli spółka podjęła decyzję o ich publikacji - opublikowane w okresie co najmniej ostatnich 5 lat, wraz z informacją o stopniu ich realizacji.”

Zasada nie dotyczy spółki.

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: Zasada ta obecnie nie znajduje zastosowania, ponieważ Emitent nie podjął decyzji o publikacji prognoz finansowych.

- **Zasada I.Z.2.** „Spółka, której akcje zakwalifikowane są do indeksów giełdowych WIG20 lub mWIG40, zapewnia dostępność swojej strony internetowej również w języku angielskim, przynajmniej w zakresie wskazanym w zasadzie I.Z.1. Niniejszą zasadę powinny stosować również spółki spoza powyższych indeksów, jeżeli przemawia za tym struktura ich akcjonariatu lub charakter i zakres prowadzonej działalności.”

Zasada nie dotyczy spółki.

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: Biorąc pod uwagę wielkość Emitenta, strukturę jego akcjonariatu i kapitalizację rynkową, ekspozycja na inwestorów zagranicznych jest niewielka. W konsekwencji koszty związane z przygotowaniem strony internetowej w języku angielskim i jej aktualizacji, które musiałby ponieść Emitent, byłyby niewspółmierne w stosunku do korzyści.

Walne zgromadzenie i relacje z akcjonariuszami

- **Zasada IV.Z.2.** „Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.”

Zasada nie dotyczy spółki.

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent odstąpił od przestrzegania zasady: Zasada powyższa nie znajduje w Spółce zastosowania z uwagi na strukturę jej akcjonariatu, wysokie koszty oraz niezglaszanie przez Akcjonariuszy Spółki zainteresowania tego rodzaju transmisją. Według wiedzy Emitenta, większość Akcjonariuszy biorących udział w Walnych Zgromadzeniach zamieszkuje bądź ma swoje siedziby w pobliżu siedziby Emitenta, a zatem może wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu osobiście. Należy podkreślić, iż w opinii Emitenta, stosowanie tej zasady nie jest konieczne dla zachowania skutecznej i przejrzystej polityki informacyjnej, ponieważ wszystkie uchwały podjęte na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy są niezwłocznie publikowane przez niego w postaci raportów bieżących oraz zamieszczane na jego stronie internetowej. Na stronie internetowej, zgodnie z zasadą I.Z.1.14., Emitent publikuje również wszelkie inne materiały przekazywane Walnemu Zgromadzeniu, w tym oceny, sprawozdania i stanowiska wskazane w zasadzie II.Z.10, przedkładane Walnemu Zgromadzeniu przez Radę Nadzorczą. W ocenie Emitenta, wykonywanie obowiązków informacyjnych dotyczących Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz stosowanymi przez Emitenta „Dobrymi praktykami spółek notowanych na GPW 2016” zapewnia Akcjonariuszom niezwłoczny dostęp do wszystkich istotnych informacji w sposób kompleksowy i w pełni wystarczający. Nie ma potrzeby zapewniania powszechnie dostępnej transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

- **Zasada IV.Z.18.** „Uchwała walnego zgromadzenia o podziale wartości nominalnej akcji nie powinna ustalać nowej wartości nominalnej akcji na poziomie niższym niż 0,50 zł, który mógłby skutkować bardzo niską jednostkową wartością rynkową tych akcji, co w konsekwencji mogłoby stanowić zagrożenie dla prawidłowości i wiarygodności wyceny spółki notowanej na giełdzie.”

Zasada jest stosowana w zakresie uwzględniającym specyfikę działalności Spółki.

Wyjaśnienie przyczyn, dla których Emitent stosuje zasadę wyłącznie w zakresie uwzględniającym specyfikę działalności Spółki: Emitent niniejszą zasadę będzie miał na względzie przy ewentualnym ustalaniu nowej, zmienionej wartości nominalnej akcji. Obecna wartość nominalna akcji jest bowiem na poziomie niższym niż 0,50 zł i wynosi 0,25 zł. Jednakże nie powoduje to zagrożenia dla prawidłowości wyceny akcji Spółki na Giełdzie, w związku ze znacznie wyższym aktualnym poziomem kursu giełdowego tych akcji.

5.2. Prowadzona polityka z zakresu działalności sponsoringowej, charytatywnej i innej o zbliżonym charakterze.

Prowadzona przez Spółkę działalność sponsoringowa, charytatywna i inna o zbliżonym charakterze ma głównie zasięg lokalny i jest nakierowana na wspieranie inicjatyw związanych z najbliższym otoczeniem Spółki. W ramach prowadzonej w tym zakresie polityki Spółka wspomaga przedsięwzięcia związane z branżą motoryzacyjną,

wydarzeniami sportowymi i kulturalnymi oraz mające na celu pomoc osobom niepełnosprawnym. Wspierając takie inicjatywy Spółka każdorazowo ma na względzie zapewnienie promocji marki Spółki i jej produktów, dbając aby taka działalność przynosiła Spółce marketingowy ekwiwalent.

5.3. System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Proces przygotowywania sprawozdań finansowych jest realizowany bezpośrednio przez dział rachunkowości na czele którego stoi Główna Księgowa posiadająca niezbędną wiedzę i doświadczenie potrzebne do prawidłowego sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Proces sporządzania sprawozdań finansowych z ramienia Zarządu nadzoruje Wiceprezes Zarządu ds. Finansów i Rozwoju posiadająca wykształcenie w zakresie finansów i uprawnienia biegłego rewidenta.

Zarząd Spółki oraz Komitet Audytu są odpowiedzialni za system kontroli wewnętrznej w Spółce i jego skuteczność w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i raportów okresowych, przygotowywanych i przekazywanych przez Spółkę.

System kontroli wewnętrznej Spółki i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych prowadzony jest poprzez:

- kontrolę stosowania przyjętej w Spółce polityki rachunkowości zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami – ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz regulacjami rynku kapitałowego,
- systematyczną analizę zmian w przepisach z zakresu sporządzania sprawozdań finansowych, przygotowywanie się do tych zmian i aktualizowanie pod tym kątem wewnętrznych regulacji,
- stosowanie procedur ewidencji księgowej oraz kontrolę ich przestrzegania,
- poddawanie dokumentów księgowych kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej,
- oparcie szacunków na najlepszej wiedzy Zarządu, dokonywanie części szacunków przy wykorzystaniu pomocy niezależnych doradców (np. licencjonowanych aktuariuszów lub rzeczoznawców majątkowych),
- używanie w Spółce zintegrowanego systemu IT zapewniającego integrację danych,
- procedury autoryzacji i opiniowania sprawozdań finansowych przed publikacją przez Zarząd i Radę Nadzorczą,
- przegląd przez niezależnego, wybranego przez Radę Nadzorczą, audytora sprawozdań finansowych za półrocze oraz badanie rocznych sprawozdań finansowych.

Czynności kontrolne w Spółce podejmowane są na bieżąco przez wszystkich pracowników w obszarze powierzonych im obowiązków i odpowiedzialności, kontrola funkcjonalna jest realizowana przez osoby na stanowiskach kierowniczych w ramach sprawowania nadzoru.

Sprawozdanie finansowe za półrocze podlega przeglądowi audytora, zaś sprawozdanie roczne podlega pełnemu badaniu. Odzwierciedleniem skuteczności stosowanych procedur kontroli i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych Spółki jest wysoka jakość tych sprawozdań, której potwierdzeniem są opinie bez zastrzeżeń wydawane przez biegłych rewidentów z badania niniejszych sprawozdań finansowych.

Zarząd Spółki oraz Rada Nadzorczą są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w przepisach prawa. Wyboru audytora dokonuje Rada Nadzorczą. Dokonuje ona także oceny sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności oraz składa Walnemu Zgromadzeniu pisemne sprawozdanie z wyników tej oceny.

Ponadto w Spółce funkcjonuje Komitet Audytu. Do jego zadań należy m.in.: monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, wykonywanie czynności rewizji finansowej oraz kontrolowania i monitorowania niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej.

5.4. Kapitał zakładowy, akcjonariat i notowania akcji AC S.A.

Akcje AC S.A. notowane są na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie w systemie notowań ciągłych. Kapitał zakładowy Spółki, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosił 2.469.695,75 zł i dzielił się na 9.978.783 akcji serii A, B, C i D o wartości nominalnej 0,25 zł każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu. Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Nie istnieją jakiegokolwiek ograniczenia odnośnie

do wykonywania prawa głosu. Brak jest posiadaczy papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne. Zarówno na dzień bilansowy jak i na dzień publikacji niniejszego raportu stan posiadania akcji AC S.A. przedstawia się następująco*:

Akcjonariusz	Liczba akcji/ liczba głosów na dzień przekazania raportu	Udział w kapitale zakładowym/ w ogólnej liczbie głosów na dzień przekazania raportu
PKO BP Bankowy OFE i PKO Dobrowolny FE	894.348	9,05%
WIM sp. z o.o.	757.799	7,67%
WASKULIT FIZ	707.151	7,16%
Dariusz Kowalczyk	549.835	5,57%
Nationale-Nederlanden OFE	518.304	5,25%
Pozostali akcjonariusze	6.451.346	65,30%
Razem	9.878.783	100,00%

* Według uzyskanych ostatnio potwierżeń, a w odniesieniu do PKO BP Bankowy OFE i PKO Dobrowolny FE na podstawie danych wskazanych w uzyskanej od KDPW dnia 16.10.2019 r. Liście Osób Uprawnionych do Udziału w Walnym Zgromadzeniu Spółki AC S.A. w dniu 22.10.2019 r.

Akcje AC S.A. będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących Zarząd

Akcjonariusz	Liczba akcji/ liczba głosów na dzień przekazania raportu	Wartość nominalna akcji	Udział w kapitale zakładowym/ w ogólnej liczbie głosów na dzień przekazania raportu
Katarzyna Rutkowska	146.844	36.711 zł	1,49%
Piotr Marcinkowski	47.644	11.911 zł	0,48%

Anatol Timoszuk – pełniący od dnia 01.10.2019 r. funkcję Prezesa Zarządu, wraz z małżonką są współnikami WIM sp. z o.o., która posiada 757.799 akcji Spółki, co stanowi 7,67% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz ogólnej liczby głosów.

Członkowie Zarządu nie posiadają opcji na akcje, jednakże jako osoby kluczowe dla Spółki, mogą uczestniczyć w Programie Motywacyjnym 2018-2019 po realizacji określonych celów ekonomicznych. W ramach Transzy 2018 Programu Motywacyjnego, po spełnieniu warunków wynikających z programu, członkowie zarządu Katarzyna Rutkowska i Piotr Marcinkowski objęli w marcu 2019 po 11.000 warrantów subskrypcyjnych, które po upływie 12 miesięcy mogą być zamienione na akcje spółki AC.

Rada Nadzorcza

Imię i nazwisko	Liczba akcji/ liczba głosów na dzień przekazania niniejszego raportu	Wartość nominalna akcji	Udział w kapitale zakładowym/ w ogólnej liczbie głosów na dzień przekazania niniejszego raportu
Marzena Anna Smolarczyk	73.270	18.317,50 zł	0,74%
Zenon Andrzej Mierzejewski	105.298	26.324,50 zł	1,07%

Małżonka Zenona Andrzeja Mierzejewskiego – Członka Rady Nadzorczej, posiada 219.191 akcji Spółki, stanowiących 2,22% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz ogólnej liczbie głosów. Akcje te objęte są małżeńską wspólnością majątkową. W dniu 22.10.2019 r. Zenon Andrzej Mierzejewski został wybrany na Członka Rady Nadzorczej AC S.A.

Małżonka Artura Jarosława Laskowskiego – Członka Rady Nadzorczej, posiada 183.000 akcji Spółki, stanowiących 1,87% udziału w kapitale zakładowy Spółki oraz ogólnej liczbie głosów. Akcje te są objęte małżeńską wspólnością majątkową.

Członkowie Rady Nadzorczej nie posiadają opcji na akcje.

Umowy dotyczące akcji AC S.A.

Na dzień publikacji niniejszego raportu, Spółka nie posiada wiedzy na temat umów (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcji posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych:

W dniu 15 kwietnia 2016 roku na mocy Uchwały nr 20 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy AC S.A. podjęło decyzję o utworzeniu Programu Motywacyjnego 2016–2017 skierowanego do osób kluczowych dla Spółki. Zgodnie z Regulaminem Programu Motywacyjnego („Regulamin”), uchwalonym na mocy Uchwały Rady Nadzorczej Spółki Program Motywacyjny ma na celu stworzenie dla osób kluczowych dla Spółki systemu motywacyjnego, którego celem jest zapewnienie warunków dla osiągnięcia wysokich wyników finansowych i długoterminowego wzrostu wartości Spółki.

Program dotyczył stopnia realizacji wyników finansowych przez Spółkę za lata obrotowe 2016 oraz 2017 i realizowany był w terminie do końca 2019 roku.

Programem Motywacyjnym byli objęci kluczowi menedżerowie AC S.A., w tym spółek zależnych AC S.A., którzy zostali wskazani i zaakceptowani przez Radę Nadzorczą bezpośrednio lub pośrednio na wniosek Zarządu („Osoby Uprawnione”).

Osoby Uprawnione miały prawo do objęcia, z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, do 190.000 akcji zwykłych na okaziciela Serii D o wartości nominalnej 0,25 zł każda w dwóch równych transzach, o łącznej wartości nominalnej 47.500,- zł, wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego („Akcje”). Termin do objęcia akcji Serii D upłynął z dniem 31 grudnia 2019 roku.

Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego AC zostało zarejestrowane postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku, XII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 10 sierpnia 2016 r.

W celu warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego, Spółka wyemitowała 190.000 warrantów subskrypcyjnych („Warranty”) uprawniających do objęcia akcji Spółki Serii D. Każdy Warrant uprawniał do objęcia jednej akcji po cenie emisyjnej wynoszącej 11,00 zł każda, która była uiszczana przez posiadaczy warrantów we wskazanych przez Radę Nadzorczą Spółki terminach w 2018 i 2019 r. W dniu 4 kwietnia 2018 r. Osoby Uprawnione objęły 79.000 akcji serii D z Transzy 2016. Na dzień objęcia wszystkie akcje zostały opłacone w całości. W dniu 2 kwietnia 2019 r. Osoby Uprawnione objęły 82.650 akcji serii D z Transzy 2017. Na dzień objęcia wszystkie akcje zostały opłacone w całości. W ramach Programu Motywacyjnego 2016-2017 objęto ostatecznie 161.650 akcji.

Cel finansowy został określony jako osiągnięcie przez Spółkę, potwierdzonego przez audytora, zysku EBITDA, w wysokości odpowiednio:

43,- mln zł za rok 2016,

46,- mln zł za rok 2017.

Osoby Uprawnione są zobowiązane do niezbywania Akcji przed upływem 2 lat od daty nabycia Warrantów.

Natomiast w dniu 25 maja 2018 r. na mocy Uchwały nr 14 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy AC S.A. podjęło decyzję o utworzeniu Programu Motywacyjnego 2018-2019 skierowanego do osób kluczowych dla Spółki. Zgodnie z Regulaminem Programu Motywacyjnego („Regulamin”), uchwalonym na mocy Rady Nadzorczej Spółki program Motywacyjny ma na celu stworzenie dla osób kluczowych dla Spółki systemu motywacyjnego, którego celem jest zapewnienie warunków dla osiągnięcia wysokich wyników finansowych i długoterminowego wzrostu wartości Spółki.

Program dotyczy stopnia realizacji wyników finansowych za lata obrotowe 2018 oraz 2019 i realizowany będzie w terminie do końca 2021 roku.

Programem Motywacyjnym są objęci kluczowi menedżerowie AC S.A., w tym spółek zależnych AC S.A., którzy zostaną wskazani i zaakceptowani przez Radę Nadzorczą bezpośrednio lub pośrednio na wniosek Zarządu („Osoby Uprawnione”).

Osoby Uprawnione będą miały prawo do objęcia, z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, do 196.000 akcji zwykłych na okaziciela serii E o wartości nominalnej 0,25 zł każda w dwóch różnych transzach, o łącznej wartości nominalnej 49.000,00 zł, wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego („Akcje”). Termin do objęcia akcji serii E upływa z dniem 31 grudnia 2021 roku.

Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego AC zostało zarejestrowane postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku, XII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 12 lipca 2018 roku.

W celu warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego, Spółka wyemitowała 196.000 warrantów subskrypcyjnych („Warranty”) uprawniających do objęcia Akcji Spółki serii E. Każdy Warrant uprawniać będzie do objęcia jednej akcji po cenie emisyjnej wynoszącej 11,00 zł każda, która będzie uiszczana przez posiadaczy Warrantów we wskazanych przez Radę Nadzorczą Spółki terminach w 2020 i 2021 r. W dniu 26 marca 2019 r. Osoby Uprawnione objęły nieodpłatnie łącznie 87.350 warrantów subskrypcyjnych serii E z Transzy 2018, które po opłaceniu będą mogły być zamienione na akcje Spółki po 11 marca 2020 r.

Cel finansowy został określony jako osiągnięcie przez Spółkę, potwierdzonego przez audytora zysku EBITDA, w wysokości odpowiednio:

50,6 mln zł EBITDA za rok 2018,

55,6 mln zł EBITDA za rok 2019.

Osoby Uprawnione są zobowiązane do niezbywania Akcji przed upływem 2 lat od daty nabycia Warrantów.

Kontrolę nad realizacją ww. programów sprawuje Rada Nadzorcza.

5.5. Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych

Ograniczenia wynikające ze Statutu

Obrót Akcjami naszej Spółki jest wolny. Statut nie przewiduje ograniczenia w zakresie ich zbywania.

Ograniczenia wynikające z Programu Motywacyjnego 2016-2017 oraz Programu Motywacyjnego 2018-2019

Akcje na okaziciela serii D i serii E, które zostały wyemitowane w celu realizacji przez Spółkę programu motywacyjnego dla kadry menadżerskiej Spółki, nie mogą być zbyte przed upływem 2 lat od daty nabycia Warrantów, („lock-up”), bez uprzedniej zgody Rady Nadzorczej AC S.A., przy czym Rada Nadzorcza AC S.A. nie odmówi bezzasadnie udzielenia zgody na taką transakcję zbycia Akcji, w szczególności jeżeli nie będzie to miało negatywnego wpływu na interesy dotychczasowych akcjonariuszy Spółki. W przypadku naruszenia zakazu zbywania Akcji, Osoba Uprawniona zapłaci AC S.A. karę w wysokości równej 300% wartości ceny emisyjnej akcji, jakie objęła w Programie. Ograniczenie to ma na celu związanie osób kluczowych dla Spółki ze Spółką, poprzez zapewnienie tym osobom wynagrodzenia powiązanego z jej wynikami.

5.6. Zarząd i Rada Nadzorcza AC S.A.

Zarząd AC S.A.

Skład osobowy Zarządu na 31 grudnia 2019 roku:

- Anatol Timoszuk – Prezes Zarządu od 1 października 2019 r. (Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej od 2011 r. do 30 września 2019 r., Przewodniczący Rady Nadzorczej w okresie 2008-2011, Prezes Zarządu od 17 grudnia 2007 r. do 31 lipca 2008 r.)
- Katarzyna Rutkowska – Wiceprezes Zarządu ds. Finansów i Rozwoju od 1 października 2019 r. (Prezes Zarządu od 1 sierpnia 2008 r. do 30 września 2019 r., Wiceprezes Zarządu od 17 grudnia 2007 r. do 31 lipca 2008 r.),
- Piotr Marcinkowski – Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych od 4 grudnia 2013 r.

Zgodnie z postanowieniami art. 10 ust. 1 Statutu, Zarząd składa się z jednego lub większej liczby członków. Liczbę członków Zarządu każdej kadencji określa Rada Nadzorcza. Członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Kadencja Zarządu trwa trzy lata. Obecna kadencja Zarządu rozpoczęła się w 2019 r. Członków Zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji.

Kompetencje i zasady pracy Zarządu AC S.A. określone zostały w następujących dokumentach:

- Statut Spółki AC S.A. (dostępny na stronie internetowej Spółki),
- Regulamin Zarządu (dostępny na stronie internetowej Spółki),

– Kodeks spółek handlowych.

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją na zewnątrz. Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy Spółki niezastrzeżone przez Statut oraz przepisy prawa do kompetencji Rady Nadzorczej lub Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Zakres działania Zarządu obejmuje w szczególności:

- a) określanie strategii oraz głównych celów działania Spółki, przedkładanie ich Radzie Nadzorczej i ich wdrażanie i realizacja,
- b) występowanie w imieniu Spółki i reprezentowanie jej wobec władz, urzędów, instytucji i osób trzecich,
- c) ustalanie zasad, trybu oraz podziału kompetencji pomiędzy członkami Zarządu,
- d) udzielanie prokury i pełnomocnictw,
- e) organizowanie i prowadzenie działalności gospodarczej Spółki,
- f) wydawanie wewnętrznych aktów normatywnych regulujących stosunki w przedsiębiorstwie Spółki, w szczególności wszelkiego rodzaju regulaminów, instrukcji służbowych, zarządzeń, decyzji, procedur i innych przepisów normujących działalność w przedsiębiorstwie Spółki,
- g) dokonywanie wszelkich czynności rejestrowych wymaganych przepisami Kodeksu spółek handlowych, jak i innymi aktami prawnymi,
- h) prowadzenie księgowości Spółki, przyjmowanie zasad obiegu dokumentów i planu kont,
- i) zawieranie umów i zaciąganie zobowiązań,
- j) przydzielanie pracownikom stanowisk pracowniczych oraz ustalanie wysokości wynagrodzenia w oparciu o obowiązujące w Spółce zasady wynagradzania i regulaminy,
- k) sporządzanie planów techniczno – ekonomicznych i finansowych,
- l) przyjmowanie projektów inwestycyjnych oraz podejmowanie decyzji o ich uruchomieniu,
- m) występowanie do Przewodniczącego Rady Nadzorczej z wnioskiem o zwołanie posiedzenia Rady Nadzorczej,
- n) zwoływanie zwyczajnych i nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń,
- o) przygotowywanie materiałów na posiedzenia Rady Nadzorczej i Walnego Zgromadzenia,
- p) proponowanie porządku obrad Walnego Zgromadzenia oraz przygotowywanie projektów uchwał,
- q) udział w posiedzeniach Rady Nadzorczej i Walnego Zgromadzenia w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie posiedzenia Rady Nadzorczej oraz Walnego Zgromadzenia,
- r) prezentowanie uczestnikom Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia wyników finansowych Spółki oraz innych istotnych informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym podlegającym zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie,
- s) sporządzanie sprawozdania finansowego oraz pisemnego sprawozdania z działalności Spółki za rok obrotowy i przedkładanie ich Radzie Nadzorczej,
- t) udostępnianie żądanych materiałów i informacji o sprawach dotyczących Spółki Radzie Nadzorczej,
- u) umieszczanie ogłoszeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym,
- v) składanie w sądzie rejestrowym rocznego sprawozdania finansowego z opinią biegłego rewidenta,
- w) ogłaszanie sprawozdania finansowego.

Zarządowi AC S.A. nie przysługują szczególne prawa do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji.

W przypadku Zarządu wieloosobowego do składania oświadczeń woli w imieniu Spółki oraz do jej reprezentowania upoważnionych jest dwóch członków Zarządu działających łącznie albo jeden członek Zarządu działający łącznie z prokurentem.

Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu.

Zarząd podejmuje decyzje samodzielnie z zastrzeżeniem czynności, dla których zgodnie z przepisami prawa lub Statutu Spółki wymagana jest zgoda innych organów Spółki.

Członek Zarządu powinien poinformować Zarząd o zaistniałym konflikcie interesów lub możliwości jego powstania oraz nie bierze udziału w głosowaniu nad uchwałą w sprawie, w której w stosunku do jego osoby może wystąpić konflikt interesów.

Członkowie Zarządu są obowiązani informować również Radę Nadzorczą o każdym konflikcie interesów w związku z pełnioną funkcją lub o możliwości jego powstania.

Każdy z członków Zarządu powinien zachować pełną lojalność wobec Spółki i uchylać się od działań, które mogłyby prowadzić wyłącznie do realizacji własnych korzyści materialnych.

W przypadku uzyskania informacji o możliwości dokonania inwestycji lub innej korzystnej transakcji dotyczącej przedmiotu działalności Spółki, Członek Zarządu powinien przedstawić Zarządowi bezzwłocznie taką informację w celu rozważenia możliwości jej wykorzystania przez Spółkę.

Rada Nadzorcza AC S.A.

Skład osobowy Rady Nadzorczej w raportowanym okresie przedstawiał się następująco:

- a) od 1 stycznia 2019 r. do 17 maja 2019 r.:
  - Piotr Laskowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
  - Anatol Timoszuk – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
  - Tomasz Marek Krysztofiak – Niezależny Członek Rady Nadzorczej
  - Artur Jarosław Laskowski – Członek Rady Nadzorczej
  - Zenon Andrzej Mierzejewski – Członek Rady Nadzorczej
- b) od 17 maja 2019 r. do 30 września 2019 r.:
  - Piotr Laskowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
  - Anatol Timoszuk – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
  - Artur Jarosław Laskowski – Członek Rady Nadzorczej
  - Michał Karol Hulbój – Niezależny Członek rady Nadzorczej
  - Marzena Anna Smolarczyk – Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- c) od 1 października 2019 r. do 21 października 2019 r.:
  - Piotr Laskowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
  - Artur Jarosław Laskowski – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
  - Michał Karol Hulbój – Niezależny Członek Rady Nadzorczej
  - Marzena Anna Smolarczyk – Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- d) od 22 października 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. (aktualny na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania):
  - Piotr Laskowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
  - Artur Jarosław Laskowski – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
  - Michał Karol Hulbój – Niezależny Członek Rady Nadzorczej
  - Marzena Anna Smolarczyk – Niezależny Członek Rady Nadzorczej
  - Zenon Andrzej Mierzejewski – Członek Rady Nadzorczej

W dniu 17 maja 2019 r. Rada Nadzorcza została wybrana na kolejną 3 – letnią kadencję.

W dniu 23 września 2019 r. Pan Anatol Timoszuk – ówczesny Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej złożył oświadczenie o rezygnacji z członkostwa w Radzie Nadzorczej ze skutkiem na dzień 30 września 2019 r. W związku ze złożoną rezygnacją, z dniem 1 października 2019 r. liczba osób wchodzących w skład Rady Nadzorczej Spółki zmniejszyła się do czterech.

W dniu 22 października 2019 r. skład Rady Nadzorczej został uzupełniony przez Walne Zgromadzenie do wymaganych pięciu członków.

Kompetencje i zasady pracy Rady Nadzorczej AC S.A. określone zostały w następujących dokumentach:

- Statut Spółki AC S.A. (dostępny na stronie internetowej Spółki),
- Regulamin Rady Nadzorczej (dostępny na stronie internetowej Spółki),
- Kodeks spółek handlowych.

Rada Nadzorcza składa się z pięciu do siedmiu członków powoływanych i odwoływanych przez Walne Zgromadzenie na okres wspólnej trzyletniej kadencji. Obecna kadencja Rady Nadzorczej rozpoczęła się 17 maja 2019 r. Walne Zgromadzenie, dokonując wyboru członków Rady, określa liczbę członków Rady Nadzorczej danej kadencji.

Członek Rady Nadzorczej powinien posiadać należyłą wiedzę, wysokie kwalifikacje i doświadczenie oraz być w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu na wykonywanie swoich obowiązków. Członek Rady powinien podejmować odpowiednie działania, aby Rada Nadzorcza otrzymywała informacje o istotnych sprawach dotyczących spółki.

Rada odbywa posiedzenia w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż trzy razy w roku obrotowym. Przewodniczący Rady Nadzorczej lub Wiceprzewodniczący mają obowiązek zwołać posiedzenie Rady Nadzorczej na pisemny wniosek członka Rady Nadzorczej lub Zarządu Spółki. Posiedzenie powinno być zwołane w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku.

Członek Rady Nadzorczej może oddać swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej. Oddanie głosu na piśmie nie może jednakże dotyczyć spraw wprowadzonych do porządku obrad na danym posiedzeniu Rady Nadzorczej.

Dla ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagane jest pisemne zaproszenie na posiedzenie wszystkich członków Rady i obecność na posiedzeniu Rady co najmniej połowy jej członków, w tym Przewodniczącego Rady Nadzorczej, a podczas jego nieobecności Wiceprzewodniczącego, o ile przepisy Kodeksu spółek handlowych nie przewidują surowszych wymagań.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością oddanych głosów. W razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza może także podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała podjęta w ten sposób jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady zostali pisemnie zawiadomieni o treści projektu uchwały i staje się wiążąca po jej podpisaniu przez co najmniej połowę członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza prowadzi stały, kompleksowy nadzór działalności gospodarczej Spółki we wszelkich dziedzinach jej działalności.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- a) powoływanie i odwoływanie członków Zarządu Spółki,
- b) zawieszanie w czynnościach, z ważnych powodów, poszczególnych członków lub całego składu Zarządu,
- c) delegowanie członków Rady Nadzorczej, na okres nie dłuższy niż 3 (trzy) miesiące, do czasowego wykonywania czynności członków zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności,
- d) ocena sprawozdania finansowego Spółki,
- e) ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty,
- f) składanie Walnemu Zgromadzeniu dorocznych sprawozdań z wyników ocen, o których mowa w lit. (d) i (e),
- g) wybór i odwoływanie biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki,
- h) zatwierdzanie Regulaminu Zarządu i zmian tego regulaminu,
- i) zatwierdzanie planu finansowego przygotowanego przez Zarząd,
- j) reprezentowanie Spółki w umowach i sporach między Spółką a członkami Zarządu, chyba że Walne Zgromadzenie ustanowi do tego celu pełnomocnika,
- k) ustalanie lub zmiana zasad wynagradzania członków Zarządu Spółki,
- l) wyrażanie zgody na zajmowanie się przez członków Zarządu interesami konkurencyjnymi oraz uczestniczenie członków Zarządu w spółkach konkurencyjnych jako wspólnik lub członek władz oraz jako członek zarządu lub rady nadzorczej w spółkach spoza grupy kapitałowej,
- m) zatwierdzanie umów zawieranych z podmiotami gospodarczymi, w których uczestniczą członkowie Zarządu jako wspólnicy lub członkowie organów tychże podmiotów,
- n) wyrażanie zgody na nabycie lub zbycie przez Spółkę nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości,
- o) wyrażanie zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot od niej zależny istotnej umowy z podmiotem powiązany z naszą Spółką,
- p) sporządzanie i przedstawianie zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu, raz w roku zwięzłej oceny sytuacji Spółki, z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem,
- q) rozpatrywanie i opiniowanie spraw mających być przedmiotem uchwały Walnego Zgromadzenia,

- r) dokonywanie i przedstawianie zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu raz w roku oceny swojej pracy. Zgodnie z § 3 ust. 4 Regulaminu Rady Nadzorczej, Członek Rady Nadzorczej powinien kierować się w swoim postępowaniu interesem spółki oraz niezależnością opinii i sądów, a w szczególności:
- nie przyjmować korzyści, które mogłyby mieć wpływ na bezstronność i obiektywizm przy podejmowaniu przez niego decyzji lub rzutować negatywnie na ocenę niezależności jego opinii i sądów,
  - wyraźnie zgłaszać swój sprzeciw i zdanie odrębne do protokołu posiedzenia Rady w przypadku uznania, że decyzja Rady Nadzorczej stoi w sprzeczności z interesem spółki.

W dniu 21.09.2017 r. Rada Nadzorcza Spółki powołała spośród swoich członków Komitet Audytu. Skład Komitetu Audytu w raportowanym okresie przedstawiał się następująco:

- od 1 stycznia 2019 r. do 17 maja 2019 r.:
  - Tomasz Marek Krysztofiak - Przewodniczący Komitetu Audytu
  - Anatol Timoszuk – Członek Komitetu Audytu
  - Zenon Andrzej Mierzejewski – Członek Komitetu Audytu
- od 17 maja 2019 r. do 30 września 2019 r.:
  - Michał Karol Hulbój – Przewodniczący Komitetu Audytu
  - Anatol Timoszuk – Członek Komitetu Audytu
  - Marzena Anna Smolarczyk – Członek Komitetu Audytu
- od 1 października do 22 października:
  - Michał Karol Hulbój – Przewodniczący Komitetu Audytu
  - Marzena Anna Smolarczyk – Członek Komitetu Audytu
- od 22 października do dnia 31 grudnia 2019 r. (aktualny na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania):
  - Michał Karol Hulbój – Przewodniczący Komitetu Audytu
  - Marzena Anna Smolarczyk – Członek Komitetu Audytu
  - Zenon Andrzej Mierzejewski – Członek Komitetu Audytu.

W dniu 17 maja 2019 r. Komitet Audytu został wybrany na kolejną kadencję.

W dniu 23 września 2019 r. Pan Anatol Timoszuk – ówczesnie Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej i Członek Komitetu Audytu złożył oświadczenie o rezygnacji z członkostwa w Radzie Nadzorczej, a tym samym z członkostwa w Komitecie Audytu ze skutkiem na dzień 30 września 2019 r. W związku ze złożoną rezygnacją, z dniem 1 października 2019 r. liczba osób wchodzących w skład Komitetu Audytu Spółki zmniejszyła się do dwóch.

W dniu 22 października 2019 r. skład Komitetu Audytu został uzupełniony do wymaganych trzech członków.

W raportowanym okresie w skład Komitetu Audytu wchodziła następująca liczba członków spełniających kryteria niezależności określone w art. 129 ust. 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym:

- w okresie od 1 stycznia do 17 maja 2019 r. – dwóch członków tj. Tomasz Marek Krysztofiak oraz Zenon Andrzej Mierzejewski,
- w okresie od 17 maja do 22 października 2019 r. – dwóch członków tj. Michał Karol Hulbój oraz Marzena Anna Smolarczyk,
- w okresie od 22 października do 31 grudnia 2019 r. (oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania) – trzech członków tj. Michał Karol Hulbój, Marzena Anna Smolarczyk oraz Zenon Andrzej Mierzejewski.

Osoby posiadające wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych:

Tomasz Marek Krysztofiak:

- studia doktoranckie na Uniwersytecie Warszawskim Wydział Zarządzania,
- tytuł MBA i magistra na The Robert H. Smith School of Business Uniwersytetu Maryland (USA) i Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego,
- licencja maklera papierów wartościowych nr 38/1991,
- licencja doradcy w zakresie publicznego obrotu papierami wartościowymi nr 39/1995,
- uczestnictwo w warsztatach dla członków Komitetów Audytu organizowanych przez GPW, SEG, PricewaterhouseCoopers,

- prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie pozostałego doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania,
- pełnienie funkcji Przewodniczącego Komitetu Audytu Libet S.A. (w latach 2011-2014), pełnienie funkcji członka Komitetu Audytu Libet S.A. (w latach 2016-2017).

Zenon Andrzej Mierzejewski:

- Członek Zarządu Stowarzyszenia Księgowych Oddział Okręgowy w Białymstoku (od 2003 roku).

Michał Karol Hulbój:

- posiadanie tytułu naukowego magistra uzyskanego w Szkole Głównej handlowej w Warszawie na kierunku Finanse i Bankowość,
- ukończenie szkolenia dla doradców inwestycyjnych,
- licencja maklera papierów wartościowych nr 1908/2002,
- zdanie dwóch egzaminów Programu CFA.

Osoby posiadające wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa emitent:

Anatol Timoszuik – uprzedni Prezes Spółki:

- pełnienie funkcji Prezesa Zarządu AC Biuro Handlu Zagranicznego sp. z o.o. (w latach 2000-2007) oraz AC S.A. (w latach 2007-2008),
- pełnienie funkcji Prezesa i Członka Zarządu AC Wytwórnia Części Samochodowych sp. z o.o. (w latach 1999-2007),
- pełnienie funkcji Przewodniczącego i Członka Rady Nadzorczej AC S.A. (w latach 2008 r. do 30.09.2019 r.).

Tomasz Marek Krzysztofiak:

- posiadanie tytułu naukowego magistra inżyniera mechanika specjalność automatyka i metrologia na Politechnice Warszawskiej Wydział Mechaniki Precyzyjnej,
- praca na stanowisku konstruktora w Zakładzie Mechanizmów Precyzyjnych "Mera-Poltik" (produkcja tachografów i obrotomierzy do ciężarówek),
- pełnienie funkcji członka Rady Nadzorczej AC S.A. (od 2010 r. do 17.05.2019).

Zenon Andrzej Mierzejewski:

- ukończenie Technikum Elektrycznego w Białymstoku,
- pełnienie funkcji członka Rady Nadzorczej AC S.A. (od 2008 r. do chwili obecnej).

W 2019 r. Komitet Audytu odbył 4 posiedzenia.

Komitet Audytu został powołany w celu realizacji zadań komitetu audytu określonych w ustawie z dnia 11.05.2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, jak również doradza Radzie Nadzorczej w kwestiach właściwego wdrażania zasad sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej Spółki oraz w sprawach związanych ze współpracą z biegłymi rewidentami Spółki. W ww. zakresie Komitet podejmuje uchwały na posiedzeniach zwoływanych przez Przewodniczącego Komitetu. Uchwały Komitetu podejmowane są zwykłą większością głosów oddanych, z zastrzeżeniem iż w przypadku równej liczby głosów, głos rozstrzygający należy do Przewodniczącego Komitetu. Uchwały Komitetu mogą być podejmowane w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała podjęta w ten sposób jest ważna, gdy wszyscy członkowie Komitetu zostali powiadomieni o treści projektu uchwały.

Wynagrodzenia, nagrody i korzyści członków organów Spółki

Informacje na ten temat znajdują się w sprawozdaniu finansowym w Nocie 54.

Członkowie Zarządu otrzymują wynagrodzenia z tytułu powołania do Zarządu oraz w oparciu o zawarte umowy cywilnoprawne. Okres wypowiedzenia umów cywilnoprawnych wynosi 3 miesiące. W przypadku powołania przysługuje 6-miesięczna odprawa, a w przypadku umów cywilnoprawnych przysługuje 3-miesięczna odprawa.

W raportowanym okresie Spółka nie zawierała z osobami zarządzającymi innych umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Spółki przez przejęcie.

W raportowanym okresie nie wystąpiły zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administracyjnych.

5.7. Zasady zmiany statutu

Zmiana Statutu Spółki należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia i następuje w formie uchwały. Statut AC S.A. nie przewiduje szczególnych postanowień regulujących zmiany Statutu, w tym zakresie Spółka stosuje przepisy Kodeksu spółek handlowych.

5.8. Walne Zgromadzenie

Walne Zgromadzenie Spółki działa na podstawie Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki oraz Regulaminu Walnego Zgromadzenia. Statut Spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia dostępny jest na stronie internetowej Spółki.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy poza innymi sprawami określonymi w bezwzględnie obowiązujących przepisach prawa oraz w innych postanowieniach Statutu:

- a) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
- b) podział zysków albo pokrycie strat oraz przeznaczenie utworzonych przez Spółkę funduszy,
- c) udzielanie członkom organów Spółki absolutorium z wykonania przez nich obowiązków,
- d) zmiana Statutu Spółki,
- e) emisja obligacji zamiennych, obligacji z prawem pierwszeństwa lub emisja warrantów subskrypcyjnych,
- f) zbycie lub wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- g) powzięcie uchwały w sprawie połączenia Spółki z inną spółką lub przekształcenia Spółki,
- h) rozwiązanie i likwidacja Spółki,
- i) wybór i odwołanie członków Rady Nadzorczej,
- j) ustalanie zasad wynagradzania członków Rady Nadzorczej.

Walne Zgromadzenia zwołuje Zarząd. Zwyczajne Walne Zgromadzenie powinno się odbyć w terminie 6 miesięcy po zakończeniu każdego roku obrotowego Spółki. Jeżeli Zarząd nie zwoła go w terminie określonym powyżej, prawo zwołania Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia przysługuje Radzie Nadzorczej.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia zwołuje Zarząd lub Rada Nadzorcza, jeżeli jego zwołanie uzna za wskazane.

Walne Zgromadzenia odbywają się w Białymstoku albo w Warszawie.

Przed każdym Walnym Zgromadzeniem sporządza się listę akcjonariuszy, mających prawo głosu, podpisaną przez Zarząd. Lista ta powinna być wyłożona w siedzibie Emitenta na okres trzech dni poprzedzających odbycie Walnego Zgromadzenia.

Na Walnym Zgromadzeniu winna być sporządzona lista obecności, zawierająca podpisy osób uprawnionych do udziału w Walnym Zgromadzeniu, po uprzednim sprawdzeniu ich tożsamości, a w przypadku pełnomocników lub przedstawicieli ustawowych bądź osób reprezentujących osoby prawne lub jednostki organizacyjne – także po sprawdzeniu dokumentów potwierdzających ich umocowanie. Listę podpisuje Przewodniczący Walnego Zgromadzenia i wyklada na czas trwania Walnego Zgromadzenia. Dokumenty potwierdzające umocowanie uczestników Walnego Zgromadzenia, w tym w szczególności pełnomocnictwa składane są Przewodniczącemu Walnego Zgromadzenia. W Walnym Zgromadzeniu mają prawo uczestniczenia wszyscy akcjonariusze, przy czym jedna akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Statut nie musi określać wszystkich praw, przywilejów i ograniczeń związanych z akcjami. W zakresie nieokreślonym Statutem stosuje się obowiązujące przepisy, w szczególności KSH i Ustawy o Ofercie Publicznej. Zgodnie z art. 7 Statutu wszystkie akcje Spółki są akcjami na okaziciela i nie są z nimi związane przywileje lub ograniczenia inne niż przewidziane w przepisach prawa.

Statut przewiduje następujące prawa związane z akcjami określone w Statucie o charakterze korporacyjnym:

- prawo do złożenia pisemnego wniosku o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki przez akcjonariuszy reprezentujących co najmniej 20% kapitału zakładowego. Żądanie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcjonariusz lub akcjonariusze powinni złożyć do Zarządu najpóźniej na miesiąc przed proponowanym terminem Walnego Zgromadzenia,
- prawo do zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przysługujące akcjonariuszom reprezentującym co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów.

5.9. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Spółki

W 2019 r. nie nastąpiły istotne zmiany w zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Spółki.

5.10. Audytor

Wybór oraz zmiana podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych znajduje się w kompetencji Rady Nadzorczej z uwzględnieniem rekomendacji Komitetu Audytu. Obecnie stosowane są zasady wskazane w Polityce i procedurach wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania sprawozdań finansowych AC Spółki Akcyjnej z siedzibą w Białymstoku oraz świadczenia przez taką firmę, podmioty powiązane z tą firmą oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem. Rada Nadzorcza dokonuje wyboru firmy audytorskiej w oparciu o rekomendację Komitetu Audytu. Na wniosek Komitetu Audytu Zarząd Spółki zbiera oferty od wskazanych audytorów i przekazuje je następnie Komitetowi Audytu. Zmiana firmy audytorskiej następuje co najmniej raz na 5 lat, przy czym zmiana kluczowego biegłego rewidenta powinna następować co najmniej raz na 5 lat. Kluczowy biegły rewident może ponownie przeprowadzać badanie ustawowe po upływie co najmniej 3 lat od zakończenia ostatniego badania. Wybór firmy audytorskiej jest dokonywany nie później niż do 30 czerwca roku, za który badania będzie dokonywać wybierana firma.

Rekomendacja Komitetu Audytu, jak również wybór firmy audytorskiej przez Radę Nadzorczą są dokonywane w sposób mający na celu zapewnienie bezstronności i niezależności oraz zgodności z zasadami rotacji i karencji firmy audytorskiej oraz kluczowego biegłego rewidenta. Jeżeli decyzja Rady Nadzorczej odbiega od rekomendacji Komitetu Audytu, Rada Nadzorcza uzasadnia przyczyny niezastosowania się do rekomendacji oraz przekazuje takie uzasadnienie do wiadomości Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki

Na podstawie zawartej w dniu 19.04.2019 r. podmiotem uprawnionym do badania sprawozdania finansowego AC za rok obrotowy 2019 i 2020 oraz dokonania przeglądu skróconego śródrocznego sprawozdania jednostkowego za I półrocze 2019 i 2020 r. jest Kancelaria Porad Finansowo-Księgowych dr Piotr Rojek spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Katowicach. Rekomendacja Komitetu Audytu dotycząca wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania za 2019 r. spełniała obowiązujące warunki i została sporządzona zgodnie z obowiązującą w Spółce polityką.

Informacja o umowach z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych i jego wynagrodzeniu znajduje się w sprawozdaniu finansowym w Nocie 58. Na rzecz emitenta nie były świadczone przez firmę audytorską badającą jego sprawozdanie finansowe usługi zabronione, ani inne dozwolone usługi niebędące badaniem. Komitet Audytu na bieżąco kontroluje czy usługi niebędące badaniem świadczone przez firmę audytorską uprawnioną do przeprowadzania badania sprawozdań finansowych Spółki, podmioty powiązane z tą firmą oraz przez członka sieci firmy audytorskiej, nie są usługami zabronionymi, a w odniesieniu do innych usług dozwolonych dokonywanie oceny niezależności tej firmy audytorskiej oraz wyrażanie zgody na świadczenie tych usług.

5.11. Opis polityki różnorodności

Głównym celem stosowanej przez Spółkę polityki różnorodności w odniesieniu do jej władz (tj. organów administrujących, zarządzających i nadzorujących) jest zapewnienie wszystkim równych szans w dostępie do najwyższych stanowisk oraz przełamywanie stereotypów. Z wyjątkiem wymogów wynikających z przepisów powszechnie obowiązującego prawa, AC S.A. nie stosuje w tym zakresie żadnych ograniczeń. Rzeczywisty potencjał osób zajmujących kluczowe stanowiska w Spółce oparty jest przede wszystkim na ich wiedzy i kwalifikacjach, profesjonalizmie oraz bogatym doświadczeniu zawodowym.

Osoby piastujące stanowiska we władzach Spółki są zróżnicowani m.in. pod względem płci, kierunku wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego. Osoby podejmujące decyzję w sprawie wyboru Członków Zarządu AC S.A. są świadome znaczenia różnorodności w doborze osób zasiadających we władzach Spółki, dlatego też konsekwentnie dążą do jej zapewnienia. Decyzje personalne ukierunkowane są na osiągnięcie celu, jakim jest wzbogacenie wartości przedsiębiorstwa różnorodnością punktów widzenia, życiowych osiągnięć i aspiracji. Spółka jest otwarta na wszelkie różnice poglądów i stylów zarządzania.

Nadrzędnym celem Spółki na tym polu jest stworzenie kultury organizacyjnej gwarantującej wzajemne poszanowanie i wspieranie się wszystkich członków organów w codziennych obowiązkach oraz zapewnienie

między nimi niczym nieskrępowanego dialogu. Spółka jest w pełni świadoma, że zróżnicowany zespół stanowi jeden z istotniejszych czynników mających wpływ na przyszłość jej działań i prowadzi do poprawy funkcjonowania przedsiębiorstwa.

W danym okresie sprawozdawczym i do dnia raportu miały miejsce zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki opisane powyżej. W skład Zarządu Spółki wchodzi jedna kobieta i dwóch mężczyzn. W skład Rady Nadzorczej wchodzi jedna kobieta i czterech mężczyzn.

6. OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH ZA 2019 R.

6.1. Wprowadzenie

Spółka AC prezentuje oświadczenie na temat informacji niefinansowych za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019 roku, zgodnie z art. 49b Ustawy o Rachunkowości oraz wytycznymi uwzględnionymi w Standardzie Informacji Niefinansowej (SIN), którego opracowanie było koordynowane przez Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych oraz Fundację Standardów Raportowania.

W dalszej części raportu Spółka przedstawia istotne zagadnienia niefinansowe oraz zidentyfikowane istotne ryzyka niefinansowe w zakresie, w jakim są one niezbędne dla oceny rozwoju, wyników i sytuacji Grupy oraz wpływu jej działalności na zagadnienia społeczne, pracownicze, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałaniu korupcji. Spółka opiera się na obszarach i wskaźnikach adekwatnych dla przemysłu.

6.2. Obszar zarządczy (G)

6.2.1. Opis modelu biznesowego i strategicznych kierunków rozwoju [G1]

Spółka działa w branży motoryzacyjnej, głównie projektuje i produkuje wysoce zaawansowane, o wysokiej jakości użytkowej kompletne systemy konwersji aut benzynowych i diesla na gaz LPG, CNG i LNG, z zastosowaniem produkowanych we własnym zakresie najważniejszych elementów tego systemu do samochodów osobowych, średnich i dużych ciężarowych. AC jest również producentem elektroniki i wiązek elektrycznych na rynek motoryzacyjny, w tym zestawów do haków holowniczych i AGD. Zgodnie z podziałem sektorowym stosowanym przez GPW, Spółka jest zaliczana do sektora motoryzacja - części samochodowe. Szczegóły dotyczące modelu biznesowego i strategicznych kierunków rozwoju są opisane w punkcie 1.2.1-2.4 oraz 3.3 niniejszego Sprawozdania Zarządu.

Główny cel Spółki, jakim jest zaspokajanie potrzeb i oczekiwań klientów, AC S.A. realizuje poprzez dostarczanie bezpiecznych i przyjaznych dla środowiska, o wysokiej jakości, wytwarzanych z myślą o wyzwaniach globalnej zmiany klimatu wyrobów w warunkach zapewniających bezpieczeństwo prac.

Wizja Spółki

Czołowy dostawca kompletnych systemów zasilania alternatywnymi źródłami energii na globalnym rynku.

Misja Spółki

Ciągły rozwój technologii i potencjału ludzkiego, by sprostać oczekiwaniom klienta i globalnego rynku w obszarze systemów wykorzystujących alternatywne źródła energii.

6.2.2. Ład zarządczy [G2]

Struktura grupy kapitałowej AC została opisana w punkcie 2.6 niniejszego Sprawozdania Zarządu.

Jako że jednostki podporządkowane ze względu na nieistotność nie są objęte konsolidacją, wszystkie wskaźniki w raporcie niefinansowym zostały obliczone z uwzględnieniem danych pochodzących jedynie ze spółki AC.

W Spółce od 2003 r. funkcjonuje certyfikowany System Zarządzania Jakością w oparciu o normę ISO 9001. Celem sprostania oczekiwaniom rynku w 2017 r. podjęto decyzję o wdrożeniu i certyfikowaniu Systemu Zarządzania Środowiskowego zgodnego z ISO 14001. W 2018 r. Spółka uzyskała certyfikat zgodności z ISO14001. W ramach wdrożonego Zintegrowanego Systemu Zarządzania AC S.A. posiada niezbędną dokumentację operacyjną, której elementem jest Księga Zintegrowanego Systemu Zarządzania. Dokument stanowi opis systemu zarządzania, zawiera politykę firmy, kontekst organizacji, ryzyka biznesowe, listę kluczowych interesariuszy.

Kwestie środowiskowe reguluje procedura „Zarządzanie środowiskowe” oraz „Rejestr aspektów środowiskowych”. Spółka nie posiada wyodrębnionej polityki zarządzania aspektami społecznymi, chociaż częściowo jest to opisane w innych regulacjach wewnętrznych Spółki. AC przestrzega obowiązujących przepisów prawa i regulacji w obszarze społecznym i środowiskowym oraz stosuje się do dobrych praktyk.

W spółce AC S.A. funkcjonują następujące certyfikowane systemy zarządzania:

PN-EN ISO 9001:2015 – system zarządzania jakością, certyfikat uzyskany 26.05.2018 z terminem ważności 25-05-2021;

PN-EN ISO 14001:2015 - system zarządzania środowiskowego, certyfikat uzyskany 26.05.2018 z terminem ważności 25.05.2021;

Zakres certyfikacji: Projektowanie, produkcja i sprzedaż instalacji gazowych do pojazdów, wiązek elektrycznych, elektroniki samochodowej i przemysłowej, mechaniki, elementów z tworzyw sztucznych i metalu.

Ponadto Spółka uzyskała w dniu 1 marca 2017 r. świadectwo zgodności z ISO/TS 16949 – Systemy zarządzania jakością określający szczegółowe wymagania w zakresie stosowania ISO 9001:2008 w produkcji seryjnej oraz produkcji części zamiennych w przemyśle motoryzacyjnym.

Zakres certyfikacji: Produkcja wiązek elektrycznych i elektroniki samochodowej.

Spółka utrzymuje skuteczne systemy kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem oraz nadzoru zgodności działalności z prawem (compliance), a także skuteczną funkcję audytu wewnętrznego, jednakże z uwagi na wielkość Spółki oraz rodzaj i skalę prowadzonej przez nią działalności, nie wyodrębniła w swojej strukturze odrębnych jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację tych zadań.

Czynności kontrolne w Spółce podejmowane są na bieżąco przez wszystkich pracowników w obszarze powierzonych im obowiązków i odpowiedzialności, w tym zdefiniowanych w regulacjach wewnętrznych. Kontrola funkcjonalna jest realizowana przez osoby na stanowiskach kierowniczych w ramach sprawowania nadzoru. Dodatkowo Dział Kontrolingu Spółki realizuje zadania z zakresu audytu wewnętrznego poprzez kontrolę procesów zachodzących w Spółce. Jednym z elementów systemu kontroli wewnętrznej w AC S.A. są audyty wewnętrzne Zintegrowanego Systemu Zarządzania, w tym aspektów środowiskowych, oceniające zgodność funkcjonowania zidentyfikowanych procesów z wymaganiami zawartymi w odpowiednich normach.

6.2.3. Zarządzanie ryzykiem społecznym i środowiskowym [G3]

Spółka monitoruje w trybie ciągłym wszelkie ryzyka w otoczeniu zewnętrznym i wewnętrznym, które mogą wpłynąć na spółkę oraz na realizację strategii rozwoju. Dotyczy to w szczególności ryzyk finansowych, regulacyjnych oraz rynkowych.

Po raz pierwszy zostały one kompleksowo przedstawione zewnętrznym interesariuszom w prospekcie emisyjnym spółki, którego publikacja towarzyszyła debiutowi na GPW oraz są one podsumowywane w raportach okresowych. Szczegółowy opis zidentyfikowanych ryzyk oraz sposobów zarządzania nimi zawiera punkt 4 niniejszego Sprawozdania Zarządu.

W celu lepszego zarządzania ryzykami niefinansowymi Spółka na początku 2019 r. wdrożyła Kodeks Etyki AC S.A. oraz Kodeks Etyki Dostawcy AC S.A. W wyniku przeprowadzonej analizy zidentyfikowano dodatkowo poniższe istotne ryzyka z obszarów niefinansowych i sposoby zarządzania nimi.

- ryzyko utraty pracowników – ograniczenie ryzyka poprzez odpowiednie zarządzanie polityką personalną, systemem benefitów pozapłacowych, regularne monitorowanie satysfakcji z pracy i identyfikowanie obszarów doskonalenia, inwestowanie w rozwój kompetencji pracowników;
- ryzyko związane z brakiem i/lub utratą kluczowych kompetencji - ze względu na istniejące naturalne odejścia pracowników pojawia się możliwe ryzyko odpływu wiedzy i umiejętności, stanowiących o wyjątkowości firmy AC S.A., przy jednoczesnym dostarczeniu kluczowych kompetencji konkurentom, a w efekcie erozja przewagi konkurencyjnej. Możliwy jest również brak wystarczających kompetencji przy niewłaściwym doborze kandydatów w procesie rekrutacji, jak również braku kandydatów z konkretnie wyspecjalizowaną wiedzą – w przypadku specjalistycznej wiedzy niezbędna jest wielostopniowa rekrutacja i inwestycja w kształcenie na koszt firmy, zarówno dla dotychczasowych, jak i nowych pracowników oraz stosowanie umów lojalnościowych i uruchamianie wewnętrznej biblioteki wiedzy;
- ryzyko kosztów społecznych – Spółka dąży do minimalizowania absencji chorobowych oraz ograniczania czynników środowiska pracy, które mogą mieć wpływ na choroby pracowników. Spółka organizuje dla pracowników prywatną opiekę medyczną, różnego rodzaju akcje i badania profilaktyczne oraz podejmuje innego rodzaju działania, tj.: badania lekarskie, badania środowiska pracy, właściwą organizację pracy, wyposażanie pracowników w ubrania, obuwie i środki ochrony indywidualnej oraz zbiorowej, aktualizacja oceny ryzyka zawodowego, szkolenia i instruktaże.

- ryzyko wycieku, utraty lub nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych – wewnętrzna procedura postępowania zabezpiecza przed tym ryzykiem, zabezpieczenie poprzez hasła i prawa dostępu;
- nieprzestrzeganie zasad BHP, wzrost ilości i ciężkości wypadków w pracy – ryzyko to jest minimalizowane poprzez procedurę zarządzania bezpieczeństwem pracy, zapewnienie właściwych warunków pracy i organizacji pracy, stały monitoring sytuacji BHP w zakładzie, szkolenia i działania prewencyjne, instruktaż stanowiskowy, ocenę ryzyka zawodowego. Skuteczność mechanizmów w odniesieniu do bezpieczeństwa i higieny pracy jest weryfikowana poprzez cykliczne audyty wewnętrzne;
- ryzyko związane z wykorzystaniem w produkcji surowców niebezpiecznych – zabezpieczają przed tym regulacje prawne i wewnętrzne, w tym ujęte w Karcie Procesu Zakupów, dokonywanie zakupów od sprawdzonych, profesjonalnych i zaufanych dostawców;
- nieprzestrzeganie zasad równych szans i równego traktowania wszystkich pracowników – przed tym ryzykiem zabezpieczają odpowiednie regulacje prawne i wewnętrzne z zakresu polityki personalnej, a od 2019 r. wdrożony Kodeks Etyki AC S.A.;
- ryzyko działań korupcyjnych - Zarząd czuwa by w Spółce nie dochodziło do konfliktu interesów oraz korupcji jak również aby działalność była zgodna z prawem. Zarządza się tym ryzykiem poprzez nadzór przełożonych, a także poprzez procedury według których realizowane są zakupy. Procedury te stanowią część systemów zarządzania jakością i gwarantują transparentny proces wyboru dostawców towarów i usług;
- ryzyko negatywnego wpływu na środowisko, w tym zanieczyszczenie powietrza w wyniku wzrostu emisji gazów i pyłów do atmosfery w wyniku procesów produkcyjnych i wytwarzania odpadów niebezpiecznych w wyniku procesów produkcyjnych - Spółka uiszcza niezbędne opłaty za korzystanie ze środowiska, jak też dokonuje stosownych pomiarów i składa wymagane prawem sprawozdania związane z obszarem ochrony środowiska. AC S.A. prowadzi działalność gospodarczą w oparciu o wymagane prawem pozwolenia i decyzje, m.in. w zakresie wodnoprawnym, wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz wytwarzania odpadów. Spółka uwzględnia przesłanki środowiskowe na etapie planowania procesów produkcyjnych i ich optymalizacji. Aspekty Środowiskowe są monitorowane zgodnie z Procedurami obowiązującymi w Spółce w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

6.2.4. Zarządzanie etyką [G4]

Kodeks Etyki AC S.A. oraz Kodeks Etyki Dostawców AC S.A. - jako uporządkowanie obowiązujących co do istoty wcześniej zbioru zasad etycznych - zostały wdrożone na początku 2019 r., jednakże już uprzednio Spółka dbała poprzez tworzenie standardów oraz zarządzanie kulturą organizacyjną, by pracownicy i współpracownicy Spółki prowadzili działalność w sposób uczciwy, we wzajemnym poszanowaniu, zgodnie z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz najwyższymi standardami etycznymi. AC wykonuje działalność gospodarczą zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji, poszanowania dobrych obyczajów oraz słusznym interesów innych przedsiębiorców i konsumentów, a także poszanowania oraz ochrony praw i wolności człowieka.

Za fundamentalne wartości Spółka uznaje wzajemny szacunek, uczciwość, innowacyjność, profesjonalizm, zaangażowanie, jakość, odpowiedzialność.

Spółka zapewnia pracownikom podczas wewnętrznych szkoleń właściwą edukację w zakresie zasad etycznych, a w szczególności w materii przeciwdziałania dyskryminacji, mobbingowi, a także promowania różnorodności.

Spółka wprowadziła w 2019 r. Procedurę anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w AC S.A. procedur i standardów etycznych (tzw. whistleblowing), która szczegółowo określa zasady postępowania w przypadku zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń prawa, procedur i standardów etycznych obowiązujących w AC S.A. i zawiera w szczególności wskazanie osób odpowiedzialnych za odbieranie zgłoszeń, sposób dokonywania i odbierania zgłoszeń, sposób ochrony pracownika dokonującego zgłoszenia, zapewniający co najmniej ochronę przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania, sposób ochrony danych osobowych informującego oraz osoby, której zarzuca się dokonanie naruszenia zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych, zasady zachowania poufności w przypadku ujawnienia tożsamości naruszającego oraz osoby, której zarzuca się dokonanie naruszenia lub gdy ich tożsamość jest możliwa do ustalenia, rodzaj i charakter działań następczych podejmowanych po odebraniu zgłoszenia, termin usunięcia przez Spółkę danych osobowych zawartych w zgłoszeniach. Zgodnie z ww.

procedurą każdy informujący tj. pracownik, klient, kontrahent lub inny interesariusz Spółki, który jest świadkiem lub ma uzasadnione podejrzenia dotyczące zachowań, które naruszają zasady etyki przez pracowników lub osoby niezatrudnione w Spółce, ale związane relacjami biznesowymi, ma możliwość zgłoszenia tego faktu Spółce. Informujący mogą dokonać zgłoszenia bezpośrednio każdemu z Członków Zarządu lub w przypadku gdy zgłoszenie dotyczy Członka Zarządu Radzie Nadzorczej. Informujący są zachęceni do ujawniania tożsamości przy zgłaszaniu naruszeń, jednakże w każdym wypadku mogą zachować anonimowość. Każdy informujący, który chciałby zachować pełną anonimowość, może skorzystać ze specjalnego, niezależnego i odrębnego kanału alternatywnego dokonywania zgłoszenia, który stanowi podstrona internetowa zawierająca formularz zgłoszeniowy. Nierespektowanie obowiązujących w Spółce standardów etycznych skutkuje możliwością zastosowania odpowiednio dopasowanej kary dyscyplinarnej wobec pracownika Spółki.

AC S.A. na początku 2019 r. wprowadziła Kodeks Etyki Dostawców AC S.A., który reguluje politykę w zakresie zarządzania etyką w łańcuchu dostaw. Spółka w raportowanym okresie uzyskała od swoich dostawców 80 Deklaracji zgodności z Kodeksem Postępowania Dostawcy AC S.A. Spółka w raportowanym okresie nie realizowała audytów etycznych u dostawców, a jej odbiorcy nie zgłosili żądania przeprowadzenia audytu etycznego.

W Spółce nie zgłoszono skarg potencjalnych naruszeń etycznych, pochodzących z wewnątrz jak też z zewnątrz organizacji.

Spółka wypracowała i wprowadziła w 2019 r. wzory klauzul umownych dotyczących etyki, przeciwdziałania korupcji, konfliktowi interesów, praw człowieka, BHP i ochrony środowiska do stosowania w szczególności we wzorach umów przekazywanych m.in. dostawcom i odbiorcom towarów i usług oraz dotyczących sponsoringu.

Kluczowym ryzykiem zidentyfikowanym przez Spółkę w obszarze etycznym jest ryzyko osobowe, związane z niedostatecznym poziomem wiedzy pracowników w zakresie należytych zachowań etycznych. Brak wiedzy w powyższej materii może wynikać ze stosowania nieodpowiednich form propagowania postaw etycznych, czy też uchybień organizacyjnych w zarządzaniu procesami promocji i egzekwowania standardów etycznych. Niedostateczna świadomość etyczna na poziomie pracowniczym skutkować może utratą wizerunku firmy w związku z naruszeniem lub bezpodstawnym oskarżeniem o naruszenie zasad etycznych organizacji, co może mieć bezpośrednie przełożenie na relacje biznesowe Spółki i jej sytuację ekonomiczną.

Spółka przygotowała w 2019 r. zasady zapoznania dotychczasowych i nowych pracowników z obowiązującym Kodeksem Etyki. Spółka w 2019 r. przeprowadziła program edukacyjny dla pracowników pod nazwą „ETCHICMONDAY AC”, w ramach działania za pomocą wewnętrznego systemu intranet, w każdy poniedziałek przypominała i zapoznawała pracowników w szerszym zakresie z postanowieniami Kodeksu Etyki AC S.A., tak by wartości etyczne prezentowane w postanowieniach polityki zostały w pełni inkorporowane.

6.3. Obszar środowiskowy (E)

Montaż nowoczesnych instalacji gazowych firmy AC S.A. w samochodach poprzez zastosowanie paliwa alternatywnego, przyczynia się do ograniczenia szkodliwej emisji gazów i pyłów do atmosfery, a co za tym idzie do poprawy warunków otaczającego nas środowiska naturalnego.

Podstawowym celem działalności środowiskowej firmy jest zarządzanie aspektami środowiskowymi, aby eliminować lub ograniczać negatywny wpływ na środowisko naturalne.

AC S.A. posiada Politykę Zintegrowanego Systemu Zarządzania, w której określone są działania, zgodne z normą ISO 14001, takie jak:

- ciągłe doskonalenie efektów działalności środowiskowej oraz zapobieganie zanieczyszczeniom środowiska,
- integrowanie systemu zarządzania z procesami biznesowymi firmy oraz planowanie działań w oparciu o analizę ryzyk i szans,
- minimalizowanie wpływów na środowisko poprzez racjonalną gospodarkę surowcami, doskonalenie gospodarki odpadowej oraz odpowiedzialną gospodarkę wodno-ściekową,
- wyznaczanie i realizację wymiernych celów jakościowych i środowiskowych.

Działalność firmy nie ma istotnego wpływu na jakość powietrza, wody, gleby, nie powoduje emisji hałasu i pól elektromagnetycznych. AC S.A. prowadzi działalność gospodarczą w oparciu o wymagane prawem pozwolenia i decyzje, m.in. w zakresie wodnoprawnym, wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz wytwarzania

odpadów. Firma AC S.A. ponosi opłaty za korzystanie ze środowiska, a także współpracuje z organizacją odzysku. W 2019 roku nie odnotowano przekroczeń w obszarach określonych pozwoleniami oraz nie spowodowano bezpośredniej uciążliwości dla lokalnej społeczności.

Firma prowadzi działania, zmierzające do optymalizacji i minimalizacji oddziaływania na środowisko. Działania związane z obszarem ochrony środowiska opisane są w procedurze „Zarządzanie Środowiskowe”. W tym celu dokonuje identyfikacji aspektów środowiskowych, które umieszczone są w arkuszu „RAS- Rejestr aspektów środowiskowych”. Dodatkowo firma posiada „PMP- Plan monitorowania i pomiarów OŚ”.

Maszyny i urządzenia ulegają stałej modernizacji. Kluczowym kryterium wyboru nowych urządzeń i maszyn jest ich energooszczędność i innowacyjność.

Wyznaczone cele środowiskowe na rok 2019:

- ograniczenie zużycia energii elektrycznej w zakresie oświetlenia przez wymianę świetlówek na oświetlenie led,
- opracowanie zasad, programu monitoringu oraz monitorowania wyników działań dotyczących oszczędności zużycia papieru,
- wprowadzenie zasady segregacji odpadów komunalnych we wszystkich komórkach organizacyjnych Spółki.

6.3.1. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: surowce i minerały [E1]

AC S.A. dba o racjonalne wykorzystywanie surowców i materiałów niezbędnych do prawidłowego przebiegu procesu produkcyjnego oraz wytworzenia wyrobu gotowego. Działania te realizowane są na wszystkich etapach, zaczynając od projektowania produktu do utylizacji odpadów produkcyjnych.

Firma zwraca uwagę na to, aby kupowane surowce i materiały miały sprawdzone pochodzenie, jakość i zgodność z wymaganiami prawnymi i środowiskowymi. W tym celu stosowane są procedury i instrukcje dotyczące *Zakupów i zaopatrzenia, Zatwierdzania i oceny dostawców, Zakupu dóbr i usług, Zatwierdzania podwykonawców usług zlecanych na zewnątrz.*

Efektywne korzystanie z surowców i materiałów oraz racjonalna gospodarka odpadami to jedno z celów polityki środowiskowej Spółki. Racjonalne korzystanie rozpoczyna się już na etapie doboru materiałów i ich zakupu. Realizujemy swoje projekty z użyciem wysokiej jakości materiałów i surowców, tak by ograniczyć do minimum ryzyko wystąpienia wad (poziomu reklamacji i związanych z tym kosztów). Materiały i surowce pozyskiwane są z legalnych źródeł, w oparciu o ocenę dostawców i oferowanych produktów. Kryterium wyboru stanowią między innymi posiadane certyfikaty jakości.

Transport, przechowywanie, pakowanie i dostarczanie materiałów oraz surowców, wykonywane jest w sposób zapobiegający ich uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie właściwości. Racjonalne korzystanie z surowców i materiałów realizowane jest przy pomocy następujących procedur Systemu Zarządzania: Proces zakupów oraz Zakup dóbr i usług pośrednich. Procedura wskazuje podmioty odpowiedzialne za wybór dostawcy, jego ocenę, kryteria w oparciu o które jest ona dokonywana, opracowanie zapotrzebowania materiałowego i sam proces realizacji zamówień. Zgodnie z tą procedurą, na podstawie dotychczasowej współpracy, audytów, oceny próbek dokonywana jest kwalifikacja dostawcy. Na podstawie pozyskanych informacji następuje wybór dostawcy. Rezygnacja z towarów dostawcy następuje między innymi w przypadku niespełnienia przez dostawcę wymagań w zakresie specyfikacji zamawianych towarów, czy kwestii jakościowych (braku dokumentów potwierdzających jakość dostarczanego towaru - atestów, świadectw jakości, deklaracji zgodności, protokołów badań, spełnienia wymagań BHP i ochrony środowiska).

Ponadto regularnie monitorujemy procesy dotyczące zużycia materiałów. W razie konieczności podejmujemy działania korygujące i naprawcze.

Zużycie materiałów według rodzaju podaje tabela w pkt. 2.2 niniejszego Sprawozdania Zarządu. Największe zapotrzebowanie na materiały produkcyjne:

Wyszczególnienie	Ilość 2018 r.	Ilość 2019 r.	JM
Elementy elektroniczne (procesory, układy scalone, diody, kondensatory, tranzystory, rezystory, warystory, termistory, kwarcy, przekaźniki)	250	390	mln szt.
Płytki PCB	2,6	1,9	mln szt.

Przewody/kable	62 666	48 065	km
PCV – polichlorek winylu	164 077	145 205	kg
PA - poliamid	95 531	89 030	kg
Pręty mosiężne	82 891	45 915	kg
Pręty stalowe nierdzewne	60 220	55 050	kg
Pręty aluminiowe	23 007	20 005	kg
PBT - politereftalan butylenu	15 100	19 059	kg
Pręty stalowe	14 223	11 201	kg
Stal	12 902	9 987	kg
ABS (kopolimer: akrylo - butylo - styren)	10 200	7 689	kg
PPS - polisiaczek fenylenu	8 675	10 463	kg
Taśmy mosiężne	6 336	0	kg
Kauczuk (płyta gumowa)	6 449	8 839	kg
Lakier	1 280	631	l
Miedź	4 948	3 986	kg
PC - poliwęglan	2 000	1 800	kg
PE - polietylen	2 500	2 343	kg
POM - policetal	1 750	1 208	kg
PP - polipropylen	2 350	1 510	kg
Spoiwo, Cyna	2 510	2 199	kg
Topnik	1 600	1 300	l

6.3.2. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: paliwa i energia [E2]

Energia elektryczna wykorzystywana jest głównie do zasilania pracy maszyn i urządzeń oraz do oświetlenia hal produkcyjnych i pomieszczeń biurowych. W zakładzie sukcesywnie dokonuje się wymiany oświetlenia na bardziej energooszczędne – lampy LED. Samochody służbowe posiadają zamontowaną instalację gazową.

Spółka podjęła następujące działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii elektrycznej:

- dokonano wymiany oświetlenia na ledowe, co przyczyniło się do zmniejszenia zużycia mocy około 50kW.

W AC S.A. linie produkcyjne są modernizowane poprzez stopniowe wdrażanie automatyzacji. Tego typu rozwiązanie ułatwia pracę operatorom lecz jest bardziej energochłonne w stosunku do pracy manualnej. Przy wyborze nowych maszyn kierujemy się parametrami technicznymi i energooszczędnością. Dotyczy to np. wtryskarek tworzyw sztucznych, które zużywają bardzo dużo energii elektrycznej.

AC prowadzi działalność produkcyjną, a różnorodność produkowanych wyrobów jest bardzo duża. Z tego powodu nie ma możliwości przedstawienia wskaźników dotyczących zużycia energii na jednostkę produktu, podjęto decyzję o podaniu wskaźnika zużycia energii w odniesieniu do przychodów Spółki.

Zużycie energii i paliw:

Obszar monitorowania	J.m.	2018	Zużycie/mln zł przychodu	2019	Zużycie/mln zł przychodu
Zużycie energii elektrycznej	kWh	3 049 775	12 847	3 271 058	14 688
Zużycie energii cieplnej	GJ	6 090	26	4 591,31	21
Zużycie oleju opałowego	L / dm	21 193	89	19 999	90

Zużycie paliw w samochodach służbowych – flota ok. 50 samochodów:

Rodzaj paliwa	Zużycie 2018 [l]	Zużycie/mln zł przychodu	Zużycie 2019 [l]	Zużycie/mln zł przychodu
PB	48 465	204	54 368	244
Gaz LPG	77 152	325	76 703	344
Olej napędowy	12 520	53	8 780	39
Gaz CNG	6 676 m ³	28	6 918 m ³	31

6.3.3. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: woda [E3]

Charakter prowadzonej przez Spółkę działalności nie wiąże się z istotnym zapotrzebowaniem na wodę. Woda pobierana jest z wodociągu miejskiego eksploatowanego przez Wodociągi Białostockie sp. z o.o. w Białymstoku i zużywana na potrzeby socjalno-bytowe pracowników, czyszczenie powierzchni zakładów. Na potrzeby technologiczne (chłodziwo) wykorzystywana jest woda demineralizowana kupowana z zewnątrz, która krąży w obiegu zamkniętym.

6.3.4. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: bioróżnorodność [E4]

Główny zakład Spółki przy ul. 42 Pułku Piechoty 50 zlokalizowany jest w północno – wschodniej części miasta Białystok, w jego granicach administracyjnych, u zbiegu ulic 42 Pułku Piechoty i Dolistowskiej. Są to tereny przemysłowo-magazynowe. W kierunku południowym, bezpośrednio za skrajem terenów zakładowych przepływa niewielki, naturalny ciek wodny rzeka Dolistówka. W kierunku południowo-zachodnim w odległości ok. 480 m i w kierunku północno-wschodnim w odległości ok. 390 m od granic występują tereny ogrodów działkowych. W strefie potencjalnego oddziaływania zakładów AC S.A. nie występują obszary ochrony uzdrowskiej, czyli tereny dla których istnieją zaostrzone wartości dopuszczalne, dla których obiekt ten mógłby stanowić potencjalne zagrożenie. Obiekty AC S.A. pozostają poza zasięgiem oddziaływania emisyjnego dla obszarów chronionych.

6.3.5. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: emisje do atmosfery [E5]

Głównymi źródłami emisji substancji do powietrza atmosferycznego są procesy technologiczne związane z obróbką i precyzyjnym montażem detali elektronicznych, elementami z tworzyw sztucznych oraz użytkowania floty samochodowej, testowania wyrobów związanych z samochodowymi instalacjami gazowymi. Ilość gazów i pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza określono w decyzji Prezydenta Miasta Białegostoku.

Masa najistotniejszych substancji emitowanych do atmosfery:

CO2 wg źródła	Roczna emisja [Mg] 2018 r.	Roczna emisja [Mg] 2019 r.
Energia elektryczna, ciepła, olej opałowy	2 570	2 919
Paliwa (Pb, LPG, CNG, olej napędowy)	297	339

Substancja emitowana do powietrza na podstawie pozwolenia DOŚ-I.6225.3.2018 z dn. 29.06.2018 r.:

Substancja emitowana do powietrza	Roczna emisja [kg] 2018 r.	Roczna emisja [kg] 2019 r.
aceton	300,1	418,0
epichlorohydryna (1-chloro-2,3-epoksypropan)	27,2	21,035
mezytylen (1,3,5-trimetylobenzen)	89,4	86,5
toluen	450,5	627,0

Emisja do powietrza pozostałych substancji powstających w procesach technologicznych jest poniżej progu wymaganego pozwoleniem.

6.3.6. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: odpady i ścieki [E6]

W związku z eksploatacją dwóch instalacji przy ul. 42 Pułku Piechoty 50 oraz ul. Handlowej 6F uzyskano odpowiednie pozwolenie na wytwarzanie odpadów – decyzja nr DOŚ-I.6221.3.2019 zmieniająca decyzje nr DOŚ-I.6221.2.2018.

Firma prowadzi działalność w zakresie odpadów w oparciu o instrukcję „*Postępowanie z odpadami*”. Odpady przekazywane są firmom posiadającym stosowne pozwolenia, wpisy do bazy danych o odpadach. Preferowani są odbiorcy odpadów, którzy prowadzą procesy odzysku i recyklingu odpadów. Odpady niebezpieczne przekazywane są do utylizacji. Odpady komunalne zbierane są w sposób selektywny i przekazywane firmie wyznaczonej przez Urząd Miejski.

Wydział Tworzyw Sztucznych stosuje proces ponownego wykorzystania odpadów tworzyw sztucznych w jednym ciągu technologicznym w celu ograniczenia emisji odpadów.

Całkowita masa odpadów w podziale na niebezpieczne i inne niż niebezpieczne, z wyszczególnieniem istotnych kategorii:

Aspekt	Wynik 2017	Wynik 2018	Wynik 2019
Odpady niebezpieczne	9,07 Mg	7,412 Mg	14,146 Mg
Odpady inne niż niebezpieczne	141,3 Mg	118,504 Mg	208,258 Mg

W wyniku działalności Spółki powstają następujące rodzaje ścieków:

- socjalno-bytowe
- deszczowe
- przemysłowe

Przyjmuje się, iż ilość ścieków socjalno-bytowych i przemysłowych wprowadzanych do kanalizacji, stanowi 100% poboru wody.

Firma posiada zgodę Wodociągów Białostockich na wprowadzanie ścieków do kanalizacji wraz z zaleceniami przeprowadzania cyklicznych badań i monitorowania dopuszczalnego poziomu wymienionych substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. AC S.A. posiada pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie do sieci kanalizacyjnej ścieków przemysłowych odpowiednio odnośnie lokalizacji 42 Pułku Piechoty 50 - decyzja nr BI.ZUZ.2.421.2018.AP z dnia 25.05.2019 r. oraz Handlowa 6F – decyzja nr BI.ZUZ.2.421.409.2018.AT z dnia 22.02.2019 r. Ścieki opadowe z terenu utwardzonego Zakładu są odprowadzane do rzeki Dolistówki poprzez istniejący separator, zgodnie ze stosowną decyzją. AC S.A. posiada pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do rzeki Dolistówki, którą stanowi decyzja nr BI.ZUZ.421.2.434.2018.AP z dnia 04.03.2019 r. Dokonywana jest opłata za usługi wodne na rachunek Państwowego Gospodarstwa Wodnego - Wody Polskie.

6.3.7. Pozostałe aspekty bezpośredniego i pośredniego oddziaływania na środowisko [E7]

Nie stwierdzono innych istotnych, a niewymienionych wcześniej aspektów negatywnego oddziaływania na środowisko. W celu uniknięcia awarii środowiskowych, takich jak pożar stosuje się instrukcję - *Prowadzenie Prac Pożarowo Niebezpiecznych*, nieodpowiedniego użycia substancji chemicznych i ich utylizacji – *Instrukcja Postępowania z Substancjami Chemicznymi*.

Firma nie odnotowała dotąd awarii środowiskowych oraz zdarzeń mających wpływ na zanieczyszczenie środowiska.

W raportowanym okresie nie toczyły się jakiegokolwiek postępowania administracyjne związane z naruszeniem przepisów ochrony środowiska.

We wszystkich wzorach umów przekazywanych dostawcom znajdują się zapisy dotyczące poszanowania środowiska naturalnego.

6.3.8. Rozszerzona odpowiedzialność środowiskowa: produkty i usługi [E8]

Główne produkty Spółki – systemy autogaz w okresie eksploatacji wywierają pozytywny wpływ na środowisko naturalne. Można im wręcz przypisać status produktów przyjaznych środowisku, z uwagi na ograniczenie emisji zanieczyszczeń związanych ze spalaniem paliw. Produkty AC S.A. po wycofaniu z eksploatacji stanowią integralną część wyposażenia pojazdu i podlegają recyklingowi w stacjach demontażu.

Przeprowadzone analizy spalania pokazują iż jazda na LPG prowadzi do niższego zanieczyszczenia powietrza. Według Polskiej Organizacji Gazu Płynnego (Raport roczny 2017) LPG zmniejsza o 10 - 12% emisji CO₂ w porównaniu do benzyny. Spalanie LPG redukuje emisję tlenków azotu o 96% w porównaniu do diesla oraz o 68% w porównaniu do benzyny. Właściwości LPG można zatem określić jako proekologiczne oraz prowadzące do poprawy jakości powietrza. Spalanie gazu płynnego nie emituje cząstek PM 10 i PM 2,5. Zespół Doradczy ONZ ds. Zmian Klimatu (IPCC) klasyfikuje LPG jako gaz nie powodujący efektu cieplarnianego.

CNG jest paliwem ekologicznym. Charakteryzuje się niską zawartością węgla, prostą budową paliwa - cząsteczki metanu (CH₄), przez co emisja zanieczyszczeń związanych z jego spalaniem w tym emisja cząstek stałych, które mają zasadniczy wpływ na powstawanie smogu, a tym samym na zdrowie mieszkańców aglomeracji, ograniczona została do minimum. Stąd CNG jest popularnym rozwiązaniem w wielu europejskich miastach i regionach o dużym zanieczyszczeniu powietrza. Pojazdy komunikacji miejskiej zasilane CNG stanowią idealny miks ekologiczny w połączeniu z pojazdami elektrycznymi.

Jazda na CNG powoduje niższą emisję hałasu niż paliwa konwencjonalne. Np. w Brukseli śmieciarki zasilane CNG mają zgodę na pracę w nocy - za względu na niską emisję hałasu i smogotwórczych spalin. Oprócz znacznej redukcji pyłów (cząstek stałych) oraz NO_x, nie ma emisji SO_x w całym zakresie pracy. Nie ma także potrzeby oczyszczania czy wypalania filtra sadzy – tak jak ma to miejsce w silnikach diesla. Spalanie w silniku gazu ziemnego skutkuje redukcją emisji CO₂ o 25%, węglowodorów o prawie 90%, tlenków azotu o 50%, przy wyeliminowaniu dymienia, czyli emisji cząstek stałych i emisji SO₂.¹

6.4. Obszar społeczny i pracowniczy (S)

6.4.1. Korzystanie z pomocy publicznej i zlecenia publiczne [S1]

W 2019 roku firma AC S.A. korzystała z pomocy publicznej w zakresie:

Rozwoju i edukacji: pomoc de minimis w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego w kwocie blisko 60 tys. zł. Dzięki dofinansowaniom udało się wzmocnić kompetencje pracowników w obszarze Logistyki, Księgowości, Narzędziowni, Obróbki Skrawaniem, Elektroniki oraz Utrzymania Ruchu Maszyn, Warsztatu Samochodowego i Zespołu Konstrukcyjnego Wiązek. Nabyte kompetencje pozwoliły pracownikom zaktualizować wiedzę o przepisach, działać bardziej innowacyjnie oraz podwyższać swoje kwalifikacje jeśli chodzi o umiejętności techniczne.

Organizacji praktyk i staży: pomoc publiczna w ramach projektów unijnych w kwocie 8 tys. zł. Wsparcie pozwoliło sprawdzić kompetencje młodych kandydatów do pracy, a w dalszej perspektywie zorganizować miejsca pracy dla wybranych osób.

Dofinansowanie do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 464 tys. zł w roku 2019 oraz 531 tys. zł w roku 2018.

Ulga w podatku dochodowym na działalność badawczo-rozwojową za 2019 r. w kwocie 1.038 tys. zł, a za 2018 w kwocie 927 tys. zł

Wpływy z dotacji unijnych na wsparcie działalności badawczo – rozwojowej w 2019 r. wyniosły 789 tys. zł, a w 2018 wyniosły 1.451 tys. zł.

W raportowanym okresie Spółka nie osiągała przychodów pochodzących z zamówień publicznych.

6.4.2. Poziom zatrudnienia i poziom wynagrodzeń [S2]

Firma AC S.A. jest jednym z największymi pracodawców w regionie. Stosuje politykę zatrudnienia, której podstawowym przesłaniem jest zatrudnianie osób odpowiednio wykwalifikowanych i doświadczonych do

¹ <https://cng-Ing.pl/bank-wiedzy-cng-Ing-pl/Co-to-jest-CNG,artykul,5470.html>

proponowanych przez firmę stanowisk pracy. Z biznesowego i społecznego punktu widzenia na zatrudnienie nie mają wpływu płeć, wiek, pełnosprawność, religia, narodowość. W Spółce zatrudnione są zarówno kobiety jak i mężczyźni na wszystkich szczeblach stanowisk podległych i zarządczych. Zatrudnione są młode osoby oraz pracownicy w wieku przedemerytalnym, osoby niepełnosprawne, obcokrajowcy.

Zagadnienia związane z zatrudnieniem pracowników, ich rozwojem, budowanie zaangażowania i dbanie o wysoki poziom satysfakcji i motywacji pracowników oraz tworzeniem bezpiecznego środowiska pracy są w opinii Spółki kluczowe dla długotrwałego i zrównoważonego rozwoju AC S.A.

Polityka Spółki w obszarze pracowniczym opiera się o dobrą praktykę i doświadczenie, a także wyznacza podstawowe zasady stosowane w relacjach z pracownikami oraz cele do osiągnięcia w ramach strategii rozwoju spółki.

Podstawowe zasady określone przez politykę to:

- Zapewnienie przyjaznego i bezpiecznego miejsca pracy;
- Tworzenie możliwości rozwoju pracownikom poprzez system szkoleń i awansów wewnętrznych;
- Stosowanie zasady równości szans bez względu na wiek, płeć, wykształcenie, narodowość, religię, poglądy polityczne;
- Równość wynagrodzenia dla osób zatrudnionych na takich samych stanowiskach;
- Etyczne i sprawiedliwe traktowanie osób niepełnosprawnych oraz młodych rodziców;
- Zapewnienie wolności zrzeszania się, prowadzenie stałego dwustronnego dialogu z pracownikami, działanie w duchu idei współodpowiedzialności obu stron za kondycję firmy;
- Zaangażowanie społeczne;
- Rekrutacja najlepszych kandydatów z uwzględnieniem kompetencji;
- Realizowanie celów biznesowych w zgodzie z ochroną środowiska, promocją działań oraz postaw ekologicznych.

Polityka pracownicza Spółki jest realizowana przy pomocy procedur i standardów szczegółowych, tj.:

- Regulaminu Pracy, Regulaminu ZFSS, Regulaminu Wynagradzania;
- Zintegrowanego Systemu Zarządzania;
- Kodeksu Etyki;
- Karty Różnorodności;
- Polityki AC S.A. w zakresie przeciwdziałania mobbingowi oraz molestowaniu seksualnemu;
- Regulaminu dofinansowania kosztów podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników AC S.A.;
- Systemu Ścieżek Kariery;
- Regulaminu dotyczącego zasad i trybu postępowania w sprawach związanych z zapewnieniem przestrzegania obowiązku zachowania trzeźwości na terenie zakładu pracy AC S.A.;
- Zarządzenia w sprawie szkolenia BHP i ppoż.

Zatrudnienie w podziale na płeć, wiek, typ umowy o pracę

[w przeliczeniu na pełne etaty, na koniec okresu]

	2018				2019			
	umowa na czas nieokreślony	umowa na czas określony	łącznie	%	umowa na czas nieokreślony	umowa na czas określony	łącznie	%
kobiety	159	265	424	51,4%	221	166	387	49,5%
do 30 l.	11	95	106	12,9%	21	61	82	10,5%
30-40 l.	39	71	110	13,3%	64	41	105	13,4%
40-50 l.	47	57	104	12,6%	69	27	96	12,3%
po. 50 l.	62	42	104	12,6%	67	37	104	13,3%
mężczyźni	202	199	401	48,6%	255	139	394	50,50%
do 30 l.	16	105	121	14,7%	41	70	111	14,2%
30-40 l.	85	54	139	16,8%	90	40	130	16,7%

40-50 l.	58	24	82	9,9%	76	15	91	11,7%
po. 50 l.	43	16	59	7,2%	48	14	62	7,9%
łącznie	361	464	825	100,0%	476	305	781	100%
do 30 l.	27	200	227	27,6%	62	131	193	24,7%
30-40 l.	124	125	249	30,1%	154	81	235	30,1%
40-50 l.	105	81	186	22,5%	145	42	187	24%
po. 50 l.	105	58	163	19,8%	115	51	166	21,2%

W trakcie 2019 r. liczba pracowników zmniejszyła się o 44 osoby, przy czym zatrudnione zostały 132 nowe osoby, a 176 osób odeszło z pracy (głównie rotacja dotyczyła stanowisk produkcyjnych).

	2018			2019		
	pracownicy nowo zatrudnieni	pracownicy, którzy odeszli	bilans	pracownicy nowo zatrudnieni	pracownicy, którzy odeszli	bilans
kobiety	168	52	116	43	80	-37
do 30 l.	74	24	50	24	37	-14
30-40 l.	45	21	24	15	18	-3
40-50 l.	27	2	25	1	12	-11
po. 50 l.	22	5	17	3	13	-10
mężczyźni	116	49	67	89	96	-7
do 30 l.	61	19	42	47	46	2
30-40 l.	30	26	4	30	31	-1
40-50 l.	9	2	7	7	8	-1
po. 50 l.	16	2	14	5	11	-6
łącznie	284	101	183	132	176	-44
do 30 l.	135	43	92	71	83	-12
30-40 l.	75	47	28	45	49	-4
40-50 l.	36	4	32	8	20	-12
po. 50 l.	38	7	31	8	24	-16

Zatrudnienie w podziale na kategorie zaszerogowania

[w przeliczeniu na pełne etaty, na koniec okresu; podana jest liczba pracowników danej grupy]

	2018				2019			
	wyższa kadra kierownicza	specjaliści	pozostali pracownicy	łącznie	wyższa kadra kierownicza	specjaliści	pozostali pracownicy	łącznie
kobiety	6	97	321	424	6	95	286	387
do 30 l.	0	33	73	106	0	27	55	82
30-40 l.	2	27	81	110	2	29	74	105
40-50 l.	2	22	80	104	2	22	72	96
po. 50 l.	2	15	87	104	2	17	85	104
mężczyźni	35	203	163	401	38	203	153	394
do 30 l.	0	57	64	121	2	56	53	111
30-40 l.	14	88	37	139	11	83	36	130
40-50 l.	16	38	28	82	20	44	27	91
po. 50 l.	5	20	34	59	5	20	37	62

łącznie	41	300	484	825	44	298	439	781
do 30 l.	0	90	137	227	2	83	108	193
30-40 l.	16	115	118	249	13	112	110	235
40-50 l.	18	60	108	186	22	66	99	187
po. 50 l.	7	35	121	163	7	37	122	166

Przeciętne wynagrodzenie pracowników w poszczególnych kategoriach zaszeregowania

(bez osób zatrudnionych w oparciu o umowy cywilnoprawne, kontrakty – w tym bez Zarządu, których wynagrodzenie przedstawia nota 54 do Sprawozdania finansowego)

[w zł]

		2018		2019	
		kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
wyższa kadra kierownicza	przeciętne wynagrodzenie	8.500	8.891	10.679	11.092
	stosunek przeciętnego wynagrodzenia k/m	0,956		0,963	
specjaliści	przeciętne wynagrodzenie	3.560	4.331	3.791	4.452
	stosunek przeciętnego wynagrodzenia k/m	0,822		0,851	
pozostali pracownicy	przeciętne wynagrodzenie	2.662	2.812	2.794	2.846
	stosunek przeciętnego wynagrodzenia k/m	0,946		0,982	
ogółem	przeciętne wynagrodzenie	2.951	4.112	3.140	4.277
	stosunek przeciętnego wynagrodzenia k/m	0,718		0,734	
	przeciętne wynagrodzenie bez względu na płeć	3.519		3.725	

Dodatkowo kadra menedżerska i kluczowi pracownicy uczestniczą w Programie Motywacyjnym opartym na akcjach Spółki.

Różnica w wysokości wynagrodzenia kobiet oraz mężczyzn wynika z zajmowanych stanowisk przez powyższe grupy pracowników. W przypadku kobiet, w większości zatrudnione są one na stanowiskach administracyjnych i typowo produkcyjnych, natomiast mężczyźni w znacznej mierze zajmują stanowiska specjalistyczne (programiści, konstruktorzy, informatycy, operatorzy CNC, mechanicy), które to stanowiska wynagradzane są znacznie wyżej, niż stanowiska produkcyjne (70% kobiet). Porównując natomiast stanowiska tożsame zajmowane przez kobiety i mężczyzn – w przypadku ich wynagrodzeń nie odnotowuje się istotnych różnic.

W związku z wysokim wskaźnikiem zatrudnienia osób niepełnosprawnych pracodawca jest zwolniony z dokonywania miesięcznych **wpłat na PFRON**.

Na koniec 2018 r. w Spółce zatrudnionych było 90 **osób niepełnosprawnych** (co stanowiło 10,9% ogółu pracowników), a na koniec 2019 r. takich osób było 89 (czyli 11,4%).

W stosunku do kobiet zatrudnionych w działach administracyjnych, które urodziły dziecko i planują powrót do pracy, od 2017 r. stosowana jest praktyka ułatwiająca powrót do pracy, tj. tak zwany *home office*. System pracy zdalnej skierowany jest głównie do rodziców, jednak korzystać z niego mogą wszyscy pracownicy. Polega na możliwości pracy zdalnej w ustalonym czasie. Taki przywilej pomaga pracownikom godzić role zawodowe oraz prywatne.

Umowy cywilnoprawne

Umowy cywilnoprawne są stosowane w firmie AC S.A. stosunkowo rzadko, przeważnie przy okazji doraźnej współpracy z zewnętrznymi ekspertami opracowującymi dla spółki analizy, realizującymi szkolenia,

współpracującymi przy organizacji eventów promocyjnych oraz pracowniczych. Umowy cywilnoprawne niekiedy zawierane są również ze studentami (np. na podstawie umowy o praktykę absolwencką), którzy w okresie studiów nie są w stanie podjąć współpracy w pełnym zakresie. Jednak zgodnie z polityką obowiązującą w AC S.A., w obszarze pracowniczym, nie stosuje się umów cywilnoprawnych w sytuacjach, gdy miałyby one zastępować de facto umowy o pracę. Na koniec 2018 r. w oparciu o umowy zlecenia/o dzieło/kontrakty pracowało 21 osób, na koniec 2019 r. było to 11 osób.

Ilość osób zatrudnionych w ramach outsourcingu w 2018 r. wyniosła średnio 67,2 osób, natomiast w 2019 r. średnio 17 osób.

Liczba oraz przeciętne wynagrodzenie **obcokrajowców** świadczących pracę na rzecz pracodawcy i pod jego nadzorem (niezależnie, czy są pracownikami własnymi, czy podmiotów trzecich, którym zlecana jest praca), pochodzących z krajów znajdujących się w gorszej od Polski sytuacji ekonomicznej lub z krajów, w których uprawdopodobnione jest łamanie praw człowieka (wg kraju pochodzenia): w 2018 r. zatrudnialiśmy 1 osobę z Ukrainy oraz 1 osobę z Białorusi oraz korzystaliśmy z agencji pracy czasowej, poprzez którą na naszą rzecz na koniec 2018 r. świadczyło pracę 36 osób z: Białorusi, Filipin, Indii/Nepalu. Natomiast w 2019 r. zatrudnialiśmy pracowników z Białorusi, Ukrainy oraz Chin, także korzystaliśmy z agencji pracy czasowej, poprzez którą świadczyły pracę osoby z Białorusi Filipin, Indii/Nepalu. Na koniec roku zatrudnialiśmy 1 osobę z Białorusi oraz 1 osobę z Chin. Przeciętne wynagrodzenie tych osób nie odbiegało od wynagrodzenia oferowanego pozostałym pracownikom Spółki.

Firma oferuje różnicowany **pakiet benefitów**:

- prywatna opieka medyczna;
- dofinansowanie do urlopów;
- niskoprocentowane pożyczki;
- zniżki na firmowe produkty i usługi;
- możliwość pracy zdalnej;
- pomoc finansowa dla osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej;
- zapomoga pieniężna lub rzeczowa udzielona w wypadkach losowych;
- dofinansowanie do pakietów sportowych;
- dofinansowanie do okularów dla pracowników;
- finansowanie nauki języków obcych i szkoleń;
- różnego rodzaju przedsięwzięcia o charakterze socjalnym: świąteczne bony, imprezy integracyjne;
- dodatkowe ubezpieczenie grupowe na życie dla pracownika i jego rodziny;
- ubezpieczenie pracowników od następstw nieszczęśliwych wypadków za granicą podczas delegacji;
- możliwość udziału w eventach CSR;
- bezpłatne porady prawne;
- premiovany program poleceń;
- premiovana Giełda Pomysłów.

6.4.3. Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania [S3]

Władze Spółki dbają o otwartość w relacjach z pracownikami. Firma AC S.A. dba o konstruktywny dialog ze środowiskiem wewnątrz oraz na zewnątrz organizacji.

W Spółce nie funkcjonują związki zawodowe. W 2019 roku ani we wcześniejszych latach nie zarejestrowano ani jednego przypadku wszczętych sporów zbiorowych między pracownikami oraz pracodawcą.

Pracownicy Spółki mają możliwość zgłaszania przypadków dyskryminacji swoim przełożonym, przełożonym wyższego szczebla, pracownikom działu Personalnego lub Działu Prawnego. W firmie funkcjonuje procedura zgłaszania skarg oraz nieprawidłowości z obszaru praktyk zatrudnienia, warunków pracy, itd. procedura wynika z polityki przeciwdziałania mobbingowi oraz molestowaniu seksualnemu, która została uchwalona w firmie w 2011 roku. Nieprawidłowości i skargi można też zgłaszać anonimowo do specjalnie wyznaczonej zabezpieczonej skrzynki lub na specjalnie utworzony adres mailowy. Dostęp do obydwu kanałów zgłaszania skarg i wniosków posiada wyłącznie Pełnomocnik Zarządu ds. Przeciwdziałania Mobbingowi. Działania polegające na dyskryminacji, molestowaniu, mobbingu nie są w Spółce akceptowane i podlegają indywidualnej analizie. Osoby

dopuszczające się wymienionych zachowań (po potwierdzeniu ich zaistnienia), podlegać będą działaniom dyscyplinarnym, a firma zrobi wszystko w celu wyjaśnienia zdarzenia oraz przeciwdziałaniu ich ponownemu zaistnieniu.

Do reprezentowania interesów pracowników wobec pracodawcy powołani zostali przedstawiciele pracowników w celu dokonywania w imieniu pracowników uzgodnień lub konsultacji w sprawach, w których są one wymagane przepisami prawa. Interesy pracowników reprezentują również przełożeni i Dyrektor Personalny.

W odpowiedzi na oczekiwania pracowników, wprowadziliśmy mail hr@ac.com.pl, z którego wysyłane są różnego rodzaju komunikaty dla pracowników. Od kilku lat dużą popularnością cieszy się Gazetka firmowa, w której pojawiają się najbardziej istotne kwestie dla pracowników, informacje z życia firmy, zmiany organizacyjne oraz plany na przyszłość. Jest to skuteczny kanał komunikacyjny głównie dla pracowników produkcyjnych, którzy nie mają dostępu do komputerów. Wszelkie bieżące komunikaty dla tej grupy są przekazywane poprzez tablice informacyjne oraz w postaci komunikatów przez bezpośrednich przełożonych.

Przeprowadzamy również wśród pracowników ankietę satysfakcji. Na jej podstawie otrzymujemy informację zwrotną m.in. na temat warunków pracy oraz oczekiwań pracowników. Wyniki ankiety stanowią ważny punkt wyjścia przy tworzeniu corocznych planów. Wyniki ankiety są udostępniane do wiadomości pracowników.

6.4.4. Bezpieczeństwo i higiena pracy [S4]

Firma AC S.A. realizuje politykę zmierzającą do zapewnienia maksymalnie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz bezpieczeństwa pożarowego. Działania Spółki w dziedzinie BHP i ppoż opierają się na przepisach ogólnokrajowych i UE oraz na przepisach wewnętrzzakładowych.

Realizacja przepisów prawa z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy to podstawowe zadanie wynikające z polityki firmy. Wdrażanie zasad i przepisów spoczywa na Zarządzie Spółki oraz Służbie BHP.

Chcąc zapewnić optymalne warunki pod kątem BHP i ppoż AC S.A. organizuje zgodne z przepisami prawa warunki pracy, tworzy dokumenty i instrukcje bezpieczeństwa, ocenia ryzyko zawodowe, wyposaża pracowników w odzież, obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, organizuje szkolenia z zakresu BHP i ppoż, monitoruje warunki pracy i przestrzeganie przepisów, prowadzi postępowania wypadkowe, współpracuje z lekarzem medycyny pracy w ramach badań profilaktycznych i Komisji BHP, współpracuje z przedstawicielem pracowników, Państwową Inspekcją Pracy, Państwową Inspekcją Sanitarną oraz Państwową Strażą Pożarną.

Pracownicy i współpracownicy Spółki przed dopuszczeniem do pracy odbywają obowiązkowe szkolenia wstępne z zakresu BHP. W ramach szkolenia wstępnego BHP każdy pracownik i współpracownik Spółki jest zapoznawany z oceną ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną pracą oraz Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego. Szkolenia BHP dla pracowników Spółki są okresowo powtarzane zgodnie z wymaganiami prawnymi.

W oparciu o przepisy oraz zgodnie z potrzebami Spółka wypracowała schematy działań w zakresie:

- przeprowadzania regularnych przeglądów ryzyk obszaru BHP występujących w zakładzie pracy,
- opracowania, wdrożenia i kontrolowania efektywności rozwiązań zaradczych,
- zapewnienia planów reagowania na incydenty związane z obszarem BHP,
- utrzymywania odpowiedniego poziomu wiedzy wśród pracowników i kadry zarządzającej,
- analizowania i zapewniania zgodności z wymaganymi przepisami oraz standardami,
- aktualizowania obowiązkowych i dobrowolnych licencji i pozwoleń,
- wykazywania starań ukierunkowanych na zapewnienie dbałości o obszar BHP w łańcuchu dostaw,
- umożliwienia i wspierania zewnętrznych przeglądów i inspekcji dotyczących BHP,
- ujmowania podstawowych informacji dotyczących obszaru BHP w okresowych raportach i sprawozdaniach,
- ciągłego doskonalenia rozwiązań z zakresu BHP.

W 2019 r. wzrosła liczba wypadków przy pracy w stosunku do roku poprzedniego z 11 do 13. Wszystkie wypadki były jednak wypadkami lekkimi. Nie zdarzył się żaden wypadek ciężki ani śmiertelny. Miał natomiast miejsce wypadek zbiorowy. Przyczyną wypadków były głównie nieuwaga, pośpiech, zaskoczenie niespodziewanym zdarzeniem. Rodzaj urazu: rany otwarte, stłuczenia, skręcenia, naderwania i złamania w obrębie kończyn górnych i dolnych; ból głowy, nudności wymioty. Łączna liczba dni niezdolności do pracy wśród pracowników spowodowanej wypadkami – 282 dni.

Nie odnotowano zachorowań na choroby zawodowe.

Nie ma pracowników pracujących w warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) lub najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN). W Spółce nie ma stanowisk pracy, na których poziom ocenionego ryzyka zawodowego jest nieakceptowalnie wysoki (tj. konieczne są działania mające na celu zmniejszenie poziomu ryzyka).

W celu prowadzenia we właściwy sposób polityki bezpieczeństwa AC S.A. stosuje następujące rozwiązania proceduralne:

- utrzymywanie i aktualizowanie listy wymagań prawnych (np. Kodeksu pracy, Ustawy o ochronie przeciwpożarowej, odpowiednich rozporządzeń ministra pracy i polityki społecznej, ministra zdrowia i opieki społecznej, innych rozporządzeń i regulacji),
- narzędzie analityczne w postaci kwestionariusza służące do identyfikacji i oceny szerokiego spektrum zagrożeń oraz stosowanych wobec nich środków zaradczych. Ocenie podlegają:
  - obecność i aktualność procedur oraz dokumentacji odnoszącej się do obszaru BHP,
  - zapewnienie adekwatnego poziomu ochrony przeciwpożarowej,
  - zapewnienie adekwatnych środków pierwszej pomocy, zapewnienie pracownikom środków ochrony indywidualnej,
  - zapewnienie ochrony młodym i przyszłym matkom,
  - zapewnienie dostępu do toalet, wody pitnej i sanitarnych warunków przechowywania żywności,
  - poziom wiedzy pracowników w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom i znajomości procedur,
  - systemowe rozstrzygnięcia związane z wszelkimi innymi obszarami zagrożeń specyficznych dla danej działalności,
  - opracowanie oraz wykorzystywanie listy wskaźników ilościowych i jakościowych, agregujących informacje dotyczące obszaru BHP,
  - formalne przypisanie odpowiedzialności za kwestie związane z BHP konkretnej osobie lub grupie osób.

Istotne ryzyka w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy:

Rodzaj ryzyka		Strategia	Wskaźnik	Sposób zarządzania ryzykami
Wypadki przy pracy	Wypadki lekkie	Długoterminowa	13	Działania profilaktyczne tj.: szkolenia bhp i ppoż., instruktaż stanowiskowy, ocena ryzyka zawodowego, kontrola stanowisk pracy, wyposażenie pracowników w ubrania, obuwie robocze i środki ochrony indywidualnej, instrukcje bhp, badania środowiska pracy, modyfikacja parku maszynowego, właściwa organizacja pracy, zapewnienie warunków higienicznych i sanitarnych.
	Wypadki ciężkie	Długoterminowa	0	
	Wypadki zbiorowe	Długoterminowa	1	
	Wypadki śmiertelne	Długoterminowa	0	
Choroby zawodowe	Choroby zawodowe	Długoterminowa	0	Działania profilaktyczne tj.: badania lekarskie, badania środowiska pracy, właściwa organizacja pracy, wyposażenie pracowników w ubrania, obuwie i środki ochrony indywidualnej oraz zbiorowej, aktualizacja oceny ryzyka zawodowego, szkolenia i instruktaże.
Nieświadomość z zakresu zagadnień BHP i PPOŻ	Szkolenia wstępne	Długoterminowa	wszyscy nowozatrudnieni	Szkolenie dla każdej osoby nowozatrudnionej przed dopuszczeniem do pracy z wydaniem zaświadczeń o przebytych szkoleniu.
	Szkolenia okresowe	Długoterminowa	267 osób	Szkolenia co 2-3 lata dla pracowników na stanowiskach robotniczych, co 5 lat dla kierujących pracownikami i na stanowiskach inżynieryjno-technicznych, co 6 lat na stanowiskach

				biurowo-administracyjnych. Szkolenia zakończone sprawdzeniem stopnia przyswojenia przekazywanych informacji oraz wydaniem zaświadczenia.
	Instruktaż stanowiskowy	Długoterminowa	wszyscy nowozatrudnieni i po zmianie stanowiska	Instruktaż osób nowozatrudnionych przed dopuszczeniem do pracy oraz instruktaż dla osób, którzy przeszli na nowe stanowisko pracy z wydaniem dokumentu poświadczającego przebyty instruktaż.
	Instrukcje bhp, dokumentacja stanowiskowa	Długoterminowa	na każdym stanowisku pracy	Instrukcje bhp, instrukcje obsługi maszyn i urządzeń, oceny ryzyka zawodowego, karty charakterystyki substancji chemicznych wywieszane na stanowiskach pracy bądź przechowywane w miejscach dostępnych dla pracowników. Osoby nowozatrudnione poświadczają własnoręcznym podpisem zapoznanie się z tymi dokumentami.
Pożar, wybuch	Pożar, wybuch	Długoterminowa	0	Wyposażenie zakładu w sprzęt i zabezpieczenia PPOŻ., szkolenia pracowników, instruktaże i ćwiczenia, współpraca z jednostkami straży pożarnej, konserwacja i serwis sprzętu, procedury na wypadek pożaru i wybuchu, okresowe pomiary elektryczne, opracowanie dokumentu zabezpieczenia przed wybuchem
Przekroczenie dopuszczalnych norm czynników szkodliwych na stanowiskach pracy	Hałas	Długoterminowa	Bez przekroczeń	Pomiary hałasu na stanowiskach pracy, środki ochrony indywidualnej, rotacja pracowników, skrócenie czasu pracy
	Czynniki chemiczne	Długoterminowa	Bez przekroczeń	Pomiary czynników chemicznych na stanowiskach pracy, środki ochrony indywidualnej, rotacja pracowników, skracanie czasu pracy
	Oświetlenie	Długoterminowa	Bez przekroczeń	Pomiary natężenia oświetlenia na stanowiskach pracy, doświetlanie stanowisk
	Zapylenie	Długoterminowa	Bez przekroczeń	Pomiary zapylenia na stanowiskach pracy, środki ochrony indywidualnej
	Wibracje, drgania	Długoterminowa	Bez przekroczeń	Pomiary wibracji, drgań na stanowiskach pracy, środki ochrony indywidualnej
Zła organizacja stanowiska pracy	Stanowiska pracy, na których poziom ryzyka zawodowego jest nieakceptowalnie wysoki	Długoterminowa	0	Ocena ryzyka zawodowego, kontrole bhp
	Stanowisko pracy niedostosowane do wymogów BHP	Długoterminowa	35	Kontrole pod kątem zgodnej z przepisami organizacji stanowisk pracy i wydanie 35 poleceń usunięcia uchybień, których realizację zweryfikowano.
Brak udziału pracowników w tworzeniu polityki bezpieczeństwa	Brak udziału pracowników w tworzeniu polityki bezpieczeństwa	Długoterminowa	Nie istnieje	Uczestnictwo przedstawiciela pracowników w tworzeniu zasad polityki bezpieczeństwa i wspomaganie Służby BHP i Zarządu w realizacji tych zasad.
Niekorzystana opinia społeczna	Zła opinia o firmie wśród kontrahentów i współpracowników	Długoterminowa	Nie badano	Przestrzeganie przepisów zakresie BHP i PPOŻ
	Zła opinia o firmie w lokalnej społeczności	Długoterminowa	Nie badano	Przestrzeganie przepisów zakresie BHP i PPOŻ

W zakładzie nie istnieją związki zawodowe ani funkcja Społecznego Inspektora Pracy. Został wybrany natomiast

przez pracowników Przedstawiciel Pracowników, który współuczestniczy w tworzeniu polityki bezpieczeństwa oraz realizacji jej zasad choćby poprzez tworzenie oceny ryzyka zawodowego, ryzyka chemicznego, prowadzeniu dochodzeń wypadkowych czy zasiadaniu w Komisji BHP.

Spółka nie stosowała w umowach z kontrahentami klauzul odnoszących się do BHP. Podczas audytów jakościowych u podwykonawców zwracała uwagę również na kwestie BHP.

6.4.5. Rozwój i edukacja [S5]

Spółka dąży do tego, aby zatrudniać i promować najlepiej wykwalifikowane osoby na dane stanowisko, a każdy pracownik miał równe szanse awansu i rozwoju zawodowego. Spółka docenia profesjonalizm, doświadczenie, kompetencje i wyniki pracy. Dbą o możliwość indywidualnego rozwoju i podnoszenia kompetencji zawodowych. Szkoleniami obejmowani są pracownicy Spółki, niezależnie od płci, wieku i zajmowanego stanowiska, odnośnie których istnieje konieczność zdobycia nowych lub poszerzenia obecnych kwalifikacji. Szkolenia są finansowane w całości ze środków pracodawcy, dofinansowane w części ze środków publicznych, a w pozostałej przez pracodawcę. Szczegółowe zasady podnoszenia kwalifikacji pracowników określa Regulamin, uchwalony przez Spółkę w 2017 roku. Kolejnym dokumentem, określającym zasady polityki rozwojowej jest Procedura Systemu Zarządzania Zasobami Ludzkimi, jest to dokument przygotowany zgodnie ze standardem ISO 9001. Procedura ta reguluje zasady sporządzania planów szkoleniowych i ich realizacji w trakcie danego roku kalendarzowego. Kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych Spółki analizują kwalifikacje pracowników, z uwzględnieniem potrzeb wynikających z zadań bieżących oraz planów rozwojowych Spółki. W wyniku przeprowadzonych analiz, powstaje plan szkoleń na dany rok, który realizuje pod kątem organizacyjnym Dział Personalny.

Szkolenia realizowane w AC S.A. możemy podzielić na:

- zewnętrzne - rozwijające umiejętności specjalistyczne i osobiste;
- wewnętrzne - związane z awansem wewnętrznym oraz rozwojem umiejętności miękkich;
- wprowadzające - onboarding pracowniczy;
- językowe;

W 2019 roku zrealizowano 76 szkoleń. Całkowita wartość szkoleń wyniosła ponad 137 tys. zł, w tym kwota blisko 60 tys. zł stanowiła dofinansowanie w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Zrealizowane szkolenia dotyczyły różnego rodzaju zakresów tematycznych, tj.:

- kursy przysposabiające do obsługi maszyn i/lub pełnienia odpowiedniej funkcji na stanowisku pracy,
- szkolenia stanowiskowe, dotyczące specjalistycznej wiedzy technicznej, m.in. z obsługi oprogramowania, narzędzi i maszyn,
- szkolenia rozwojowe będące rozszerzeniem i/lub zaktualizowaniem aktualnej wiedzy specjalistycznej w wybranym zakresie,
- szkolenia rozwijające kompetencje handlowe, miękkie, osobiste,
- szkolenia językowe.

W szkoleniach wzięło udział 299 osób, podczas 1371 godzin szkoleniowych. Szkoleniami byli objęci pracownicy różnych szczebli, wieku oraz płci. W planach rozwojowych AC S.A. uwzględnia pracowników wszystkich szczebli, bez względu na wiek, płeć oraz rodzaj stanowisk.

Bezpośrednio po każdym zakończonym szkoleniu uczestnicy szkoleń dokonują jego oceny wypełniając ankietę. Badana jest również ocena skuteczności każdego szkolenia – bezpośredni przełożony ocenia umiejętności nabyte podczas szkolenia przez swoich pracowników. Takie badanie realizowane jest w formie ankiety w terminie 3 miesięcy od ukończenia szkolenia. Dzięki temu firma jest w stanie ocenić, czy konkretny dostawca usługi szkoleniowej jest godny polecenia, czy zakres tematyczny był adekwatny do oczekiwań pracownika i przełożonego.

W 2019 wprowadzono tzw. Bibliotekę Wiedzy, która stanowi elektroniczny dostęp do materiałów ze szkoleń, w których wcześniej brali udział pracownicy poszczególnych działów. Wszyscy pracownicy, którzy nie mieli okazji uczestniczyć w szkoleniu, mają możliwość skorzystania z materiałów, a dzięki temu uzupełnienia i zaktualizowania dotychczasowej wiedzy.

Każdy pracownik rozpoczynający współpracę z firmą przechodzi przez szkolenia wdrożeniowe, adaptujące go do

pracy na danym stanowisku. W przypadku stanowisk administracyjnych są to m.in. personalne, BHP, instruktaż, szkolenie z jakości, oraz z IT. Dla stanowisk produkcyjnych uruchomiliśmy w 2018 roku program pod nazwą Wewnętrzny Mentor, który polega na przejściu przez starszego stażem pracownika opieki nad nowozatrudnionym pracownikiem. W 2019 roku wprowadziliśmy standard szkoleń wdrożeniowych dla wszystkich nowozatrudnionych pracowników. Podczas szkoleń wdrożeniowych przekazywane są informacje organizacyjne, informacje o benefitach, Kodeksie Etyki, kulturze pracy, wewnętrznych regulacjach oraz informacje o zintegrowanym systemie zarządzania.

Firma dba również, aby pracownicy mogli rozwijać się w strukturach organizacji. Stąd też jest otwarta na awanse, zarówno poziome, jak i pionowe. W 2018 r awansowanych zostało wewnętrznie 30 osób.

Spółka daje również możliwość pracownikom do zgłaszania pomysłów, mających na celu doskonalenie i optymalizowanie różnego rodzaju procesów w ramach programu Kapitałny Pomysł oraz Giełdy Pomysłów.

Równie istotnym obszarem dla AC S.A. jest promowanie zdrowego stylu życia. W 2019 roku zrealizowanych zostało wiele akcji, podnoszących świadomość pracowników w zakresie profilaktyki zdrowotnej, tj.:

- Event profilaktyczny dotyczący zdrowego trybu życia (Wykłady o tematyce : jak radzić sobie ze stresem, budowanie odporności; Warsztaty (ćwiczenia praktyczne); Instruktaż prawidłowej postawy ciała na stanowisku pracy
- Badania profilaktyczne – BMI, analiza składu masy ciała wraz z promocją aktywności fizycznej
- Badania profilaktyczne – poziom cukru, cholesterolu
- Finansowanie karnetów sportowych
- Zakup owoców dla pracowników
- Szkolenie z samobadania piersi
- Badania profilaktyczne: USG sutka, jamy brzusznej, prostaty, tarczycy

Poza dofinansowaniem karnetów sportowych, w 2019 roku stworzona została drużyna piłkarska AC, która trenuje na wynajętej przez firmę profesjonalnej hali sportowej. Co więcej, dzięki takiemu działaniu pomagamy w realizowaniu pasji naszych pracowników.

6.4.6. Zarządzanie różnorodnością [S6]

Firma stosuje zasadę równości we wszystkich obszarach społecznych oraz pracowniczych, tj. w procesie rekrutacji, warunkach wynagrodzenia, w dostępie do benefitów, rozwoju, szkoleń i awansu. AC tworzy komfortowe warunki pracy, realizując politykę work life balance (opisany w podrozdziale S.2.).

Proces rekrutacji odbywa się w poszanowaniu zasad równości dotyczących różnorodności kandydatów. W procesie rekrutacji największą wagę przywiązuje się jednak do umiejętności i kwalifikacji pracowników.

Spółka otwarta jest na promowanie różnorodności, dlatego też organizuje m.in. staże dla studentów innych narodowości. W 2019 roku takie formy współpracy zostały zorganizowane dla studentów z Włoch, Chin, Białorusi i Algierii.

W 2019 roku nie zgłoszono przypadku dyskryminacji, mobbingu bądź molestowania seksualnego.

Firma od maja 2016 roku jest sygnatariuszem Karty Różnorodności – inicjatywy pod patronatem Forum Odpowiedzialnego Biznesu, która jest wspierana przez Komisję Europejską. Karta jest zobowiązaniem, podpisywanym przez organizacje, które decydują się na wprowadzenie zakazu dyskryminacji w miejscu pracy i działania na rzecz tworzenia i promocji różnorodności. Bycie sygnatariuszem Karty wyraża również gotowość firmy do zaangażowania wszystkich osób zatrudnionych oraz partnerów biznesowych i społecznych w te działania. Organizacje, decydujące się na implementację tego narzędzia, działają na rzecz spójności i równości społecznej.

Ponadto, AC jest członkiem koalicji Przyjaznej Rekrutacji – inicjatywy firmy eRecruiter, której celem jest promocja dobrych praktyk wobec kandydatów do pracy, w tym utrzymywania pozytywnych relacji na każdym etapie procesu rekrutacji.

6.4.7. Prawa człowieka [S7]

Spółka kieruje się elementarną zasadą, że każdej osobie przysługują prawa człowieka, które mają swój punkt wyjścia w godności ludzkiej. Prawa człowieka mają charakter powszechny, przyrodzony, niezbywalny,

nienaruszalny, naturalny, niepodzielny.

Spółka posiada zapisy postanowienia odnośnie poszanowania praw człowieka w Kodeksie Etyki, który oparty jest na wartościach zawartych w:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Powszechnej Deklaracji Prawa Człowieka z 1948 rok,
- Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych z 1966 roku,
- Międzynarodowym Pakcie Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych z 1966 roku,
- Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy, dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy.

Spółka postawiła sobie za cel nadrzędny ochronę i zapobieganie naruszeniom praw człowieka oraz propagowanie postaw poszanowania tych praw, w zakresie prowadzonej przez Spółkę szeroko pojmowanej działalności gospodarczej. Urzeczywistnienie wyżej wskazywanych celów odbywa się w ramach wdrożenia sformalizowanej, wieloszczeblowej procedury zgłaszania naruszeń, inicjowania czynności naprawczych, przeprowadzania okresowych badań wewnętrznych, przeprowadzania szkoleń dla pracowników, prowadzenia dialogu z członkami społeczności lokalnych.

Spółka w swojej działalności oraz relacjach biznesowych, uznała za fundamentalne poszanowanie praw człowieka w następujących obszarach:

- przeciwdziałania dyskryminacji i promowania równości szans,
- tworzenia przyjaznego, bezpiecznego środowiska pracy,
- poszanowania godności ludzkiej w miejscu pracy,
- przeciwdziałania pracy przymusowej,
- poszanowania praw kobiet,
- poszanowania praw dzieci,
- poszanowania praw osób niepełnosprawnych,
- poszanowania prawa swobody zrzeszania się,
- poszanowania praw w zakresie godzin pracy, wynagrodzenia i świadczeń oraz urlopów.

Kontakty Spółki z dostawcami oraz innymi partnerami biznesowymi oparte są na przestrzeganiu praw człowieka w łańcuchu dostaw. Promujemy wśród naszych partnerów biznesowych model profesjonalisty szanującego prawa człowieka, jednocześnie od każdego partnera oczekujemy aby zapoznał się z naszą Polityką Poszanowania Praw Człowieka oraz zobowiązał się do przestrzegania jej postanowień. W wykonaniu tego zadania służy Kodeks postępowania dostawcy AC, który został przez Spółkę opracowany w 2018 r., a wdrożony na początku 2019 r. Powyższy Kodeks jest udostępniany na stronie internetowej Spółki, tak aby potencjalni kontrahenci mogli zapoznać się z naszymi wymogami etycznymi.

Spółka wprowadziła w 2019 r. Procedurę anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w AC S.A. procedur i standardów etycznych (tzw. whistleblowing), która szczegółowo określa zasady postępowania w przypadku zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń prawa, procedur i standardów etycznych obowiązujących w AC S.A. w tym naruszeń praw człowieka i zawiera w szczególności wskazanie osób odpowiedzialnych za odbieranie zgłoszeń, sposób dokonywania i odbierania zgłoszeń, sposób ochrony pracownika dokonującego zgłoszenia, zapewniający co najmniej ochronę przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania, sposób ochrony danych osobowych informującego oraz osoby, której zarzuca się dokonanie naruszenia zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych, zasady zachowania poufności w przypadku ujawnienia tożsamości naruszającego oraz osoby, której zarzuca się dokonanie naruszenia lub gdy ich tożsamość jest możliwa do ustalenia, rodzaj i charakter działań następczych podejmowanych po odebraniu zgłoszenia, termin usunięcia przez Spółkę danych osobowych zawartych w zgłoszeniach. Zgodnie z ww. procedurą każdy informujący tj. pracownik, klient, kontrahent lub inny interesariusz Spółki, który jest świadkiem lub ma uzasadnione podejrzenia dotyczące zachowań, które naruszają zasady etyki przez pracowników lub osoby niezatrudnione w Spółce, ale związane relacjami biznesowymi, ma możliwość zgłoszenia tego faktu Spółce. Informujący mogą dokonać zgłoszenia bezpośrednio każdemu z Członków Zarządu lub w przypadku gdy zgłoszenie dotyczy Członka Zarządu Radzie Nadzorczej. Informujący są zachęceni do ujawniania tożsamości przy zgłaszaniu naruszeń, jednakże w każdym wypadku mogą zachować anonimowość. Każdy informujący, który chciałby zachować pełną anonimowość, może skorzystać ze specjalnego, niezależnego i odrębnego kanału alternatywnego dokonywania zgłoszenia, który stanowi podstrona internetowa zawierająca formularz zgłoszeniowy.

Sankcjami stosowanymi wobec pracowników dopuszczających się naruszenia praw człowieka, są adekwatne do rozmiaru naruszeń środki dyscyplinarne. W przypadku naruszenia praw człowieka w stopniu radykalnym, Spółka przewiduje możliwość rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika. Spółka zobowiązuje się nadto do przeciwdziałania działaniom odwetowym.

W celu podniesienia świadomości pracowników w zakresie m.in. zasad poszanowania praw człowieka zawartych w Kodeksie Etyki AC S.A. Spółka przeprowadziła wewnętrzną akcję edukacyjną pod nazwą „ETHICMONDAY AC”.

W Spółce obowiązują wzory klauzul umownych dotyczących etyki w tym poszanowania praw człowieka do stosowania w szczególności w umowach z dostawcami, odbiorcami towarów lub usług, pracownikami i stałymi współpracownikami Spółki.

W Spółce nie zgłoszono, ani nie potwierdzono przypadku naruszenia praw człowieka.

W 2019 roku AC S.A. nie stwierdziła braku poszanowania praw człowieka u naszych dostawców i podwykonawców.

AC S.A. nie przeprowadzała audytów u podwykonawców pod kątem poszanowania praw człowieka.

Identyfikacja i zarządzanie ryzykami związanymi z prawami człowieka

AC S.A. jest na drodze do pogłębienia wiedzy na temat ryzyka związanego z prawami człowieka w działalności Spółki, a także na temat ustalenia narzędzi i procesów zarządzania tymi zagrożeniami. Zawsze jednak staramy się minimalizować ryzyko szkód wyrządzonych ludziom, spowodowane przez nasze działanie.

Poszanowanie praw człowieka	
Ryzyko	Zarządzanie ryzykiem
Wystąpienie zdarzenia będącego naruszeniem praw człowieka na poziomie pracowniczym	Szkolenia pracowników w zakresie praw człowieka. Zobowiązanie już zatrudnionych i nowo zatrudnianych pracowników do przestrzegania praw człowieka.
Wystąpienie zdarzenia będącego naruszeniem praw człowieka na poziomie kadry kierowniczej i zarządzającej	Szkolenia kadry kierowniczej i zarządzającej w zakresie praw człowieka. Zobowiązanie kadry kierowniczej i zarządzającej do przestrzegania praw człowieka.
Utrata wizerunku Spółki w związku z posądzeniem o naruszenie praw człowieka	Szkolenia i badanie sytuacji Spółki.

6.4.8. Praca dzieci i praca przymusowa [S8]

Spółka AC S.A. nie toleruje pracy dzieci w działalności biznesowej. Nie zatrudnia osób, które w świetle prawa nie osiągnęły wieku umożliwiającego podjęcie pracy. Spółka szanuje swobodę zatrudnienia i nie zgadza się na korzystanie z pracy przymusowej w ramach jakichkolwiek działań biznesowych firmy. Zabraniaemy wszelkich form pracy przymusowej, w tym pracy półniewolniczej, pracy niewolniczej lub związanej z handlem ludźmi. Spółka dąży również do tego, aby standardy pracy w tym zakresie były przestrzegane przez naszych partnerów biznesowych, dostawców i podwykonawców.

Powyższe zasady znalazły wyraz w obowiązującej w AC S.A. nieformalnej Polityce Spółki w zakresie pracy dzieci i pracy przymusowej. Zadaniem stosowanej polityki jest wykluczenie wystąpienia ryzyka wykorzystywania pracy dzieci oraz pracy przymusowej w celach ekonomicznych.

W ocenie Spółki w jej strukturze ryzyko zatrudnienia dzieci czy wystąpienia zjawiska pracy przymusowej jest na minimalnym poziomie.

W Spółce nie zgłoszono i nie potwierdzono przypadków pracy dzieci czy pracy przymusowej.

Spółka nie dysponuje informacjami o zgłoszeniu pracy dzieci i pracy przymusowej lub potwierdzonych przypadkach pracy dzieci lub pracy przymusowej wśród dostawców i podwykonawców Spółki.

W Spółce obowiązują wzory klauzul umownych dotyczących etyki w tym poszanowania praw człowieka do stosowania w szczególności w umowach z dostawcami, odbiorcami towarów lub usług, pracownikami i stałymi współpracownikami Spółki.

AC S.A. nie przeprowadzała audytów u podwykonawców pod kątem poszanowania praw człowieka w zakresie

przeciwdziałania pracy dzieci i pracy przymusowej.

6.4.9. Spoleczności lokalne i zaangażowanie społeczne [S9]

Oddziaływanie Spółki na otoczenie, dotyczy zarówno środowiska naturalnego, jak i otoczenia społecznego. Spółka jest zorientowana na budowanie dobrych sąsiedzkich relacji. W sytuacjach trudnych Spółka nastawiona jest na poszukiwanie rozwiązań, które satysfakcjonowałyby każdą ze stron.

W 2019 r. do Spółki nie wpłynęły żadne skargi ze strony społeczności lokalnych, związane bezpośrednio z działalnością operacyjną Spółki.

Spółka kształtuje relacje z otoczeniem społecznym na zasadach zrozumienia i poszanowania wzajemnych potrzeb. W swojej działalności bierze pod uwagę interes i dobro społeczności lokalnych, wspiera inicjatywy lokalne, sport, motoryzację i rozwój kulturalny, współpracuje na korzyść tych społeczności oraz szanuje i popiera u swoich pracowników postawę zaangażowania w problemy społeczne i środowiskowe. Założenia polityki sponsoringowej, charytatywnej i innej o zbliżonym charakterze są ujęte w punkcie 5.2 niniejszego Sprawozdania Zarządu. Na początku 2019 r. Polityka sponsoringowa została sformalizowana i umieszczona na stronie internetowej Spółki.

Przykładem akcji sponsoringowych może być wsparcie w 2019 roku pasji pracowników warsztatów – klientów Spółki i pracowników AC w formie projektu STAG Rally Team, sponsoring drużyny piłkarskiej Ekstraklasy – Jagiellonii Białystok, opieka nad młodymi talentami i sponsoring akcji Motoserce, współfinansowanie Zimowych Warsztatów Orkiestrowych WOW - Winter Orchestra Workshop dla młodych obiecujących talentów muzycznych. Ważną aktywnością jest utworzenie klasy STAG LPG Cup w trakcie Samochodowych Mistrzostw Białegostoku oraz kampania społeczna pn.: Jestem Bezpiecznym Kierowcą, które propagują bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

AC S.A. jako firma odpowiedzialna społecznie zdecydowała się na powołanie Fundacji AC, z końcem kwietnia 2011 r. Podstawowym celem Fundacji jest prowadzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej dla osób niepełnosprawnych.

Poprzez swoje zaangażowanie Spółka z jednej strony chce pogłębić zaufanie społeczności lokalnych wobec prowadzonej przez siebie działalności, zwiększyć rozpoznawalność swojej marki, być uznawana przez społeczności lokalne za "dobrego sąsiada", z drugiej zaś strony przyczynić się do rozwoju kapitału społecznego, stanowiącego element społeczeństwa obywatelskiego.

W obszarze zaangażowania społecznego w Spółce zidentyfikowano ryzyko związane z możliwością podjęcia nieetycznych działań przez podmioty, którym Spółka udziela wsparcia finansowego. Spółka zarządza powyższym ryzykiem poprzez każdorazową, uprzednią weryfikację, podmiotu, rodzaju jego działalności, w tym celów statutowych, analizę dotychczasowych działań wspieranego podmiotu, jak i samego projektu, zastrzega sobie możliwość wycofania się ze sponsoringu w przypadku działań nieetycznych. Z uwagi na kategorie podmiotów, z którymi Spółka nawiązuje współpracę, jak i charakter sponsorowanych wydarzeń, w ocenie Spółki wystąpienie tego rodzaju ryzyka jest niewielkie.

Wśród ryzyk dotyczących obszaru zaangażowania społecznego wymienić można brak transparentności w wyborze partnerów społecznych czy brak należytej staranności przy wyborze partnera. Ryzyko wyboru niezetelnego partnera społecznego, prowadzić może do niewłaściwego wydatkowania środków Spółki czy nieprawidłowego ich rozliczenia. Wrażliwą kwestią jest konflikt interesów i współpraca z organizacjami i instytucjami powiązanymi, np. z osobami pełniącymi funkcje publiczne, partiami politycznymi. Zarządzanie tym ryzykiem reguluje Polityka sponsoringowa, Kodeks Etyki i dokładna analiza przed podpisaniem umowy.

Całkowita kwota wydatków na sponsoring w 2019 r. 241 tys. zł, a w 2018 362 tys. zł.

Całkowita kwota darowizn na cele społeczne wyniosła w 2019 r. 48 tys. zł, a w 2018 r. 24 tys. zł.

Najwięksi sponsorowani partnerzy Spółki to: BSK Jagiellonia Białystok, Kamil Dzierbicki Motorsport, Fundacja Motoserce.

6.4.10. Przeciwdziałanie korupcji [S10]

AC Spółka Akcyjna nie toleruje korupcji i przeciwdziała wszelkim praktykom korupcyjnym. Nasza działalność opiera się na innowacyjnych, unikalnych produktach o najwyższej jakości. Nasz sukces biznesowy nie jest kreowany poprzez korumpowanie naszych kontrahentów. Praktyki takie jak łapownictwo, przekupstwo, wymuszanie, płatna protekcja, są sprzeczne z wyznawanymi przez Spółkę wartościami: uczciwością, odpowiedzialnością i profesjonalizmem.

Na początku 2019 r. Spółka wdrożyła Kodeks Etyki AC S.A. oraz Kodeks dostawcy AC S.A. regulujący kwestie zapobiegania korupcji, w tym przyjmowania oraz wręczania prezentów lub upominków i zebrała oświadczenia od pracowników/współpracowników o zapoznaniu się z nim i przyjęciu do stosowania. Kwestie z zakresu korupcji są również uregulowane w zarządzeniach wewnętrznych Spółki, Dobrych Praktykach Spółek Giełdowych oraz procedurach ISO.

Kodeks Etyki AC S.A. Spółki wyjaśnia na czym polega zachowanie korupcyjne, zawiera katalog zabronionych zachowań oraz przedstawia kwestię wręczania i przyjmowania prezentów okolicznościowych. Wyraźnie wskazuje również, że pracownicy, którzy byli bezpośrednimi świadkami korupcji lub mają uzasadnione podejrzenie, że doszło do tego negatywnego zjawiska, zobowiązani są do niezwłocznego zgłoszenia swoich przypuszczeń przełożonemu lub Działowi Prawnemu Spółki lub Zarządowi.

Spółka posiada również formalną politykę procesu zakupowego, uregulowaną m.in. w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania, jej postanowienia mają na celu ograniczyć możliwość wystąpienia działań o charakterze korupcyjnym, zawarte w niej zasady obejmują m.in.:

- postanowienia w zakresie procesów zakupowych: próśb, żądań czy zamówień, zgodnie z którymi żaden zakup nie może być dokonany bez wcześniejszego zatwierdzonego zamówienia,
- postępowanie przy wyborze dostawców i rozpatrywaniu ich ofert na podstawie kryterium uczciwej konkurencji,
- procedurę rozliczania dostawców opartą na regule, iż płatności dokonywane są tylko dla dostawców dóbr i usług, nie są dozwolone płatności gotówką, a jakakolwiek płatność za produkty czy usługi musi być dokonana na konto firmy nie zaś osoby prywatnej,
- zapewnienie transparentności procesu podejmowania decyzji zakupowych.

W AC ryzyka związane z korupcją identyfikowane są w szczególności:

- w obszarze dostaw dóbr i usług dla Spółki przez podmioty zewnętrzne,
- w obszarach obsługi klientów,
- w związku z dokonywanymi darowiznami i umowami sponsorskimi,
- w obszarze relacji pracowników spółki z organami administracji państwowej.

Szczególnie narażeni na ryzyko pojawienia się zdarzeń korupcyjnych są pracownicy działu zakupów i działu handlowego, ponieważ to oni mają bezpośredni kontakt z przedstawicielami podmiotów zewnętrznych, mogących oferować korzyści materialne za umożliwienie współpracy ze Spółką lub oczekującymi takich korzyści. Wystąpienie sytuacji noszących znamiona działań korupcyjnych mogłoby mieć negatywne skutki wizerunkowe dla Spółki. Realnym zagrożeniem zjawiska korupcji, są też skutki w postaci zawarcia niekorzystnych kontraktów na warunkach nierynkowych.

Ponadto ryzykiem, zaistnienia działań korupcyjnych objęte są:

- dział marketingu – w zakresie kreowania wizerunku Spółki oraz umacniania jej pozycji na rynku, w tym w szczególności umów sponsoringowych, reklamowych;
- działu księgowości – w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej i rachunkowości Spółki oraz transakcji obrotu gotówkowego;
- działu kontrolingu – w zakresie przygotowywania kalkulacji kosztowych;
- biura zarządu – w zakresie dokonywania wydatków związanych z podróżami służbowymi i wydatkami na reprezentację oraz kontaktów z urzędnikami państwowymi.

W Spółce w 2019 r. ujawniono 1 przypadek zachowania noszącego znamiona ~~zamierzenia~~ przygotowania do korupcji małych rozmiarów, jednakże charakter działalności Spółki powoduje, że ewentualne ryzyko wystąpienia tego zjawiska istnieje.

Ryzyko wystąpienia działań o charakterze korupcyjnym jest ograniczane poprzez działania kontrolne prowadzone w Spółce, a także przez opisanie w procedurach kolejnych kroków postępowania w kluczowych procesach

realizowanych w organizacji, np.: w procesie realizacji zamówień, w procesie reklamacji, w procesie dokonywania zapłat za zakupy, podróży służbowych. AC S.A. zarządza tym ryzykiem, poprzez stosowanie regulacji wewnętrznych odnoszących się do przedmiotowego obszaru, a także poprzez właściwy dobór pracowników zatrudnionych na kluczowych stanowiskach oraz poprzez działania monitorujące przestrzeganie procedur wewnętrznych. Spółka za konieczne uznaje podejmowanie działań prewencyjnych (m.in. szkolenia) i kontrolnych w zakresie przeciwdziałania korupcji. Funkcję weryfikacyjną w tym zakresie pełnią służby kontrolingowe.

6.4.11. Bezpieczeństwo produktów i konsumentów [S11]

Zintegrowany System Zarządzania Spółki zapewnia zgodność produktów i usług z obowiązującymi normami oraz gwarantowania bezpieczeństwa klientów. Bezpieczeństwo produktów i konsumentów AC S.A. zapewniają procedury homologacyjne, do których przeprowadzania Spółka zobowiązana jest na mocy ustawy Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1990 z późn. zm.).

Zgodnie z postanowieniami wyżej wskazanej ustawy przedmiot wyposażenia lub części pojazdu przed wprowadzeniem do obrotu winien być poddany procedurze homologacyjnej potwierdzającej spełnienie wymagań odpowiednich przepisów technicznych. Świadectwo homologacji wydawane jest na wniosek producenta lub importera na podstawie wyników badań homologacyjnych, polegających na sprawdzeniu, czy dany typ pojazdu lub część jego wyposażenia spełniają warunki określone w przepisach Prawa o Ruchu Drogowym oraz w przepisach wykonawczych. Akta te jako przepisy techniczne dla procedur homologacyjnych wskazują na m.in. Regulaminy EKG ONZ (Europejska Komisja Gospodarcza ONZ (*skróć ang. UN ECE*)) przyjęte do stosowania przez układające się strony, Porozumienie genewskie z 1958 r. Homologacje typu ECE uzyskiwane na podstawie Regulaminów EKG ONZ są uznawane w krajach, stronach ww. Porozumienia, a więc przez większości krajów europejskich.

Jednakże przepisy dotyczące ruchu drogowego w poszczególnych krajach różnią się, również w obrębie Unii Europejskiej, więc w celu wprowadzenia naszych produktów do obrotu na lokalnych rynkach (zagranicznych), nasza Spółka jest zobowiązana do uzyskania narodowych certyfikatów wydanych przez odpowiednie organy lub instytucje określonego państwa. Podobna sytuacja dotyczy produktów umieszczanych na rynkach poza europejskich. Wszędzie tam, Spółka wraz z lokalnym przedstawicielem (najczęściej) przeprowadza procedurę homologacyjną na bazie lokalnych przepisów prawa uzyskując dopuszczenie naszych wyrobów do obrotu. Z największych rynków należy wymienić, Rosję (unia celna i certyfikaty EAC, Indie, USA, Japonię jak również kraje europejskie m.in. Niemcy czy Włochy. Wspomniane procedury w większości przypadków dotyczą zatwierdzenia (homologacji) systemów przystosowujących pojazdy do zasilania gazem (LPG/CNG).

Również w Polsce Spółka posiada homologację typu PL, w zakresie sposobu montażu instalacji przystosowującej dany typ pojazdu do zasilania gazem, dotyczy to zarówno pojazdów z zapłonem iskrowym jak też i samoczynnym.

Z tym obszarem wiąże się ryzyko nienależytego, pod względem jakościowym, wykonania produktu lub usługi z użyciem np. wadliwych komponentów. Aby mu zapobiegać zakupy dokonywane są u zweryfikowanych dostawców, a także podlegają kontroli jakościowej. W zamówieniach i umowach zawarte są zapisy o konieczności zgodności dostaw ze specyfikacjami i przepisami prawa. Procedury obowiązujące w zakupach towarów/usług określają: kompetencje i odpowiedzialność personelu zaangażowanego w proces zakupowy, przygotowanie techniczne zakupu towaru/usługi, zasady oceny i wyboru dostawcy towaru/usługi, zasady dostawy towaru/wykonania usługi i ich kontroli, sposób komunikacji i wymaganych dokumentów podczas wykonania usługi przez dostawców usług. Ocena dostawców towarów/usług dokonywana jest cyklicznie, w tym jakości towarów/usług, audytów dostawcy lub informacji o wynikach audytów, oceny wzorca wyrobu, udokumentowanej renomy dostawcy. Przy ocenie uwzględnia się między innymi posiadanie wymaganych obowiązującymi przepisami certyfikatów, aprobat oraz znaków bezpieczeństwa wyrobu, dopuszczenia wyrobu przez instytucje nadzorujące, posiadany system zapewnienia jakości wraz z certyfikatem.

Spółka nie odnotowała w 2019 r. przypadków naruszenia regulacji homologacyjnych dotyczących bezpieczeństwa produktów i usług.

Spółka nie była również stroną postępowań sądowych lub administracyjnych (np. UOKiK) dotyczących bezpieczeństwa produktów.

6.4.12. Komunikacja marketingowa [S12]

Spółka nie opracowała i nie przyjęła zewnętrznego kodeksu lub polityki w zakresie etyki w komunikacji marketingowej. Zasadniczym celem Spółki w aspekcie komunikacji marketingowej jest, aby prowadzone przez nią działania marketingowe były na każdym ich etapie (począwszy od pierwszego kontaktu z klientem, a skończywszy na realizacji zawartych umów w okresie gwarancji jakości) realizowane w sposób zgodny z przepisami prawa i uczciwy.

Spółka kształtuje swoją komunikację marketingową, w oparciu o zasady uczciwości w działaniach marketingowych. Spółka jest zobowiązana do prowadzenia działań marketingowych w sposób zgodny z przepisami prawa i uczciwy, łącząc swoje interesy z interesem klientów i innych interesariuszy, w tym lokalnych społeczności oraz z poszanowaniem środowiska naturalnego. Reklama pochodząca ze strony Spółki, niezależnie od jej przedmiotu, powinna być zgodna z przepisami prawa, dobrymi obyczajami, rzetelna i uczciwa, a działania promocyjne odpowiedzialne, wolne od zachowań nachalnych, wprowadzających w błąd lub ingerujących w sferę prywatności klientów Spółki. Przyjęto, że powinność etycznego działania obowiązuje nie tylko w zakresie promocji, lecz we wszystkich obszarach związanych z uruchamianiem instrumentów marketingowych, a dotyczących produktów Spółki lub świadczonych przez nią usług, gwarancji, ceny, czy dystrybucji. Klienci traktowani są z szacunkiem, jednakową starannością, życzliwością i kulturą osobistą. Pracownicy mają obowiązek odpowiedzialnie i z należytą starannością reagować na zgłaszane przez klientów problemy, potrzeby i wyrażane opinie, dbając o partnerskie relacje, oparte na zaufaniu i jasnych zasadach współpracy.

Spółka w okresie objętym sprawozdaniem nie odnotowała naruszenia przyjętych zasad, nie były prowadzone przeciwko Spółce postępowania związane z tym obszarem. Minimalizację zagrożenia zapewnia aktywne korzystanie z mechanizmów kształtowania i kontroli treści komunikatów marketingowych. Spółka zwraca szczególną uwagę na to, aby podmioty, którymi posługuje się przy realizacji komunikacji marketingowej, w szczególności agencje reklamowe, działały w zgodzie i z poszanowaniem prawa oraz obowiązujących, opisanych powyżej zasad. W umowach z podmiotami świadczącymi usługi marketingowe, w tym reklamowe, Spółka nakłada zobowiązanie do działania zgodnie z prawem i z poszanowaniem praw osób trzecich.

Komunikacja z mediami jest prowadzona wyłącznie przez upoważnione do tego osoby.

6.4.13. Ochrona prywatności [S13]

AC S.A. jest świadoma, że w obecnej rzeczywistości kwestia bezpieczeństwa danych i ochrony prywatności jest niezwykle istotna. Spółka posiada odpowiednią politykę, która wskazuje, w jaki sposób należy chronić prywatność i bezpieczeństwo danych wewnątrz firmy oraz na zewnątrz (w tym dane pracowników, współpracowników, klientów, kontrahentów), w szczególności danych przetwarzanych w systemach elektronicznych, które są szczególnie narażone na nieuprawnione ujawnienie lub wykorzystanie (towarzyszą temu odpowiednie procedury postępowania i zarządzania danymi, jak również odpowiednie systemy i narzędzia informatyczne). Celem polityki bezpieczeństwa firmy jest wyznaczenie zasad, których przestrzeganie zapewni przetwarzanie danych osobowych zgodnie z przepisami prawa oraz ich odpowiedni poziom bezpieczeństwa, a także ograniczenie ryzyka wycieku danych oraz ich nieuprawnionego wykorzystania. Główne zasady polityki prywatności AC S.A. zamieszcza na swojej stronie internetowej. W tym zakresie Spółka przeprowadza też szkolenia dla pracowników oraz udostępnia publicznie adres poczty elektronicznej: rodo@ac.com.pl, pod którym wyjaśniane są wszelkie wątpliwości i przyjmowane są ewentualne zgłoszenia w zakresie danych osobowych, których administratorem jest AC S.A. Ponadto AC S.A. w trosce o prawidłowe i zgodne z prawem przetwarzanie danych osobowych w swojej działalności zawiera z osobami trzecimi stosowne umowy, takie jak: umowy o powierzenie przetwarzania danych osobowych z podmiotami, które w jej imieniu przetwarzają te dane, jak również umowy o zachowaniu poufności. W 2019 r. nie odnotowano w Spółce żadnych incydentów związanych z naruszeniami danych osobowych, takich jak: wyciek danych, nieuprawnione ich wykorzystanie itp., Spółka nie była stroną postępowań administracyjnych ani nie otrzymała żadnych kar związanych z przepisami o ochronie danych osobowych.

Kategorie ryzyka towarzyszące danemu obszarowi:

Nieprzestrzeganie polityki dotyczącej ochrony prywatności i bezpieczeństwa danych klientów może skutkować:

- wyciekiem danych,
- nieuprawnionym wykorzystaniem danych,

czego efektem mogą być:

- roszczenia klientów, wynikające nie tylko z samego faktu ujawnienia danych, ale też z ewentualnych szkód, np. finansowych,
- utrata reputacji i zaufania klientów,
- kary za nieprawidłowe zabezpieczenie danych.

6.4.14. Oznakowanie produktów [S14]

Prawidłowe oznakowanie produktów jest jedną z kluczowych kwestii w relacjach z klientami. AC S.A. posiada odpowiednie procedury wewnętrzne zapewniające, iż wszystkie produkty są prawidłowo zidentyfikowane i oznaczone.

Procedury homologacyjne wyznaczają minimum informacji, które muszą znaleźć się na wyrobie. Wszystkie produkty wytwarzane przez Spółkę są w odpowiedni sposób oznakowane tj. etykiety produktów zawierają:

- identyfikację wytwórcy (nazwę lub jego znak towarowy),
- nazwę typu wyrobu,
- cechę homologacyjną z nr homologacji,

Nadto, wszystkie produkty podlegają oznakowaniu zgodnie z wewnętrznymi instrukcjami i procedurami obowiązującymi w Spółce.

Produkty oznaczane są etykietą zawierającą m.in.: kod EAN, indeks i nazwę produktu, datę produkcji, ilość oraz numer wersji technologicznej/konstrukcyjnej.

W 2019 r. Spółka nie odnotowała przypadków niezgodności związanych z niewłaściwym oznakowaniem produktu i nie były prowadzone przeciwko Spółce żadne postępowania administracyjne.

6.4.15. Pozostałe kwestie społeczne i rynkowe [S15]

W swoich relacjach z dostawcami stawiamy sobie za cel bycie wiarygodnym i uczciwym partnerem biznesowym i troszczymy się o wizerunek podmiotu godnego zaufania i budzącego zadowolenie ze współpracy. Przyjęliśmy zobowiązanie nawiązania z dostawcami i podwykonawcami trwałych, partnerskich relacji handlowych. W swoich działaniach kierujemy się przyjętą zasadą prowadzenia negocjacji w dobrej wierze oraz dotrzymywania zaciągniętych zobowiązań. Cele polityki w odniesieniu do relacji z dostawcami towarów/usług realizowane są poprzez stosowanie przejrzystych i uczciwych postanowień w zawieranych umowach oraz późniejsze, rzetelne regulowanie zobowiązań wobec dostawców. Terminy płatności w umowach z dostawcami towarów/usług są uzgadniane indywidualnie z danym kontrahentem, z uwzględnieniem postanowień umów zawartych przez Spółkę z klientem. Spółka jest dobrym płatnikiem i na bieżąco reguluje swoje zobowiązania.

Rzeczywisty średni okres rotacji zobowiązań handlowych (29 dni) i należności handlowych (26 dni) podaje punkt 3.2. niniejszego Sprawozdania Zarządu.

W 2019 r. ani w latach poprzednich nie prowadzono postępowań administracyjnych przeciwko spółce przez UOKiK.

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis
13 marca 2020 r.	Anatol Timoszuk	Prezes Zarządu	
13 marca 2020 r.	Katarzyna Rutkowska	Wiceprezes Zarządu ds. Finansów i Rozwoju	
13 marca 2020 r.	Piotr Marcinkowski	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych	